

Politické procesy s členy tzv. protistátní skupiny MAPÁŽ (1949 - 1950)

Bakalářská práce

Studijní program: B7507 – Specializace v pedagogice
Studijní obory: 7105R056 – Historie se zaměřením na vzdělávání
7504R269 – Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání

Autor práce: **Veronika Brejchová**
Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Lozoviuková, Ph.D.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Veronika Brejchová
Osobní číslo: P11000495
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obory: Historie se zaměřením na vzdělávání
Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání
Název tématu: Politické procesy s členy tzv. protistátní skupiny MAPÁŽ
(1949 - 1950)
Zadávající katedra: Katedra historie

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je na základě studia pramenů a jejich komparace s poznatky z odborné literatury charakterizovat politické procesy 50. let v Československu proti členům tzv. protistátní skupiny MAPÁŽ. Pozornost bude zaměřena na analýzu přípravy procesu a osud jednotlivých odsouzených. Historiografii nebyla této kauze zatím věnována detailní pozornost.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury: **viz příloha**

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Kateřina Lozoviuková, Ph.D.**
Katedra historie

Datum zadání bakalářské práce: **19. dubna 2013**

Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2014**

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.
děkan

L.S.

PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 19. dubna 2013

Příloha zadání bakalářské práce

Seznam odborné literatury:

Prameny:

Archiv bezpečnostních složek, Praha
Národní archiv, Praha
Státní oblastní archiv, Litoměřice
Státní okresní archiv, Louny
Státní okresní archiv, Mělník
Soudobý tisk

Odborná literatura:

BABKA, Lukáš, VEBER, Václav: Za svobodu a demokracii III - Třetí (protikomunistický) odboj, Hradec Králové: Miloš Vognar, 2002.
BRET, Jan: 22 oprátek, Praha: Ministerstvo obrany ČR, 1999.
CÍLEK, Roman: Čas triumfu, čas pomsty : 1948-1952: pohled do zákulisí politických zločinů, Třebíč: Tempo Třebíč, 1997.
CÍLEK, Roman: Hrobaři iluzí, aneb, Kdo nepůjde s námi: 1948-1953: výřez z obrazu bezpráví, Praha: Rodiče, 2003.
ČAPEK, Miloslav: Poražení vítězové, Praha: Mladá fronta, 2003.
DRDA, Adam: Příběhy bezpráví - kapitoly z československé historie 1948-1949, Praha: Člověk v tísní, 2008.
DVOŘÁKOVÁ, Jiřina: Státní bezpečnost v letech 1945-1953 (organizační vývoj zpravodajských a státně bezpečnostních složek), Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, 2007.
GADDIS, John-Lewis: Studená válka, Praha: Slovart, 2006.
KAPLAN, Karel: Československo v letech 1945-1948. 1. část, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1991.
KAPLAN, Karel: Československo v letech 1948 - 1953: zakladatelské období komunistického režimu. 2. část, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1991.
KAPLAN, Karel: Československo v poválečné Evropě, Praha: Karolinum, 2004.
KAPLAN, Karel: K politickým procesům v Československu 1948-1954, Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1994
KAPLAN, Pavel, PALEČEK, Pavel: Komunistický režim a politické procesy v Československu, Brno: Barrister & Principal, 2001.
KOCIAN, Jiří, DEVÁTÁ, Markéta, 1948: únor 1948 v Československu: nástup komunistické totality a proměny společnosti, Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2011.
KRATOCHVÍL, Antonín: Žaluji. Vrátit slovo umlčeným, Praha: Česká expedice, 1973.
LIŠKA, Otakar: Trestry smrti vykonané v Československu v letech 1918-1989, Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV PČR, 2006.
NÁLEVKA, Vladimír: Studená válka, Praha: Triton, 2003.
NEBOJSA, Bořivoj: Zlatá léta padesátá, Tišnov: Sursum, 1999.
PEJČOCH Ivo, TOMEK Prokop: Agenti-chodci na popravišti, Cheb: Svět křídel 2010.
PERNES, Jiří, FOITZIK, Jan: Politické procesy v Československu po roce 1945 a "případ Slánský": sborník příspěvků ze stejnojmenné konference pořádané ve dnech 14.-16. dubna 2003 v Praze, Brno: Prius, 2005.
RADOSTA, Petr: Protikomunistický odboj: Historický nástin, Praha: Egem, 1993.
ŠEDIVÝ, Zdeněk F.: Domeček: mučírna na Hradčanech, Brno: MOBA, 2004.

ŠEDIVÝ, Zdeněk F.: Velká operace: Pokus Státní bezpečnosti o likvidaci třetího odboje, Vimperk: Papyrus, 1996.

TOMEK, Prokop: Na frontě studené války - Československo 1948-1956 : výstava k 60. výročí zahájení zahraničního protikomunistického odboje, Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009.

VEBER, Václav: Osudové únorové dny 1948, Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008.

VOREL, Jaroslav, ŠIMÁNKOVÁ, Alena, Československá justice v letech 1948-1953 v dokumentech. Díl I.: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, 2003.

VOREL, Jaroslav, ŠIMÁNKOVÁ, Alena, Československá justice v letech 1948-1953 v dokumentech. Díl II., Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, 2004.

VOREL, Jaroslav, ŠIMÁNKOVÁ, Alena, BABKA, Lukáš: Československá justice v letech 1948-1953 v dokumentech. Díl III.: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, 2004.

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Kateřině Lozovíkové Ph.D. za čas, který mi věnovala v průběhu vypracování bakalářské práce, a za podnětné rady i připomínky, jež mi dala.

Nadále chci poděkovat pracovníkům Archivu bezpečnostních složek, Národního archivu a okresních archivů v Lounech a Mělníku za rychlou komunikaci a předložení požadovaných materiálů.

Anotace

Bakalářská práce se věnuje rekonstrukci jednoho z politických procesů 50. let 20. století, které se staly nedílnou součástí poválečných československých dějin. Konkrétně je analyzována kauza skupiny MAPÁŽ. Práce je založena na obsáhlém studiu pramenů a jejich komparaci s poznatky získanými z odborné literatury.

Analyzovaný proces se skupinou MAPÁŽ lze označit za klasický monstrproces podle sovětského vzoru. Tuto skutečnost jasně dokládá výběr obžalovaných, prokurátora, soudců i mediální kampaň, která se stala jeho nedílnou součástí. Z dvaceti čtyř obžalovaných si na konci roku 1949 dvacet dva vyslechlo odsuzující rozsudek. Čtyři z nich byli odsouzeni k trestu smrti, další čtyři na doživotí, zbývajících čtrnáct obviněných mělo ve vězení strávit celkem 254 let. Většina z nich se díky amnestiím dostala na svobodu do nesvobodného Československa již před vypršením celkového trestu.

Klíčové pojmy: politický proces, letáková činnost, přechody přes hranice, atentáty na představitele KSČ, protikomunistický odboj, vyšetřovatelé StB, političtí vězni, popravy, komunistický režim v Československu

Annotation

The bachelor thesis deals with the reconstruction of one of the political trials from 50th of 20th century, which became inseparable part of Czechoslovak post-war history. The analysis deals particularly with the lawsuit of a group called “MAPÁŽ”. The thesis is based upon an extensive source research and its comparison with knowledge gained from specialized literature. Analyzed trial with “MAPÁŽ” group can be described as a typical, so called “monster-trial”, according to the Soviet model. This fact is clearly supported by the choice of defendants, public prosecutor and media campaign, which became its inseparable part. Twenty two of twenty four defendants were sentenced by the end of year 1949. Four of them were sentenced to death, another four to life imprisonment, remaining fourteen defendants were supposed to spend in prison over all 254 years. Most of them were discharged to unfree Czechoslovakia due to the amnesty before the expiration of their total sentence.

Key terms: political trial, leaflet activity, crossing borders, attacks on KSČ representatives, anti-communist resistance, StB investigators, political prisoners, communist regime in The Czechoslovakia

Seznam zkratk	13
1. Úvod	14
2. Kritika pramenů a literatury	16
2.1. Kritika literatury	16
2.2. Kritika pramenů	18
3. Skupina MAPÁŽ	21
3.1. Odsouzení členi skupiny MAPÁŽ	22
3.1.1. Josef Hořejší	23
3.1.2. Kamil Novotný	27
3.1.3. Emil Andert	27
3.1.4. Josef Kotěborský	28
3.1.5. Josef Plzák	28
3.1.6. Bohumil Klempt	30
3.1.7. Rudolf Pihrt	31
3.1.8. František Kačer	31
3.1.9. Eduard Pohl	32
3.1.10. František Hynek	32
3.1.11. Jaroslav Blábolil	33
3.1.12. Jaroslav Boušek	33
3.1.13. Josef Cimr	34
3.1.14. Bohumil Prošek	34
3.1.15. Josef Polcar	35
3.1.16. Adolf Hocký	35
3.1.17. František Blahout	35
3.1.18. Emil Heller	36
3.1.19. Josef Valnoha	37
3.1.20. Evžen Seidl	37
3.1.21. Otakar Válek	38
3.1.22. Otakar Procházka	38
3.2. Přechody přes hranice a styky se zahraničními organizacemi	38
3.3. Letáková činnost	45
3.4. Shromažďování zbraní a výbušnin	48
3.5. Atentáty na představitele KSČ	50
4. Zatýkání členů skupiny MAPÁŽ	55

5.	Konstrukce prokuratury	60
5.1.	Vyšetřovatelé	61
5.1.1.	Josef Holeček.....	61
5.1.2.	František Leták	62
5.1.3.	Josef Lhoták.....	62
5.1.4.	Jiřina Mikovičová.....	63
5.1.5.	František Hamala.....	63
5.1.6.	Oldřich Mžourek.....	64
5.1.7.	Jiří Holý	65
5.1.8.	Bedřich Bloch.....	65
5.2.	Výsledky zatčených členů skupiny MAPÁŽ.....	66
5.3.	Praktiky vyšetřovatelů v procesu se skupinou MAPÁŽ	68
5.4.	Konečná obžaloba	71
5.4.1.	Josef Hořejší	71
5.4.2.	Kamil Novotný	72
5.4.3.	Emil Andert.....	73
5.4.4.	Josef Plzák	73
5.4.5.	Josef Kotěborský	74
5.4.6.	Bohumil Klempt.....	74
5.4.7.	František Kačer	74
5.4.8.	Rudolf Pihrt.....	75
5.4.9.	Eduard Pohl	75
5.4.10.	František Hynek.....	75
5.4.11.	Evžen Seidl.....	75
5.4.12.	Jaroslav Blábolil	75
5.4.13.	Jaroslav Boušek	75
5.4.14.	Josef Cimr	76
5.4.15.	Bohumil Prošek a Josef Polcar.....	76
5.4.16.	Adolf Hocký	76
5.4.17.	František Blahout	76
5.4.18.	Josef Valnoha	76
5.4.19.	Otakar Procházka	77
5.4.20.	Otakar Válek	77
5.4.21.	Emil Heller	77

6.	Soud a jeho konečné rozhodnutí	79
6.1.	Zástupci justice	81
6.1.1.	Karel Čížek	81
6.1.2.	Jaroslav Novák	82
6.1.3.	Jiří Štella	83
6.1.4.	Anna Součková	83
6.2.	Rozsudek	84
6.3.	Odsouzení k smrti	86
7.	Pobyty ve vězení a propouštění odsouzených	88
8.	Závěr	94
9.	Použité prameny a literatura	97
9.1.	Prameny	97
9.2.	Literatura	97
9.3.	Online dokumenty	100
10.	Seznam příloh	102
11.	Přílohy	103

Seznam zkratek

ABS – Archiv bezpečnostních složek

CIC – Counterintelligence corpse

ČSD – Československé státní dráhy

ČSR – Československá republika

JUDr. – Doktor práv

KS MV – Krajská správa Ministerstva vnitra

KSČ – Komunistická strana Československa

KSS – Komunistická strana Slovenska

KV StB – Krajské velitelství Státní bezpečnosti

MAV NF – Místní akční výbor Národní fronty

MNV – Místní národní výbor

MUDr. – Doktor medicíny

MV – Ministerstvo vnitra

NA – Národní archiv

NV – Národní výbor

ONV – Okresní národní výbor

ONV – ref. NB – Okresní národní výbor Referát Národní bezpečnosti

ROH – Revoluční odborové hnutí

SČSP – Svaz československo-sovětského přátelství

SNB – Sbor národní bezpečnosti

SOS – Stráž obrany státu

SSSR – Svaz sovětských socialistických republik

StB – Státní bezpečnost

TNP – tábory nucených prací

USA – United States of America

VKR – Vojenská kontrarozvědka

1. Úvod

Cílem bakalářské práce je zmapovat jeden z politických procesů, které se staly nedílnou součástí československých dějin 50. let 20. století. Tyto kauzy svým způsobem provedení, brutalitou patří mezi nejsmutnější kapitoly československých soudobých dějin. Politické procesy se staly jedním z nástrojů k legitimizaci, stabilizaci a udržení režimu, který byl nastolen v důsledku únorových změn v roce 1948.

Konkrétně analyzuji hlavní proces se skupinou MAPÁŽ. Ta měla po únorových změnách v roce 1948 vyvíjet intenzivní a rozmanitou odbojovou činnost na Lounsku a Mělnicku. K zatčení a odsouzení jednotlivých aktérů došlo velice rychle. Státní soud Praha, který své zasedání přenesl do Loun, vynesl rozsudek nad obžalovanými podle zákona číslo 231/48 Sb. na ochranu lidově demokratické republiky již v prosinci 1949. Tato kauza se tak řadí mezi první monstrprocesy, které v Československu podle sovětského vzoru proběhly.

Jedním ze signifikantních znaků justice tzv. zakladatelského období komunistického režimu se stala zvýšená míra bezpráví, násilí, manipulace s důkazy a absence principu presumpce nevinny a reálné možnosti obhajoby. S těmito všemi znaky jsme konfrontováni i v případě skupiny MAPÁŽ.

Dosavadní historiografie věnovala tomuto procesu pouze okrajovou pozornost. Stěžejním úkolem mého výzkumu je analýza pramenů uložených v archivech bezpečnostních složek, Národním archivu a jejich komparace s poznatky z odborné literatury. 24. října 1949 si z dvaceti čtyř obžalovaných vyslechlo dvacet dva odsuzující rozsudek. Čtyři z nich byli začátkem ledna 1950 na dvoře pankrácké věznice popraveni. Zbývajících odsouzení měli ve věznicích strávit dlouhá léta, čtyřem z nich byl udělen doživotní trest a zbývajících tresty se pohybovaly v rozmezí od čtyř do dvaceti pěti let. Většina z nich se dostala na „svobodu“ dříve. Propuštěna byla především díky tzv. velké amnestii prezidenta Novotného.

Hlavním těžištěm práce je rekonstrukce politického procesu se skupinou MAPÁŽ, pozornost věnuji obžalobě, hlavnímu přelíčení, rozsudku i výkonu trestu. Sledován bude zároveň život jednotlivých odsouzených před zatčením, během procesu i po odsouzení. Detailněji se zaměřím na osud čtyř odsouzených k trestu smrti. Zároveň

se budu věnovat i osobám vyšetřovatelů, prokurátora a soudců, kteří tvoří nedílnou součást mechanismu výroby politických procesů 50. let.

Jednou z otázek, na kterou bych ráda našla odpověď je, zda byla odbojová činnost skupiny MAPÁŽ reálná či vykonstruovaná za pomoci vyšetřovatelů a prokuratury.

Součástí práce jsou i přílohy, které pocházejí z dokumentace Státní bezpečnosti (dále jen StB). Práce tak obsahuje fotografie zbraní, které příslušníci StB údajně našli u odsouzených, fotografie domů poničených výbušninami i letáky, jež skupina údajně šířila. Některé personální spisy vyšetřovatelů a osobní spisy odsouzených obsahovaly fotografie těchto osob. Těmito fotografiemi jsem také obohatila přílohovou část bakalářské práce.

2. Kritika pramenů a literatury

Od doby pádu komunistického režimu uběhlo pouze dvacet pět let, proto je stále řada politických procesů nezpracována. K takovýmto případům se řadí i politický proces se skupinou MAPÁŽ, jenž se odehrál v roce 1949.

V literatuře je doposud zpracována pouze osoba Josefa Hořejšího a Josefa Plzáka. Informace k osobě Hořejšího lze vyhledat i na internetu¹.

Na stránkách Ústavu pro studium² totalitních režimů se můžeme seznámit s celou řadou politických procesů. Já sama jsem díky těmto stránkám vypátrala osudy některých lidí spojených se skupinou MAPÁŽ, kteří s ní však souzeni nebyli. Stránka Archivu bezpečnostních složek³ je dokonce naprosto nezbytná při vyhledávání informací o členech StB i SNB, a ulehčuje tak práci jak badatelům, tak i archivářům.

2.1. Kritika literatury

Případ skupiny MAPÁŽ nebyl doposud v literatuře komplexně zpracován. Nikdo se prozatím nevěnoval celému případu skupiny MAPÁŽ, údajné činnosti jejich členů ani jejím členům samotným. V literatuře se objevují pouze dva jedinci, a to Josef Hořejší a Josef Plzák, ostatní členové jsou prozatím literaturou nedotčeni. Osobou Josefa Hořejšího, který se řadil k významným mělnickým občanům, se zabýval Jiří Jakoubek ve své diplomové práci s názvem *Podnikatel Josef Hořejší*⁴. Josefu Plzákovi je věnována kapitola v knize *Agenti-chodci na popravišti*⁵ Prokopa Tomka a Iva Pejčocha. V literatuře se objevuje i jméno Kamila Novotného a to v Biografickém slovníku okresu Louny⁶.

¹ Konkrétně na stránkách Wikipedie viz: https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Ho%C5%99ej%C5%A1%C3%AD [online], [vid. 17. 5. 2015], nebo na stránkách totalita.cz viz: http://www.totalita.cz/vysvetlivky/o_horejsij_01.php [online], [vid. 17. 5. 2015].

² Viz: <http://www.ustrcr.cz/>

³ Viz: <http://www.abscr.cz/>

⁴ JAKOUBEK, J.: *Podnikatel Josef Hořejší* (diplomová práce). Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, Filozofická fakulta, 2012.

⁵ PEJČOCH, I., TOMEK, P.: *Josef Plzák* in: *Agenti – chodci na popravišti. Kurýři západních zpravodajských služeb popravení v letech 1949 – 1958*. Svět křídel, Cheb 2010. s. 253 – 257.

⁶ PATROVSKÁ, Z., ROEDL, B.: *Biografický slovník okresu Louny*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Albis International, 2000, s. 75.

K vypracování práce jsem tedy využívala literaturu věnující se jiným politickým procesům. Zde zmíním pouze díla, která byla pro práci nejdůležitější. Nejvýznamnějším autorem, který se věnuje komunistickému režimu a politickým procesům, je bezpochyby Karen Kaplan, jenž odbornou literaturu obohatil řadou knih zabývajících se právě problematikou politických procesů. Základní knihou zpracovávající politické procesy je kniha *Komunistický režim a politické procesy*⁷, na které se podílel Karel Kaplan s Pavlem Palečkem. Tato kniha je nástinem nejvýznamnějších politických procesů, které se na území Československa odehrály v době, kdy byl u moci komunistický režim.

Pro mou práci byla nadále významná díla věnující se Státní bezpečnosti a jejím praktikám. Zde bych znovu zmínila Karla Kaplana a jeho dílo *Nebezpečná bezpečnost*⁸ a nadále i knihu bývalého politického vězně Zdeňka F. Šedivého *Domeček, mučírna na Hradčanech*⁹, ve které píše o jednotlivých případech významných vojenských vězňů. Šedivý je i autorem významných děl pojednávajících o uranových dolech na Jáchymovsku, kterými si řada odsouzených členů MAPÁŽe také prošla.

Ve své práci jsem použila více knih od autora Prokopa Tomka. Kromě již zmiňovaných *Agentů chodců na popravišti* i knihu *Na frontě studené války, Československo 1948 – 1956*¹⁰ nebo jeho studie věnující se vězeňství v Československu po únoru 1948. Druhý autor, podílející se na knize o agentech – chodcích, Ivo Pejčoch, je taktéž autorem dalších významných publikací. Pro svou práci jsem použila knihu *Vojenské osoby popravené v období politických procesů v Československu v letech 1948–1955*¹¹ a *Protikomunistické puče, historie pokusů o vojenské svržení komunistického režimu v Československu 1948 – 1958*¹².

⁷ KAPLAN, K., PALEČEK, P.: *Komunistický režim a politické procesy v Československu*. Brno: Barrister & Principal, 2001.

⁸ KAPLAN, K.: *Nebezpečná bezpečnost*. Brno: Doplněk, 1999.

⁹ ŠEDIVÝ, Z. F.: *Domeček, mučírna na Hradčanech*. Brno: Moba, 2004.

¹⁰ TOMEK, P.: *Na frontě studené války, Československo 1948 – 1956*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009.

¹¹ PEJČOCH, I.: *Vojenské osoby popravené v období politických procesů v Československu v letech 1948–1955*. VHÚ, Praha 2009.

¹² PEJČOCH, I.: *Protikomunistické puče, historie pokusů o vojenské svržení komunistického režimu v Československu 1948 – 1958*. Cheb: Svět křídla, 2011.

2.2. Kritika pramenů

Ve své práci jsem převážně vycházela z pramenů uložených v Archivu bezpečnostních složek a v Národním archivu. S těmito materiály je potřeba zacházet patřičně opatrně. Není tak myšleno pouze kvůli stavu některých materiálů, které jsem obdržela v písemné podobě a které se rozpadaly v rukou, ale zejména kvůli jejich obsahu. Výsledkové protokoly¹³ nejsou příliš důvěryhodným zdrojem. Je v nich zanechána viditelná stopa vyšetřovatelů, kteří se na případu podíleli. Autory slov v těchto protokolech nebyli z velké části sami vyslýchaní, ale byli jimi právě vyšetřovatelé, kteří jim slova zapsaná ve výsledkových protokolech do úst vkládali sami. Agenti StB si obsah výsledkových protokolů často vynucovali násilím pomocí krutého týrání i psychického nátlaku. Prameny z řad výsledkových protokolů jsou tedy značně zavádějící.¹⁴ Ve výpovědích se tak stává, že jednotliví členové skupiny vypovídají jinak nebo své výpovědi nepochopitelně mění.

Ještě v období komunistické moci se často stávalo, že archy s výsledkovými protokoly byly posílány ke skartování. Já jsem měla ale štěstí a obdržela jsem spoustu materiálů týkajících se procesu se skupinou MAPÁŽ. Kromě výsledkových protokolů jsou v ABS uloženy i záznamy o zatčení jednotlivých členů, podrobná fotogalerie letáků¹⁵, jež skupina údajně šířila, i fotografie míst, na kterých měly být provedeny atentáty. Z ABS jsem obdržela i konečnou obžalobu a rozsudek¹⁶, který byl vynesen nad obžalovanými členy MAPÁŽE.

Díky ABS jsem se dostala přes stížnost Františka Kačera a Františka Blahouta¹⁷, kterou podali vůči praktikám vyšetřovatelů, ke jménům vyšetřovatelů spjatých s tímto

¹³ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-1-UL

ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-2-UL

ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-3-UL

ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-4399

¹⁴ Více viz: TOMEK, Prokop: *Svazek StB jako historický pramen*. in: *Soudobé dějiny*, 2005, č. 1, s. 208–214.

¹⁵ Vyšetřovací spisy, V-3005-3-dokumentace -UL

¹⁶ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-3-UL

¹⁷ ABS, f. Ministerstva vnitra, 296.

procesem, a tím i k jejich personálních spisům¹⁸. Tak jsem se mohla dozvědět něco o jejich životech před vstupem k StB či SNB, zejména tedy o jejich přechozích zaměstnáních a dosaženém vzdělání. V některých personálních spisech jsou uloženy i fotografie vyšetřovatelů. Těmito fotografiemi jsem obohatila přílohu bakalářské práce.

Podle dostupných pramenů lze odhadnout i vzdělání a intelekt zapisovatelů i vyslýchajících. V textech je nespočet pravopisných chyb¹⁹, které by nemělo napsat ani dítě navštěvující základní školu. To vypovídá o naprostém amatérismu a nevzdělanosti některých agentů StB. Kdyby se o korekci těchto textů pokusil zdatný lingvista, měl by bezpochyby práci na dlouhou dobu.

V Národním archivu jsou uloženy osobní spisy vězňů²⁰, díky kterým je možné sledovat cestu, kterou si odsouzení po vynesení rozsudku prošli, a zjistit tak, v jakých věznicích a TNP byli vězněni. V osobních spisech jsou uloženy i záznamy o propuštění jednotlivých členů. V NA ale bohužel nejsou uloženy složky všech členů, proto znám osudy pouze části odsouzených.

¹⁸ ABS, f. Personální spisy, 5539 – *Oldřich Mžourek*.

ABS, f. Personální spisy, 268 – *František Hamala*.

ABS, f. Personální spisy, 356 – *Jiří Holý*.

ABS, f. Personální spisy, 221 – *Bedřich Bloch*.

ABS, f. Personální spisy, 189 – *Josef Holeček*.

ABS, f. Personální spisy, 6191 – *František Leták*.

ABS, f. Personální spisy, 5419 – *Josef Lhoták*.

ABS, f. Personální spisy, 395/29 – *Mikovičová Jiřina*.

ABS, f. Personální spisy, 221 – *Bedřich Bloch*.

¹⁹ Gramatické chyby jsem ponechala i v citacích pocházejících z vyšetřovacích spisů.

²⁰ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Blábolil, Jaroslav - nezpracováno.

NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Blahout, František - nezpracováno.

NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Heller, Emil - nezpracováno.

NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Hocký, Adolf - nezpracováno.

NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Hynek, František - nezpracováno.

NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Kačer, František - nezpracováno.

NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Pohl, Eduard - nezpracováno.

NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Polcar, Josef - nezpracováno.

NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Prošek, Bohumil - nezpracováno.

NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Valnoha, Josef - nezpracováno.

V NA²¹ nechybí ani dokumenty týkající se popravených členů. Jsou tu jak rezoluce požadující co nejpřísnější potrestání, tak i žádosti o milost, které se týkaly zejména Josefa Hořejšího.

Národní archiv a Archiv bezpečnostních složek byly bohužel jedinými archivy, kde jsou uloženy materiály týkající se skupiny MAPÁŽ. V okresním archivu Louny mi předložili pouze okopírovaný rozsudek, který je uložen v ABS, a okresní archiv v Mělníce má k dispozici pouze diplomovou práci Jiřího Jakoubka zaměřenou na osobu Josefa Hořejšího. Celkový seznam použitých pramenů a literatury je uveden na konci práce.

²¹ NA, f. Státní soud Praha, Or I., 1408/49 – nezpracováno.

3. Skupina MAPÁŽ

Skupina MAPÁŽ bylo uměle vytvořené seskupení lidí, které se podle StB mělo pokoušet o narušení chodu státu a o životy představitelů KSČ. Členům skupiny byla přičítána jak spolupráce s agenty americké zpravodajské služby, výroba a šíření protistátních letáků, tak i atentáty na veřejné činitele a shromažďování zbraní za účelem státního převratu. Akce, které měla skupina provádět, se odehrávaly na Lounsku a na Mělnicku.

Počátek činnosti této skupiny se podle vyšetřovacích spisů dá datovat k lednu roku 1949, kdy se údajná hlava skupiny Josef Hořejší schovala v Lounech u svého známého, řezníka Kamila Novotného, aby se vyhnula vězení, a konec k srpnu 1949, kdy započalo zatýkání jednotlivých členů skupiny. Vedle Hořejšího měl být dalším vedoucím této „záškodnické bandy“ i Novotný a v době, kdy Hořejší přišel k Novotnému „*oba tito zavilí nepřátelé dnešního lidově demokratického zřízení počali kolem sebe shromažďovat reakční živly a osoby, postižené předúnorovou očistou.*“²²

V souvislosti se skupinou MAPÁŽ bylo podáno trestní oznámení na osmdesát tři osob, z čehož si v hlavním procesu obžalobu vyslechlo dvacet čtyři osob. Z těchto dvaceti čtyř osob udělil Nejvyšší soud v rámci procesu se skupinou MAPÁŽ čtyři tresty smrti, osmnácti osobám udělil trest v nápravném zařízení a zbývající dvě osoby nebyly odsouzeny společně se členy MAPÁŽe. Sociální, věkové i politické složení skupiny lze charakterizovat jako velice pestré. Odsouzení členové nepocházeli pouze z jedné vrstvy obyvatelstva a ani z jedné věkové generace. Ve skupině se nacházel bývalý továrník, řezník, bývalí příslušníci SNB, dělníci, menší zemědělec i bývalý kriminálník, v době zatčení údajný agent americké zpravodajské služby. Chybí tu snad pouze církevní představitel²³. Ve skupině se tedy objevují jak bývalí movití občané, tak i prostí lidé z chudších poměrů. Věk odsouzených se pohyboval v rozmezí mezi dvaceti a šestašedesáti lety. Ani politická

²² ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-3-UL-0017, Zpráva o vyšetření.

²³ Nejsilnější vlna zatýkání církevních představitelů a politických procesů zaměřených právě proti nim probíhala od února 1948 až do roku 1954. Vymanit církev z Československa a přerušit styky s Vatikánem patřilo k jedněm z primárních úkolů, které si nový režim předsevzal hned na počátku své působnosti. Viz: KAPLAN, K.: Stát a církev v Československu v letech 1948 – 1953. Brno: Doplněk, 1993.

příslušnost odsouzených nebyla jednoduší. V tomto uskupení se nacházeli i členové KSČ, kterých se podle dostupných zdrojů ve skupině nacházelo sedm, přičemž dva z nich dokonce dostali trest smrti. Přihlédneme-li k tomu, že proces se skupinou MAPÁŽ byl jedním z prvních monstrprocesů²⁴, dostaneme se k poměrně vysokému číslu. Nadále se ve skupině nacházeli čtyři národní socialisté, dva sociální demokraté, jeden lidovec, tři z odsouzených se nehlásili k žádné straně a u ostatních členů skupiny MAPÁŽ se mi jejich politickou příslušnost nepodařilo dohledat. Z výpovědních protokolů je zřejmé, že se většina členů ani neznala. Při výpovědích nezmiňovali křestní jména svých údajných spoluviníků a někdy jejich příjmení i pozměnili tak, že pořádně nebylo jasné, o kom mluví.

Proces se skupinou MAPÁŽ se odehrál pod taktovkou Státního soudu a konal se v lounské sokolovně. Do Loun tak dorazily velké osobnosti justice této doby jako JUDr. Karel Čížek, JUDr. Jiří Štella a JUDr. Jaroslav Novák, aby předvedli místním obyvatelům náležité divadlo, odvrátili je od pokusů o odboj a ukázali jim, že i v malých městech se mohou ukrývat „nepřátelé národa“.

3.1. Odsouzení členi skupiny MAPÁŽ

V procesu se skupinou MAPÁŽ, který se dá označit za monstrproces²⁵, bylo obžalováno celkem dvacet čtyři mužů. Z toho bylo čtrnáct z nich odsouzeno k několikaletemu vězení, čtyři k vězení doživotnímu, čtyři k trestu smrti a dva byli zproštěni²⁶. Když porovnáme proces se skupinou MAPÁŽ s procesem s Miladou Horákovou²⁷, tedy s jedním z nejvýznamnějších procesů komunistického Československa, dojdeme ke stejnému počtu odsouzených na smrt. V procesu s MAPÁŽi byly ke smrti odsouzeny a posléze doopravdy popraveny čtyři osoby. Tyto procesy se ale lišily počtem obžalovaných. Zatímco

²⁴ Soudní přelíčení se uskutečnilo již v říjnu 1949.

²⁵ Monstrprocesy měly sloužit k zastrašení obyvatel státu. Často byly uměle vykonstruovány a daly by se přirovnat k divadelnímu představení, které mělo jasný závěr ještě před ukončením soudního procesu a vynesením obžaloby. Nebylo výjimkou, že ještě před tím, než vůbec proběhl soud, bylo rozhodnuto o tom, kdo skončí na popravišti. Sovětští poradci toto divadelní představení „vylepšili“ i scénáři s výpověďmi, které se obžalovaní často učili nazpaměť slovo od slova. Tyto procesy byly mediálně sledovány. Přímo v soudních síních se jakýmiisi herci stali i lidé procesu přihlížející a obohacovali ho pískáním i hlasitými projevy zděšení z činnosti obžalovaných.

²⁶ Zproštěn obžaloby byl Rudolf Katič (viz dále) a Robert Mayer, který byl přesunut do jiného trestného řízení.

²⁷ Více viz: KAPLAN, K.: *Největší politický proces, M. Horáková a spol.* Brno: Doplněk, 1995.

v procesu s MAPÁŽÍ bylo souzeno již zmiňovaných čtyřadvacet lidí, v procesu s Miladou Horákovou „*na lavici obžalovaných sedělo třináct lidí*“²⁸. S procesem s Miladou Horákovou má MAPÁŽ další společnou věc. Ti, co se měli spolčovat proti republice a provádět atentáty, nebyli souzeni pouze v jednom procesu, ale i v dalších tzv. okrajových procesech, i když už ne tak monstrózních a s takovými následky a oběťmi na životech.²⁹ Tento proces byl jedním z těch, kterým se komunisté chtěli dostat běžným lidem pod kůži, „*komunisté byli přesvědčeni, že podle sovětského vzoru, tj. státním terorismem, politickými fémovými vraždami, justičními vraždami, vysokými tresty a zastrahováním obyvatelstva přinutí nejširší veřejnost přijmout bez odporu jejich samovládu.*“³⁰

Při vypracování práce jsem využila i ty části dokumentů, které se týkají života odsouzených členů před tím, než se údajně začali věnovat protistátní činnosti. Tyto materiály jsou, co se týče množství, velice nesourodé. Po některých vyslýchaných vyšetřovatelé požadovali informací spoustu, po některých jen minimum, a to se odráží právě na množství známých údajů.

3.1.1. Josef Hořejší

Josef Hořejší se narodil 5. prosince 1910 v obci Chlumín nedaleko Mělníka jako syn koláře Václava Hořejšího a Anny Hořejší, rozené Růžkové³¹. Po ukončení měšťanské školy v Kralupech nad Vltavou se v Doksech roku 1927 vyučil sedlářem a čalouníkem u mistra Dominika Riegerta. Po vyučení pracoval půl roku jako dělník v sedlářství v Libohovicích u jistého Berana, a posléze pracoval u čalouníka a sedláře Václava Formánka ve Skalisku a Mladé Boleslavi, načež pro nesrovnalosti odešel a krátce zakotvil u Aloise Studničky v Mělníku – Pšovce. Významná pro něj byla nadcházející práce ve výrobě kočárků LIBERTA Antonína Svobody, která mu pravděpodobně vnukla nápad zřídit si výrobu vlastní. Ještě než se pustil do vlastní výroby, pracoval chvíli u čalouníka Josefa Klimenta v Praze.

²⁸ KAPLAN, K.: *Největší politický proces, M. Horáková a spol.* Brno: Doplněk, 1995. s. 156.

²⁹ Jedná se například o Rudolfa Katiče, Josefa Frolíka, Františka Červenku, Ladislava Houbu a Františka Hončíka, o nichž se zmíním dále.

³⁰ RADOSTA, P.: *Protikomunistický odboj, Historický nástin.* Praha: EGEM, 1993. s. 77.

³¹ V zápisu o zatčení je jako rodné jméno matky uvedeno Hrušková.

Roku 1939 začal Josef Hořejší podnikat. Na trhu se mu dařilo, proto si mohl dovolit najímat dělníky i švadleny na výpomoc. Počet zaměstnanců se vyšplhal na 13, klesl však, když byl Hořejší za války poprvé zatčen. Stalo se tak v listopadu 1940, kdy byl odsouzen ke třinácti měsícům nepodmíněně za překupování kradených věcí. Mezitím výrobu vedla jeho manželka Růžena³². Po svém návratu z vězení se opět ujal výroby a na konci jara 1945 ji začal rozšiřovat. Hořejší byl i vlastníkem polí. Osm hektarů polí měl vlastních a sedmáct pachtovaných. V polovině roku 1946 v jeho firmě pracovalo více než sto zaměstnanců a v únoru 1948 již sto sedmdesát jedna. To ale došlo k znárodnění podniku výměrem ONV v Mělníku pro „*nehospodárny provoz, který ohrožuje chod našeho plánovaného hospodářství*“³³. Ke znárodnění podniku došlo po přijetí zákona 114/1948 Sb., který mimo jiné nařizoval odebrat majitelům firmy s více než padesáti zaměstnanci³⁴. Hospodářství Hořejším zůstalo i po znárodnění, protože jejich půda neměla více než 50 hektarů, a tudíž se na něj nevztahovala pozemková reforma, která nařizovala vyvlastnit půdu majitelům, již ji mají ve vlastnictví více než právě uvedených 50 hektarů, a přidělit ji bezzemkům a malým rolníkům³⁵.

Ve své výpovědi z 10. srpna 1949 Hořejší uvedl, že roku 1947 přešel ilegálně přes hranice. Důvodem jeho útěku měla být pokuta, kterou dostal koncem roku 1946 po revizi podniku národním výborem. Pokuta činila celkem 1 000 000 Kčs. Kromě vyměření pokuty bylo Hořejšímu zároveň odebráno živnostenské oprávnění. Po odvolání vůči výši obnosu, které podal, mu podle jeho výpovědi byla vyměřena nová částka, jež činila 2 000 000 Kčs³⁶. To znamená, že jeho stížnost vedla pouze ke zvýšení trestu. S útekem Hořejšímu pomáhal jeho bratranec František Růžek. V červnu 1947 se setkali v Horní

³² Hořejší se oženil roku 1931 s Růženou Hořejší, rozenou Légrovou. Narodila se jim jedna dcera a dva synové.

³³ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0011, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

³⁴ Stránky poslanecké sněmovny parlamentu České republiky: *Zákon o znárodnění některých dalších průmyslových a jiných podniků a závodů a o úpravě některých poměrů znárodněných a národních podniků 114/1948 Sb.*

³⁵ KAPLAN, K.: *Nekrvavá revoluce*. Praha: Mladá fronta, 1993. s. 102.

³⁶ Tato pokuta mu byla údajně vyměřena proto, že značně předražoval kočárky, jež prodával. Kromě pokuty mu bylo i odebráno živnostenské oprávnění.

Plané s jejich známým Karlem Skalickým³⁷, který se vyznal v pohraničí na Šumavě. Když došlo na den, kdy mělo dojít k přechodu hranic, Skalický byl na pracovní cestě v Praze, a tak jeho roli převzal Skalického obchodní zástupce Josef Frydrych. Ten prý Hořejšimu bez problémů pomohl přes hranice. Sám ale ve svém výslechovém protokolu tvrdil, že Hořejšimu pouze ukázal směr, kterým má jít, a Hořejší šel nadále přes hranice zcela sám. Hořejší se na své cestě dostal přes Heidmühle, Pasov a Řezno až do Norimberku, odkud se ale kvůli špatným podmínkám v internačních táborech vrátil zpět do Československa ke své rodině, výrobě a ke svému hospodářství.

V části Hořejšího výpovědi týkající se jeho odchodu do zahraničí došlo v jeho výslechovém protokolu k náhlému zvratu: „*Celou svoji protokolární výpověď zde uvedenu opravuji v tom smyslu, že do Německa jsem odjel v červnu 1948, tj. po znárodnění mého podniku a po kritických únorových dnech.*“³⁸ Vzhledem k tomu, že byl výslech proveden v srpnu 1948, tudíž jeden rok a dva měsíce od údajného útěku, připadá mi pravděpodobnější, že byl ke změně výpovědi přinucen, protože se jedná o příliš krátkou dobu na to, aby zapomněl, kdy se přes hranice dostal. Není ale jasno, po jak dlouhé době ke změně ve výpovědi došlo, protože výpověď není nijak časově členěna a je psána jako jednolitý text. Mohu říci pouze to, že ke změně výpovědi došlo hned na další straně spisu, což by nasvědčovalo tomu, že tyto informace mohl říci hned po sobě, ale vzhledem k tomu, že výpověď čítá celkem 48 stran v jednom celku, je pravděpodobnější, že mezi vypovězením těchto dvou informací nějaký čas uplynul. Z výslechových protokolů je jasné pouze to, že první výslech Hořejšího byl proveden 10. srpna 1949, tedy dva dny po jeho přijetí do vazby. Karel Skalický i Josef Frydrych se ve svých výslechových protokolech přikláněli spíše ke druhé variantě³⁹. Když ale vypovídal Hořejší před soudem, znovu mluvil o tom, že za hranici odešel v polovině roku 1947. Hořejšího výslechový

³⁷ Ing. Karel Skalický se narodil 14. 11. 1900 v Třebci a byl lesním ředitelem v Horní Plané. Skalický popřel, že by Hořejšimu a Růžkovi přislíbil jakoukoli pomoc. Přiznal jen to, že za ním oba dva jmenovaní přijeli a žádali ho o pomoc, a že se dohodl pouze na obchodní spolupráci s Růžkem, který ho měl posléze navštívit. Jelikož ale v danou dobu neměl čas, zastoupil ho jeho zástupce Ing. Josef Frydrych. V době vyšetřování případu byl Skalický v ústavu pro choromyslné.

³⁸ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0014, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

³⁹ Výslech Karla Skalického proběhl 26. listopadu 1949 a Frydrych vypovídal 7. prosince 1949.

protokol není jediný, ve kterém se vůbec neobjevují časové údaje, ale text výpovědi postupuje plynule, bez jakýchkoli známek o přerušení výslechu. Stejně vypadají i výslechové protokoly ostatních odsouzených.

V lednu 1949 mělo dojít k zatčení Josefa Hořejšího, když pomáhal jistému Touškovi uschovat železo, které mělo být znárodněno, u mělnického rolníka Václava Šulce. Při převozu železa Hořejšího viděla spousta lidí a někdo ho zřejmě udal SNB v domnění, že utajil nějaké materiály a schovává je načerno. Vzhledem k tomu, že byl nemocen, zatčení se prozatím vyhnul a údajně rozhodl se, že i se svojí ženou⁴⁰ uteče ze svého domu do Loun k řezníku Kamilu Novotnému, dalšímu z odsouzených členů skupiny MAPÁŽ, se kterým se znal již z dob, kdy měl ještě svou továrnu, a od kterého nakupoval suroviny pro závodní kuchyni. Novotný žádost o dočasný azyl přijal s tím, že u něj bude pomocnou silou, protože v oné době neměl žádného pomocného dělníka.

Ještě předtím, než se Hořejší ukryl u Novotného, mělo při jednom z jejich rozhovorů dojít ke zmínce o Hořejšího přechodu hranice. Novotný tedy věděl, že má Hořejší s přechodem hranic jisté zkušenosti, a pravděpodobně v srpnu 1948 se objevil u Hořejšího s Jaroslavem Brožem⁴¹, kterému měl Hořejší podle výslechových protokolů, jakožto prostředník, pomoci s přechodem přes hranice, kde se Brož měl sejít s agentem – chodcem, vyšetřovateli označovaným též za „teroristu“, Miloslavem Chocem⁴² a předat mu jakési informace. Vyšetřovatelé chtěli v tomto případě zřejmě skrz Choce poukázat na údajné spojení se západem a propojit je s takovým „záškodníkem“, kterým podle jejich podání Choc byl. Hořejší Brože odmítl, ale odkázal ho na Skalického. Brož nebyl jediný, kdo

⁴⁰ Růžena Hořejší se svým mužem nakonec neodešla, ale zůstala raději doma v jejich domě.

⁴¹ Jaroslav Brož, narozen 27. prosince 1909 v Lounech, pracoval jako kavárník a restaurátér. Byl otcem dvou dětí. Brož údajně nebyl úplně psychicky zdravý, protože v minulosti byl pacientem bohnické léčebny. Brož přešel několikrát hranice, ale v lednu 1949 byl zatčen a uvězněn v pracovním táboře Dubí u Kladna, odtud se mu podařilo utéct a za údajné pomoci Novotného a Hořejšího znovu přešel hranice. Společně se skupinou souzen nebyl, protože v době, kdy probíhalo zatýkání, byl údajně vězněn ve Švýcarsku.

⁴² Miloslav Choc se narodil 19. ledna 1925 v Praze. Jakožto „terorista“ byl odsouzen k trestu v smrti v procesu Choc a spol. a popraven ve velice nízkém věku 19. února 1949. Miloslavu Chocovi je věnována celá kapitola v knize *Agenti – chodci na popravišti*. Viz: PEJČOCH, I., TOMEK, P.: *Agenti – chodci na popravišti, Kurýři západních zpravodajských služeb popravení v letech 1949 – 1958*. Cheb: Svět křídel, 2010. s. 148 – 162. nebo viz.: ROKOSOVÁ, Š.: Případ Miloslav Choc a spol. In: *Securitas Imperii 12*, ÚDV, Praha 2005. s 53 – 107.

žádal Hořejšího o pomoc při přechodu přes hranice. Hořejší však již nikdy přes hranice nepřešel ani sám ani jako prostředník. Brož byl později zadržen a vězněn v kárném táboře Dubí u Kladna, ze kterého uprchl a žádal o pomoc u Novotného. Ten mu sám poskytl finanční výpomoc k ilegálnímu přechodu hranic a donutil i Hořejšího, aby mu finančně taktéž vypomohl.

3.1.2. Kamil Novotný

Kamil Novotný se narodil dne 12. srpna 1893 v obci Zlonice v okrese Slaný. Narodil se řezníku a uzenáři Václavu Novotnému a Boženě Novotné, rozené Kyntšnerové. Kamil nebyl jediným synem Novotných. Kromě něj měli ještě další čtyři syny. Poté, co dokončil měšťanskou školu ve Zlonicích, vyučil se řezníkem u svého otce, u kterého posléze i pracoval. Práci na chvíli přerušil, a to když po 1. světové válce vstoupil do 1. pluku stráže svobody. Ale přibližně za rok se podle své výpovědi opět vrátil do otcova řeznictví. Poté se oženil s Annou⁴³, rozenou Müllerovou, a otevřel si vlastní řeznictví a uzenářství, nejprve v Zlonicích a nato v Černčicích.

Až do roku 1924 byl prý národním socialistou, a poté se přidal k živnostnické straně. Po roce 1945 znovu vstoupil k národním socialistům. Za 2. světové války se Novotný podle své výpovědi podílel na druhém odboji v partyzánské skupině Černý lev⁴⁴.

3.1.3. Emil Andert

Narození Emila Anderta se datuje k 10. srpnu 1912. Na svět přišel se v Pnětlukách v okrese Louny do rodiny Josefa a Amálie Andertových⁴⁵. Byl ženatý a měl dvě děti.

Až do září 1948 měl živnost jako holič v Lounech, načež mu byla odebrána. Jako důvod zrušení živnosti, a stejně tak i jeho vyloučení ze Sokola⁴⁶, ve kterém byl do této

⁴³ Anna Novotná pocházela z majetné rodiny hospodských. Měli spolu jednoho syna.

⁴⁴ Tato partyzánská skupina působila na Lounsku mezi lety 1940 – 1948 pod vedením B. Černého. Materiály týkající se této skupiny jsou uloženy ve Vojenském historickém archivu (fond Černý lev, číslo fondu 2008, značka fondu Sb ČL).

⁴⁵ Za svobodna se Andertova matka jmenovala Müllerová.

⁴⁶ Anderta vyloučili ze Sokola po XI. všesokolském sletu společně s dalšími 15 000 osobami. Tento slet proběhl v červnu 1948 a je označován za jeden z protestů vůči komunistickému režimu, který se po únorovém převratu odehrál. Sokolové při svém průvodu vyvolávali jména prezidentů Beneše a Masaryka, načež byla část z nich pozatýkaná bezpečností. Komunistický režim se snažil dostat Sokola pod svou moc

doby organizován, byl uveden nepřátelský postoj k lidově-demokratickému zřízení. Po odebrání živnosti pracoval jako dělník na stavbě železničních domků a následně ve STEPu Louny. Ander se hlásil k národně socialistické straně.

3.1.4. Josef Kotěborský

Josef Kotěborský se narodil 10. března 1914 ve Vinařicích jako šesté ze sedmi dětí rodičů Josefa a Marie, rozené Bártlové, Kotěborských. Poté, co vychodil školu, začal vypomáhat v malém hospodářství, které vlastnil jeho otec. Roku 1936 nastoupil na vojnu. Vojenská služba mu ale údajně byla zkrácena, protože mu zemřel otec, důsledkem čehož se musel vrátit domů a starat se o rodinné hospodářství. Hospodářství ale nevynášelo dostatek peněz, proto si sehnal ještě jedno zaměstnání v ČSD Louny, kde vystřídal více pracovních pozic. Těsně před svým zatčením byl výběřčím v autobusech ČSD.

3.1.5. Josef Plzák

Josef Plzák⁴⁷ se narodil 18. dubna 1920 v Chrástu na Lounsku jako jediné dítě Františka Plzáka a Růženy, rozené Šindelářové. Oženil se s Vlastou Plzákovou (rozenou Říhovou), jejich manželství ale dlouho nevydrželo, údajně prý z důvodu neustálé Plzákovy kriminální činnosti, která byla doopravdy pestrá. Obecnou školu navštěvoval v Ejpovicích a poté v Plzni, kde vychodil i dva roky měšťanské školy. Po měšťanské škole se začal učit automechanikem, toho ale po roce zanechal, změnil obor a roku 1938 se vyučil instalatérem v Plzni.

Po vyučení se živil jako šofér a závozník a to až do října 1944, kdy začal pracovat jako Werkschutz⁴⁸ v plzeňských Škodových závodech. Zde pracoval až do Vánoc 1944,

a plně ho řídit. Tak došlo k vyloučení více než deseti tisíce jeho členů. Sokol zanikl v roce 1952, kdy byl přijat zákon o organizaci tělesné výchovy a sportu. V období pražského jara došlo ke snaze Sokola obnovit. Tyto snahy však zhatil příchod vojsk Varšavské smlouvy a Sokol byl obnoven až v roce 1990. Viz: KAPLAN, K.: *Poslední rok prezidenta: Edvard Beneš v roce 1948*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1993. nebo viz.: NOVOTNÝ, J.. *Sokol v životě národa*. Praha: Melantrich, 1990. V roce 2012 byla Ústavem pro studium totalitních režimů uspořádána výstava „*Pod křídly Sokola*“, která se zabývala celou jeho historií. Výstavní panely, jež byly na výstavě k vidění, je možno si prohlédnout na stránkách Ústavu viz: <http://www.ustrcr.cz/cs/vystava-pod-kridly-sokola>

⁴⁷ V rozsudku je Josef Plzák uveden jako František Plzák.

⁴⁸ Werkschutz, čili německá závodní stráž, měla za úkol zabránit sabotážím, o které se pokoušeli čeští dělníci v německých továrnách. Tato stráž byla z velké většiny tvořena právě českými občany.

kdy byl poprvé zatčen za nekonání služby. Osvobozen byl přibližně po šesti týdnech a po propuštění na svobodu začal znovu pracovat, tentokrát ve výrobě kočárků ve firmě Johan Henrich v Plzni. V plzeňské výrobě kočárků se ustálil až do svého dalšího zatčení, které proběhlo 5. ledna 1945. Tentokrát byl vězněn čtyři měsíce za vykrádání sklepů a trest si odseděl v Plzni a v Malé pevnosti Terezín. Poté, co byl propuštěn, stal se členem Revoluční gardy⁴⁹. V Revoluční gardě zaujmul post velitele autoroty v Plzni na Husově třídě.

Na začátku února 1946 se Plzák vydal do Rotavy u Kraslic, kde podle své výpovědi začal pracovat v Českých závodních ocelárnách jako závodní stráž. Ještě předtím, než nastoupil do oceláren, vstoupil do KSČ v Rotavě. Ani v ocelárnách dlouho nevydržel, protože již 9. října 1946 byl znovu zatčen. Tentokrát „*pro podloudné přepravování a šmelinu motorových vozidel z Německa do ČSR.*”⁵⁰ Trest si odpykával v chebské věznici až do 1. dubna 1948. A aby toho nebylo málo, do vězení se téměř ihned vrátil znovu. Tentokrát byla doba mezi jeho jednotlivými pobyty ve vězení rekordně krátká. Na svobodě pobyl pouze osm dní. Ve vazbě byl držen od 9. dubna 1948 do 20. června 1948, ale výjimečně ne svou vinou, protože byl omylem zatčen namísto svého strýce Jana Plzáka. Krátkou chvíli na to byl ale stejně zatčen znovu pro podezření z krádeže. Údajně měl ukrást 1 600 Kčs, za což si odseděl dva měsíce ve vazbě v Plzni. Tím ale Plzákova kriminální činnost stále neskončila.

Dne 7. září 1948 z plzeňské věznice uprchl ještě se dvěma dalšími vězni, se kterými začali vykrádat pražské byty. Jejich krádeže byly ale prozrazeny, a Plzák opět skončil ve vězení. Vězněn byl na Pankráci a na Karlově náměstí, odkud se mu znovu podařilo společně se dvěma dalšími vězni uprchnout. Poté se ukrýval v Chebu u Rudolfa Katiče⁵¹

⁴⁹ Revoluční gardy (označovány též za rudé gardy, rabovací gardy) byly bezpečnostní složkou složenou zejména z dobrovolníků, která měla za úkol udržovat po osvobození Československa pořádek ve městech. Některé jednotky Revoluční gardy se ale vymkly kontrole, a neřídily se oficiálními příkazy, za což byly mnohými kritizovány. Více o činech Revolučních gard viz.: STANĚK, T., ARBURG, A.: *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945-1951, díl II.* Středokluky: Zdeněk Susa, 2011.

⁵⁰ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0154, MAPA, Výpověď Josefa Plzáka.

⁵¹ Rudolf Katič je ve spisu V-3005-UL-1 uveden i jako Kadič.

a následně u Pavly Zámečnickové⁵². Ani když se ukrýval, s loupežemi nepřestal. Když byl na útěku před zákonem, rozhodl se prý pro ilegální útěk za hranice společně s jedním ze svých spoluvězňů, se kterým utekl z plzeňského vězení, s jistým Zdeňkem, jehož příjmení ve své výpovědi nezmiňuje.

3.1.6. Bohumil Klempt

Klempt se narodil 17. května 1920 v Mostě. Jeho otec Bohumil Klempt byl v době zatčení svého syna zaměstnán v kotelně ČSD. Matka Aloisie, rozená Šlechtová, se starala o domácnost. Bohumil Klempt byl jediným dítětem svých rodičů.

Obecnou školu navštěvoval v Mostě a poté, co se přestěhovali v roce 1932 do Loun, dokončil školu v roce 1934 právě zde. Díky dobrému prospěchu na obecné škole mohl být zapsán do německého jednoročního učebního kurzu v Postoloprtech. Od roku 1935 se učil elektrotechnikem v Černčicích u Josefa Částky, kde se také roku 1938 úspěšně vyučil. Po vyučení začal studovat v Mostě nižší průmyslovou strojařskou školu, kterou zdárně dokončil roku 1940 v Roudnici. Ještě v též samý rok začal pracovat ve Zbrojovce v Uherském Brodě, ale jelikož byl Klempt podle své výpovědi dobrým fotbalistou, odešel do továrny FATRA v Napajedlech, ve které byl zdárný fotbalový tým, a de se mohl svému koníčku plně věnovat. Tady se ale s místními úředníky nepohodl právě kvůli kopané a ti ho údajně na oplátku chtěli poslat do Německa v rámci totálního nasazení⁵³. Naštěstí se mu podařilo dostat se do továrny v Bojkovicích, ze které se v roce 1944 vrátil zpět do Uherského Brodu, a tak se totálnímu nasazení vyhnout. Hned v následujícím roce už byl ale zpátky v Lounech, protože mu onemocněl otec, a navíc se v lounských ČSD uvolnilo místo jak dělané pro Klempta. Začal tu pracovat jako elektrikář na osvětlení lokomotiv a opravář kompresorů.

⁵² Zámečnicková měla v Plzákově minulosti významné postavení. V této práci se jí ale nebudu věnovat, protože nebyla souzena společně se skupinou MAPÁŽ. Více o Zámečnickové je možno se dozvědět ze spisu V-4399 Plzeň uloženém v ABS.

⁵³ Totálním nasazením se za 2. světové války rozuměla povinná práce v německé říši ve válečném průmyslu, na kterou byli násilím nasazeni mladí lidé, kolikrát i celé ročníky mladých, nejen z Protektorátu Čechy a Morava, ale i z Polska a dalších evropských států. Viz: KOKOŠKOVÁ, Z., PAŽOUT, J., SEDLÁKOVÁ, M., KOKOŠKA, S.: *Pracovali pro Třetí říši: nucené pracovní nasazení českého obyvatelstva Protektorátu Čechy a Morava pro válečné hospodářství Třetí říše (1939-1945)*. Praha: Scriptorium, 2011.

Když propukla květnová revoluce, dal se dobrovolně do řad strážců pořádku, aby mohl pomáhat udržovat pořádek v lounských ulicích. Poté, co znovu zavládl klid, vrátil se zpět do dílen ČSD.

V polovině roku 1946 nastoupil v Chomutově na pětiměsíční vojenskou službu. Po jejím ukončení se vrátil do dílen jako zámečnick. Po návratu dostal návrh na přeložení do Krnova, kde doopravdy v listopadu 1946 nastoupil, ale v druhé polovině dubna roku 1947 se zase vrátil do Loun, kde byl na různých postech až do svého zatčení. Kromě práce v ČSD byl i kinooperátorem v lounském kině.

Klempt byl členem KSČ. Do strany vstoupil v květnu 1945 a dokonce byl zvolen do kádrové komise závodní organizace KSČ v dílnách ČSD Louny, kde byl i pokladníkem a členem kulturně propagační komise. Kromě toho byl i členem ROH.

3.1.7. Rudolf Pihrt

Rudolf Pihrt se narodil 16. listopadu 1929 v Rovném (okr. Roudnice nad Labem). Otcem Rudolfa Pihrta byl Josef Pihrt a jeho matka se jmenovala Marie Pihrtová⁵⁴. Vyrůstal pouze s matkou a se svou babičkou, která se starala o domácnost, zatímco jeho matka pracovala. Bylo tak dáno tím, že se jeho rodiče rozvedli, když mu bylo osm let.

V roce 1946 se vyučil zámečnickem u lounské firmy Pátek, kde po vyučení začal i pracovat, a to až do roku 1948. Poté vystřídal množství různých brigád až do té doby, než se ustálil v Žatci⁵⁵ v Živnostensko - řemeslnickém kombinátu. V dubnu 1948 nastoupil jako kinooperátor v černčickém kině Sokol následně i v kině Rokoko, Revoluce a Národ.

3.1.8. František Kačer

Narodil se 28. března roku 1906 ve Cvrčovicích. Jeho rodiči byli František Kačer a Marie Kačerová (roz. Zimová). Kačer byl živnostníkem v Telcích - Skalách. Pracoval

⁵⁴ Za svobodna se Pihrtova matka jmenovala Pejřilová.

⁵⁵ Pihrt byl při výslechu zřejmě ve velice žalostném stavu, protože vypověděl, že den poté, co měl provést společně s Bohumilem Klemptem atentát (viz dále), odjel do svého zaměstnání v Žatci, kde už však, z dostupných informací, minimálně rok nepracoval.

jako živnostník v automobilové dopravě, které se věnoval již od roku 1930. Po válce vstoupil do Československé strany lidové, kde vykonával funkci místopředsedy pro oblast Telce – Skály. Jako lidovec byl ve funkci předsedy vyslán do národohospodářské komise. Tento post zastupoval až do února 1948.

3.1.9. Eduard Pohl

Pohl se narodil 13. července 1911 v Lounech do velké rodiny dílovedoucího ČSD Eduarda a Marie⁵⁶ Pohlových. Celkem měl dvanáct sourozenců, z nichž se pět nedožilo dospělosti. Navštěvoval měšťanskou školu v Lounech a poté dvouletou obchodní školu v Berouně. Manželství uzavřel roku 1935 s Naděždou Kostovou.

Od roku 1933 až do svého zatčení pracoval jako administrativní úředník na Místním národním výboru Louny a až do února 1948 tu byl i městským tajemníkem, poté dostal v rámci poúnorových změn jakožto národní socialista⁵⁷ funkci mzdového účetního, což bylo v jeho pracovní kariéře značným sestupem. Od ledna 1949 dočasně vykonával i funkci revidenta na Okresním národním výboru Louny. Kromě práce na MNV si podle své výpovědi přivydělával spravováním obchodní knihy černčického kamenosochaře Josefa Fiedlerova, a to až do jeho smrti na Štědrý den roku 1948. Po Fiedlerově smrti spravoval i jeho pozůstalost.

3.1.10. František Hynek

Hynek přišel na svět 22. září 1924 ve Vinařicích. Narodil se jako mladší syn zemědělců Františka a Anny⁵⁸ Hynkových. Obecnou i měšťanskou školu navštěvoval v Lounech. Poté začal pracovat v hospodářství svých rodičů.

Roku 1946 vstoupil do řad sociální demokracie, kde byl až do sloučení strany⁵⁹ s KSČ, ale do KSČ samotné již nevstoupil.

⁵⁶ Za svobodna se Marie Pohlová jmenovala Víšková.

⁵⁷ Členem Československé strany národně sociální byl od roku 1946. Mezi lety 1933 – 1938 byl národním demokratem.

⁵⁸ Hynková se za svobodna jmenovala Charvátová.

⁵⁹ Po válce s v sociální demokracii vytvořily jakési dva proudy. Jeden proud byl nakloněn spíše doprava, druhý doleva, přičemž těsně po válce ve straně převažovali sympatizanti KSČ, což se ale po volbách

3.1.11. Jaroslav Blábolil

Jaroslav Blábolil se narodil 23. ledna 1909 v Lounech strojvedoucímu Josefu Blábolilovi a Boženě, rozené Mikešové, jako jedno ze čtyř dětí. V době zatčení byl ženatý se Slovenkou Hertou, rozenou Byzíkovou, se kterou měl dvě děti. Blábolil se vyučil zámečníkem v Bratislavě a poté tu ještě dva roky navštěvoval nižší průmyslovou školu.

Po dokončení školy v Bratislavě ještě zůstal. Roku 1930 nastoupil do továrny na výrobu kabelů, ale v měsíci říjnu musel nastoupit na povinnou vojenskou službu, kterou vykonal v Mostě. Po vojně, v březnu 1932, se opět vrátil do továrny v Bratislavě, ale už v březnu 1933 tu přijal místo u četnictva. Poté byl několikrát přeložen do různých slovenských stanic a až v dubnu 1939 se vrátil do Loun, kde taktéž vykonával funkci četníka. Od roku 1947 pracoval na lounském velitelství SNB v hodnosti praporčíka jako řidič a zároveň tu byl úředníkem. Do KSČ vstoupil Blábolil v únoru 1948. Předtím v žádné straně nebyl.

3.1.12. Jaroslav Boušek

Jaroslav Boušek se narodil dělníku v kamenolomu Františkovi a Heleně, rozené Doležalové, 3. dubna 1924 ve Svinařově. Boušek se vyučil automechanikem, ale tomuto zaměstnání se nevěnoval, nýbrž začal pracovat jako elektrikář ve Slaném.

Po válce nastoupil na Úřadu ochrany práce v Kladně. Tři měsíce na to byl povolán do výcvikového střediska SNB v Lounech a od dubna 1946 započal svou činnost u SNB ve stanici SNB v Lounech. Od května 1948 byl řidičem na okresním velitelství SNB v Lounech.

v květnu 1946 změnilo. Přesto se ale sociální demokracie v červnu 1948 sloučila s KSČ. Viz: KAPLAN, K.: *Sociální demokracie po únoru 1948*. Brno: Doplněk, 2011.

3.1.13. Josef Cimr

Josef Cimr přišel na svět 17. září 1908 ve Velké Lhotě do rodiny Jana a Františky⁶⁰ Cimrových. Kromě Josefa měli Jan a Františka ještě další tři děti. Svého otce si ale sourozenci Cimrovi příliš neužili, protože padl v boji ještě za 1. světové války.

Cimr se vyučil truhlářem a truhlářině se také po vyučení ještě třináct let věnoval. Konkrétně pracoval v truhlářství Josefa Škeřika v Chocini nad Orlicí. V roce 1935 složil v Kladně četnický kurz, a poté byl přidán do pohotovostního oddílu v Chebu, odkud byl v roce 1936 přeložen do Libštejna. Ve svém výslechovém protokolu uvedl, že byl počátku roku 1938 přeložen do pohotovostního oddílu v Chebu a odtud putoval do Loun k praporu Stráže obrany státu⁶¹, ve kterém působil až do jeho zrušení. Po zrušení praporu byl přemístěn na lounskou četnickou stanici, ze které byl v roce 1941 přesunut na stanici v Dřevicích, ale v roce 1945 mu bylo dovoleno vrátit se do Loun.

3.1.14. Bohumil Prošek

Bohumil Prošek, narozený 24. listopadu 1905 ve Zbečně, přišel na svět jako jedno z patnácti dětí, jež se narodily maloročníkovi Antonínu Proškovi a Anně Proškové, která byla ženou v domácnosti. Do doby svého zatčení se oženil dvakrát. Poprvé za manželku pojal v roce 1932 Marii Rosenbaumovou, se kterou byl ženatý pouze jeden rok. Druhý sňatek uzavřel roku 1939 s Jaroslavou, rozenou Seinerovou, s níž měl jedno dítě.

Pět let navštěvoval obecnou školu ve Zbečně, po jejímž dokončení začal ihned pracovat jako pomocný dělník. Po dvou letech ve funkci dělníka, v jeho 17 letech, v této práci skončil a začal se učit pekařem, kterým se také zdárně vyučil. V době protektorátu pracoval v sudetské továrně na pohonné hmoty (Sudetenländischen Treibstoffwerke AG Oberleutensdorf⁶²) u Mostu a to až do roku 1945, kdy dostal povolení k provozování

⁶⁰ Františka Cimrová se za svobodna jmenovala Šrajerová.

⁶¹ Stráž obrany státu (SOS) měla mezi lety 1936 – 1939 za úkol zejména chránit československé státní hranice a udržovat pořádek v pohraničí. SOS vznikla jako reakce na vyostřující se situaci v sousedním Německu.

⁶² Později dostala tato továrna označení Stalinovy závody.

autodopravní živnosti. Jako autodopravce si vydělával až do svého zatčení. Bohumil Prošek prý nikdy nevstoupil do žádné politické strany.

3.1.15. Josef Polcar

Syn kočího Václava Polcara a Marie Polcarové (rozené Kohoutové) se narodil 30. listopadu 1913 v Rakovníku. Měl tři děti se svou ženou Amálií Polcarovou, rozenou Lacinovou. Navštěvoval obecnou školu a dva roky školu měšťanskou, po jejímž dokončení se až do roku 1928 učil automechanikem v Rakovníku. Jelikož měl jeho bratr autoservis, po vyučení začal pracovat právě u něho, a to až do března 1949, kdy byl servis znárodněn.

Až do února 1948 byl Polcar nestraníkem. Poté vstoupil do KSČ, ze které byl ale v létě 1949 vyloučen, protože neplatil příspěvky.

3.1.16. Adolf Hocký

Adolf Hocký⁶³ přišel na svět v Domušících dne 23. prosince roku 1913 jako jedno ze šesti dětí Václava a Marie (rozené Herclové) Hockých. Nejprve se vyučil pekařem a roku 1943 i automechanikem. Za války si založil sběrnou ovoce, kterou měl až do konce války.

V období nacistické okupace byl protinacisticky činný. Mimo jiné spolupracoval s partyzánskou skupinou Podlesí v Hřivčicích⁶⁴. Těsně před květnovým povstáním odvezl společně s dalšími osobami pancéřové pěsti z muničního skladu v Hříškově a poté dostal za úkol střežit vysílačku v Jenči. Až do roku 1945, kdy vstoupil do KSČ, nebyl členem žádné politické strany.

3.1.7. František Blahout

Dne 21. ledna 1905 přišel v Hřivčicích na svět budoucí strojvůdce ČSD František Blahout, syn Františka Blahouta a Marie Blahoutové, za svobodna Mudrové. Jeden rok

⁶³ Hocký bývá v protokolech označován i jako Hotský. V rozsudku byl dokonce několikrát označen jako Holý.

⁶⁴ Více o skupině Podlesí viz: VĚJVODA, M.: Cestou k osvobození. Partyzánská bojová skupina „Podlesí“ v Hřivčicích. Hřivice, 1970.

navštěvoval strojní průmyslovou školu a vyučil se strojním zámečnickem. Pracovat začal v hospodářském družstvu v Lounech jako zámečnick, kde byl až do svého odchodu na vojnu. Po vojně nastoupil v ČSD Louny jako dělník na kolejích. Jak uvedl do svého výpovědního protokolu, z Loun byl přeložen do podkarpatského Čopu, poté do Košic, Ústí nad Labem a v roce 1937 zpět do Loun, kam si přivezl i svou ženu Zdenu (rozenou Krčíkovou), kterou si vzal roku 1929.

Od roku 1927 byl členem národní demokracie a v době, kdy žil na Podkarpatské Rusi, přidal se do řad sociálních demokratů a v roce 1946 vstoupil do Československé strany národně socialistické.

František Blahout měl dvě děti. Dceru a syna Miroslava, který spolupracoval se skupinou MAPÁŽ a podílel se na atentátu na Jindřicha Fantu⁶⁵. Miroslav vyslýchán ani vězněn nebyl, protože se mu podařilo dostat se za hranice.

3.1.18. Emil Heller

Emil Heller se narodil jako jedno z pěti dětí 17. dubna 1892 v Říškově řezníku Vilémovi a ženě v domácnosti, jež vypomáhala s živností svého manžela, Eleonoře⁶⁶. Vychodil pět tříd obecné školy v Čechách a tři třídy měšťanské školy ve Vídni, poté se vyučil řezničině a roku 1910 se společně se svou rodinou přestěhoval z Říškova do Loun.

Za 1. světové války byl kuchařem ve vojenské kuchyni a v roce 1915 nebo 1916 byl odveden na ruskou frontu. Na ruské frontě strávil celkem 26 měsíců, a to až do té doby, než dostal úplavici, a byl převezen do jedné z polských nemocnic, ze které putoval zpátky do Čech, konkrétně do Milovic. Poté, co se zcela zotavil, stal se členem mysliveckého pohraničního pluku, odkud putoval na frontu do Albánie, kde ale onemocněl malárií a byl poslán do Pardubic, ve kterých se léčil.

⁶⁵ Viz dále

⁶⁶ Eleonora Hellerová se za svobodna jmenovala Properová.

Oženil se roku 1923 s Miladou Krausovou. Jak již napovídá příjmení, Heller byl židovského původu, tudíž mu bylo roku 1939 na základě Norimberských zákonů⁶⁷ odebráno jeho hospodářství, které spravoval. V roce 1944 byl nasazen na práce v Praze, ze kterých byl v lednu 1945 poslán do terezínského ghetta, kde byl až do 5. května 1945. V koncentračních táborech a v ghettech zahynula většina jeho sourozenců i se svými rodinami. Po válce se znovu začal starat o své hospodářství. Heller byl členem KSČ, do které vstoupil v květnu 1945.

3.1.19. Josef Valnoha

Valnoha byl synem Ladislava Valnohy a Marie Valnohové, za svobodna Hanzlové. Narodil se 11. prosince 1911. Vychodil čtyři roky obecné školy v Přelouči a tři roky měšťanské školy v Počaplech v okrese Beroun. Absolvoval mistrovskou školu v Ústí nad Labem a poté se v Teplicích roku 1931 vyučil automechanikem u firmy Krčmář, kde i začal pracovat. Z této firmy brzy odešel do Lovosic, kde zakotvil v autoopravně Auto-Klein.

Roku 1935 nastoupil na vojenskou službu v Kostelci nad Labem a roku 1937 začal pracovat opět jako automechanik v pražském autoservisu Bauman a spol. V této autodílně byl až do roku 1945. Po osvobození Československa v roce 1945 musel narukovat k dělostřelectvu, ve kterém byl až do září téhož roku. Valnohovi se ke konci roku 1945 podařilo zřídit si vlastní autodílnu, kterou vlastnil až do svého zatčení. Roku 1937 vstoupil do řad sociální demokracie. Po sloučení strany s KSČ už do řad žádné strany nevstoupil.

3.1.20. Evžen Seidl

Evžen Seidl přišel na svět 28. října 1928 v Černčicích do rodiny Karla a Rudolfy (roz. Zlatníkové) Seidlových. Evžen Seidl se vyučil strojním zámečnickem v dílnách ČSD, zřejmě po vzoru svého otce, který byl strojevodcem na lounské pobožce ČSD.

⁶⁷ Norimberské zákony byly v nacistickém Německu přijaty již v září 1935. Tyto rasistické zákony vyčlenily Židy z normálního života a odsunuly je do ústraní. Viz: http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=sys-tem/files/Norimberske_zakony.pdf [24. 6. 2015], KOCOUREK, L.: *Recepce norimberských zákonů v Říšské župě Sudety*. in: KOCOUREK, L.: *Židé v Čechách*. Praha: Židovské muzeum v Praze ve spolupráci se Severočeským muzeem v Liberci, 2007. s.: 46-59.

V roce 1947 se Seidl oženil. Za ženu si vzal Libuši Doubkovou z Hřivic. Evžen Seidl prý nikdy před svým zatčením nebyl členem žádné politické strany.

3.1.21. Otakar Válek

Otakar Válek⁶⁸ se narodil dne 11. března 1906 v Máslojedech dělníku Janu a Boženě (za svobodna Lašové) Válkovým. Od svých osmi let byl ale vychováván babičkou. Měl pouze mladšího bratra, který ale zemřel ve svých deseti letech. Školu začal navštěvovat ve Chvalkovicích a dokončil ji v Hronově. Poté se v Jaroměři vyučil drogistou, načež začal studovat zubařinu.

V roce 1935 si Válek založil vlastní zubařskou živnost. Ženatý byl od roku 1942. Před válkou byl jeden rok členem sociální demokracie a až roku 1948 vstoupil do řad KSČ.

3.1.22. Otakar Procházka

19. prosince 1926 se v Lounech narodil budoucí lakýrník Otakar Procházka. Jeho otec vlastnil v Lounech lakýrnu, v níž po dokončení školy Procházka pracoval. V době svého zatčení byl zrovna na povinné vojenské službě, a to v hodnosti svobodníka.

3.2. Přechody přes hranice a styky se zahraničními organizacemi

Ihned po převratu v únoru 1948 se spustila lavina odchodů přes hranice. Odcházeli jak významní političtí představitelé Československa, tak umělci i běžní občané státu, kteří nesouhlasili s novým zřízením. Ze strachu před novým režimem odešly do exilu těsně po převratu desetitisíce občanů, zejména přesvědčených demokratů. Do exilu odcházeli i ti, kteří chtěli bojovat proti nově nastolenému režimu. Mezi ty, kteří přecházeli hranice v obou směrech, patřili agenti-chodci⁶⁹, kteří přes hranice převáděli občany Československa i tajné informace z Československa do zahraničí i opačným směrem, a vystavovali

⁶⁸ Válek je ve výslechových protokolech označován i jako Válka.

⁶⁹ Více viz: PEJČOCH, I., TOMEK, P.: *Agenti – chodci na popravišti, Kurýři západních zpravodajských služeb popravení v letech 1949 – 1958*. Cheb: Svět křídél, 2010.

tak téměř neustále svůj život velkému nebezpečí, které jim hrozilo ze strany StB. Pohraniční stráž na území Československa fungovala od roku 1949 a od roku 1950 hranice střežil „*po sovětském vzoru vojensky organizovaný a vyzbrojený sbor.*“⁷⁰

Krátce po únoru byla StB vymyšlena tzv. Akce Kameny⁷¹, která spočívala v tom, že na území Československa byla uměle vytvořená hranice se západním Německem, kterou uprchlík přešel, a až když si myslel, že je v bezpečí za hranicemi a americké okupační zóně, narazil na americké důstojníky, kterými však ve skutečnosti byli převlečení agenti StB.

Až do přelomu roku 1952 a 1953 nebyl až takový problém přejít hranice, poté se ale začalo stavět tzv. ženíjně technické zabezpečení hranic, kteréžto překonat nebylo vůbec jednoduché. Uprchlíky tak na cestě přes hranice mohl překvapit elektrický drátěný plot, pohraniční stráž i minové pole. Paradoxně na hranicích zemřelo téměř dvojnásobně více mužů pohraniční stráže než samotných narušitelů⁷². Pomyslným „otcem“ železné

⁷⁰ TOMEK, P.: *Na frontě studené války, Československo 1948 – 1956*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009. s. 41.

⁷¹ Více viz: JANDEČKOVÁ, V.: *Akce „Kámen“ – Všeruby 1948*. in: *Paměť a dějiny*, 2013/02. s. 75 – 89.

⁷² Mezi lety 1948 – 1989 zahynulo na hranicích okolo 584 vojáků, přičemž „narušitelé hranic“ mají na svědomí pouze 11 vojáků pohraniční stráže. Ostatní spáchali sebevraždu, anebo zemřeli na následky nehod způsobených manipulací se zbraněmi, trhavinami či po zásahu elektrickým proudem. Více viz: TOMEK, P.: *Na frontě studené války, Československo 1948 – 1956*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009. s. 40 – 44.

opony⁷³ byl Ludvík Hlavačka⁷⁴, který se v tvorbě opony přímo vyžíval a „zasadil se o postupnou elektrifikaci drátěných zátarasů na československých hranicích se západními státy.“⁷⁵

Přechody přes hranice nechyběly ani v případě skupiny MAPÁŽ. Poté, co začal Hořejší v utajení pracovat v řeznictví Novotného, objevil se tu jistý Jirka⁷⁶. Jirka hovořil se zetěm Novotného, Vladimírem Kleilem⁷⁷, o současné politické situaci a „v debatě s ním se počalo hovořiti o různých počátcích ilegální práce.“⁷⁸ Konkrétně se mělo jednat o zjišťování blíže neurčených zpráv. V této chvíli se podle své výpovědi údajný šéf skupiny MAPÁŽ Josef Hořejší ještě do žádné činnosti nezapojoval.

Někdy na přelomu září a října 1949 měl Vladimír Kleil vypracovat deklaráci, která byla určena bývalým představitelům Československa, kteří po únorových událostech emigrovali. V deklaraci žádal o pomoc, jež by podpořila činnost skupiny. Kleil se údajně seznámil s řidičem, označovaným jako Petr⁷⁹, pracujícím na pražském velvyslanectví USA. Druhý elaborát měl dostat do zahraničí Vladimír Broul⁸⁰, kterého pro tento úkol

⁷³ Více viz: PEJČOCH, I.: *Přechody přes železnou oponu: příběhy odvážlivců, kteří se rozhodli riskovat a odejít přes důkladně zabezpečené a střežené hraniční pásmo*. Cheb: Svět křídel, 2011.

⁷⁴ Ludvík Hlavačka byl i autorem nechvalně proslulé elektrické boty, kterou používal při výsleších na StB v Uherském Hradišti. Hlavačka se narodil 16. srpna 1911 ve Starém Městě u Uherského Hradiště a zemřel 29. září 2005. Prvním velkým úspěchem v Hlavačkově kariéře bylo jmenování velitelem oblastní úřadovny StB v Uherském Hradišti, odkud byl přemístěn do Zlína, kde byl prozatímním krajským velitelem StB. Roku 1950 byl jmenován plukovníkem a přemístěn k Pohraniční strážce a jmenován jejím velitelem. Posléze se stal i náčelníkem Hlavní správy Pohraniční strážce. Roku 1955 byl Hlavačka, již jako generálmajor, jmenován náměstkem ministra vnitra ČSR pro vojska. Přesto, že Hlavačka zemřel až v roce 2005, nikdy nebyl za své činy odsouzen. Byla proti němu sice vznesena řada obvinění, ale kvůli špatnému zdravotnímu stavu bylo jeho stíhání zastaveno. Více viz: KALOUS, J.: *Ludvík Hlavačka* in: KOLEKTIV AUTORŮ: *Biografický slovník představitelů ministerstva vnitra v letech 1948-1989: ministři a jejich náměstci*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009. s. 64 – 67.

⁷⁵ KALOUS, J.: *Ludvík Hlavačka* in: *Biografický slovník představitelů ministerstva vnitra v letech 1948-1989: Ministři a jejich náměstci*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009. s. 65.

⁷⁶ Vlastním jménem Přemysl Chaloupka.

⁷⁷ Kleil se narodil 12. prosince 1923 v Semčicích.

⁷⁸ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0017, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

⁷⁹ Tento Petr byl označován jako Petr IV. Jeho pravé jméno je Petr Krček.

⁸⁰ Broula můžeme ve spisu nalézt též jako Brauna, Braula a Brala. Braun je na některých místech přepsán obyčejnou tužkou na Broula a ve zprávě o vyšetření je dokonce uváděn jako Miroslav Broul. Proto se můžeme domnívat, že členové skupiny Broula ve skutečnosti vůbec neznali. Vladimír Broul nebyl souzen, protože v době, kdy probíhalo zatýkání ostatních členů, byl v zahraničí, a tudíž ani nebyl zatčen. Vladimír Broul měl údajně svou vlastní ilegální protikomunistickou skupinu působící ve Vinařicích.

vybral Kamil Novotný pro jeho údajnou velkou schopnost a šikovnost. Jelikož se Vladimír Broul prý znal s příbuznou bývalého ministra Majera⁸¹ Dagmar Majerovou, došel k závěru, že by mohla vypomoci, což se podle výpovědi doopravdy stalo. Dala Broulovi prsten, který Majer měl zanechat v Československu předtím, než odešel do ciziny, a sdělila mu heslo, kterým se Broul měl Majerovi představit. Zda se Broul setkal s Majerem, není z výpovědi známo, protože se prý nestihl ze zahraničí vrátit do té doby, kdy bylo započato zatýkání, ale o hodně pravděpodobnější je, že byl Majer do výpovědi pouze nastrčen, protože KSČ nemohla strávit jeho útěk za hranice. Václav Majer nebyl jediným významným představitelem poválečného Československa, který byl do procesu zakomponovaný. Vyšetřovatelům se do procesu hodil i generál Eminger⁸², se kterým se měl Broul za hranicemi setkat, přestože Eminger po převratu neemigroval, a jednat s ním o možné vypomoci skupině, a který mu měl zprostředkovat setkání s Václavem Majerem. Ke spolupráci s Emingerem nakonec prý nedošlo. Broula měl za hranice dopravit Václav Prošek⁸³, bratranec odsouzeného Bohumila Proška

Broul údajně dostal od Novotného ještě za úkol, aby v americké okupační zóně v Německu vytiskl lístky na maso a na benzín, protože chtěl mít peníze na podporu ilegální činnosti. Navíc měl nechat vyrobit falsifikáty razítek ONV Prachatic, Sušic, které

⁸¹ Jedná se o poválečného ministra výživy, sociálního demokrata, Václava Majera. V únoru 1948 z funkce ministra výživy odstoupil a dokonce byl vyloučen z řad sociální demokracie. Byl z jedním z bývalých představitelů československé vlády, kterému se podařilo dostat se včas za hranice, konkrétně do Velké Británie, a poté i do USA. V zahraničí působil jako exilový předseda České strany sociálně demokratické. Viz: KAPLAN, K.: *Útěky do emigrace 1948, Václav Majer*. in: *Historický obzor VII. – VIII*, 2000. s. 278 – 280.

⁸² Emingerovo křestní jméno ve výpovědi zmíněno nebylo. Hodností by odpovídal generál Jaroslav Eminger. Eminger se narodil 4. června 1886. Vojenské kariéře se věnoval již od útlého věku, vystudoval vojenskou školu ve Vídni a za 1. světové války se účastnil bojů na ruské a italské frontě a roku 1933 byl povýšen do hodnosti brigádního generála. Od dubna 1939 působil na ministerstvu národní obrany, ale brzy se rozhodl emigrovat a věnovat se zahraničnímu odboji. To se nakonec nestalo, protože se poddal přesvědčení Aloise Eliáše a zůstal v Československu jako spolehlivý Čech vhodný pro jednání s nacisty, ale hlavně byl zvolen pro výběr protektorátního vládního vojska. V roce 1947 byl postaven před soud za svou činnost v době protektorátu, ale byl zproštěn všech obvinění. Po únoru 1948 se dostal do hledáčku komunistů, a byl přestěhován do malého pražského bytu, kde často trpěl nouzí. Zemřel v ústraní v červenci roku 1964. Celá kapitola je mu věnovaná v: MAREK, J.: *Háchovi melody boys. Kronika českého vládního vojska v Itálii 1944 – 1945.*, Cheb: Svět křídel, 2003. s. 220 – 230.

⁸³ Václav Prošek se narodil 31. října 1907 ve Zbečně. Prošek nebyl odsouzen, protože se mu podařilo uprchnout. Ve výpovědích je též označován jako Fousáč a Mikuláš, pro své dlouhé fousy.

potřebovali pro potvrzení pobytu v pohraničním pásmu⁸⁴, a Prahy, lounské razítko nepotřebovali, protože tu na ONV pracoval Eduard Pohl, který mohl razítko obstarat, a falsifikáty potravinových lístků T4⁸⁵, jež chtěl Novotný nechat vyrobit pro lidi, kteří byli postihnuti komunistickým režimem, aby jim přilepšil. K tomu všemu měl Broul ještě pořídit falešné občanské legitimace a dva služební odznaky kriminální služby. Výrobu falsifikátů odznaků kriminální služby dostal nejprve za úkol Emil Andert, což se mu nakonec nepodařilo, ale sehnal prý alespoň odznak okopírovaný⁸⁶. To údajně Hořejšímu nestačilo, Andertovi vynadal a řekl mu „*že se na takovou práci vysere a že si je udělá sám.*“⁸⁷ K tomu se ale Hořejší již neuchýlil, „*jelikož jel Vl. Braul do Německa bylo ujednáno, že odznaky kriminální služby nechá udělat v Německu.*“⁸⁸ Tato část výpovědi Novotného dělá z Hořejšího opravdového despotického kriminálnika, který nemá daleko k ostrým výrazům. Podle dopisů, které psali jeho bývalí zaměstnanci, v nichž žádali o zrušení trestu smrti, který byl nad Hořejším vyneseno, to byl ale člověk milý a ochotný, který se svých zaměstnanců vždy zastal a pomohl jim i v těch nejtěžších situacích, tak jak jen bylo v jeho silách.

Když byl Broul za hranicemi, potkal se s jistým Novákem⁸⁹, a jelikož se nemohl sám vrátit do Československa, protože se údajně dostal do přestřelky na hranicích a bylo po něm vyhlášeno pátrání, dal Novákovi prsten, řekl mu heslo skupiny znějící MAPAŽ⁹⁰ a poslal ho za Hořejším a Novotným. Novák za nimi poté vyslal jednoho ze svých agentů, označovaného jako Petr III.⁹¹, kterého k nim přivezl autodopravce Josef Valnoha⁹². „*Petrovi III. jsme prozatím žádné zprávy nedali, ale ihned jsme s ním jednali o poskytnutí ze*

⁸⁴ Do pohraničního pásma se mohlo vstupovat pouze se speciálním povolením.

⁸⁵ Lístky s označením T4 byly určeny pro velmi těžce pracující.

⁸⁶ Kopii odznaku mu měl pořídit Jaroslav Boušek.

⁸⁷ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0101, MAPA, Výpověď Kamila Novotného.

⁸⁸ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0101, MAPA, Výpověď Kamila Novotného.

⁸⁹ Jedná se o Václava Nováka, agenta CIC, se kterým údajně spolupracoval Josef Plzák

⁹⁰ Heslo MAPAŽ je složeninou tří jmen – Masaryk, Palacký, Žižka.

⁹¹ Pod krycím jménem Petr III. byl veden Josef Plzák, jehož pravé jméno Josef Hořejší ani Kamil Novotný neznali. Plzák přešel hranice společně se svým bývalým spoluvězněm 27. července 1949. Dostali se až do bavorského Amberku, kde je čekal screening a po několika výsledcích a lékařské prohlídce mu byla nabídnuta práce pro americkou zpravodajskou službu, kterou přijal.

⁹² Valnoha neměl sebemenší tušení, kdo je Plzák. Neznal ani jeho pravé jméno, ale pouze to, na které měl vystavenou legitimaci, tedy Jaroslav Hron. Na jeho pravé jméno si jakoby náhodou vzpomněl až v dodatku k výpovědi. To, že je Plzák agentem zahraniční služby, se Valnoha dozvěděl, až když ho přivezl do Loun k Novotnému.

zahraničí peněžité a sanitární pomoci, dodávky zbraní a pomoc od jejich zahraniční skupiny při zvrácení politické situace v ČSR."⁹³ Novotný a Hořejší byli prý dokonce pohoršeni tím, že za nimi poslali agenta, který není do věci plně zasvěcen, a nemůže sám rozhodovat, i tím, že nepřinesl odpověď na kótu, kterou předal za hranicemi Broul. Dali mu proto termín, do kterého měl vše vyřídit, jinak slibovali, že provedou sami státní převrat. Nadále se prý chlubili tím, že jejich skupina čítá desetitisíce členů a jejich arzenál zbraní je také značně obsáhlý. Nic z toho ale pravda nebyla, takže je při nejmenším zarážející, že by si dovolili vyskakovat si takovýmto způsobem, a ještě k tomu vyhrožovat převratem.

Novotný s Hořejším měli s Plzákem při jejich konverzaci dojít k názoru, že by bylo pro všechny výhodné, kdyby se spojily protistátní skupiny celé ČSR a připojily se právě k MAPÁŽi. Plzák měl tuto informaci přetlumočit v zahraničí. Jak vidno, vyšetřovatelé udělali ze skupiny doopravdy skupinu velkých rozměrů, když měla být hlavní protistátní organizací celé republiky. Plzák měl nadále hlavním představitelům skupiny vyřídit, aby upustili od teroristické činnosti a začali se plně věnovat činnosti zpravodajské.

Dne 20. srpna se Plzák znovu ukázal v Lounech s toužebně očekávanou odpovědí týkající se nóty. V odpovědi stálo to, co již několikrát slyšeli. A to, že mají zanechat teroristické činnosti a začít se věnovat zpravodajské službě, přičemž skupinu vybídli, aby poslali do zahraničí jednoho ze svých členů, který by se byl ochoten naučit používat vysílací stanici. Dále jim byl v odpovědi rozmlouván politický převrat, protože pro něj v danou chvíli nebyla vhodná příležitost. Tento dokument se ale k Novotnému ani k Hořejšímu již nedostal.

Po návratu Broula do ČSR ho 25. července 1949 Hořejší převezl z Prahy do Loun, kde Broul vyprávěl o tom, jaké to bylo v západním Německu. Údajně tam navázal kontakty s generálem Ingre⁹⁴, dalším z významných představitelů válečného i poúnorového

⁹³ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0052, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

⁹⁴ Ve výpovědích obžalovaných se neobjevuje Ingrovo křestní jméno, ale jsem přesvědčena, že se jedná o generála Sergěje Ingra. Ingr se narodil 2. září 1894 a již za první světové války se účastnil bojů jako legionář. Poté vystudoval válečnou školu v Paříži a po začátku okupace 1939 se stal zemským velitelem Obrany národa. Nedlouho nato odešel do Francie, kde působil jako člen Československého národního výboru a zároveň byl ministrem obrany československé exilové vlády i vrchním velitelem československé

exilu, kterého chtěli komunisté zlikvidovat již po osvobození v květnu 1945, a jenž jim byl trnem v oku i poté, co odešel do exilu. Generál Ingr organizoval „v zahraničí silnou zpravodajskou službu, jejímž úkolem je posílat agenty, kteří by se u nás napojili na vojenské odbojové skupiny a organizovali nejen přinášení zpráv, ale také sjednocení ilegality.“⁹⁵ Ingrův tajemník údajně Broulovi přislíbil, že generál Ingr MAPÁŽi dodá zbraně i finanční prostředky určené k protistátní činnosti. Broul nadále, podle úkolu, který si přivezl ze zahraničí, radil Hořejšímu a Novotnému, aby upustili od teroristických akcí a svou činnost soustředili spíše na rozšiřování skupiny a zpravodajskou činnost, a aby si pořídili podrobné mapy všech krajů, ve kterých budou znázorněny všechny důležité objekty, jako jsou vojenské a průmyslové. Údajně došlo i k rozhodnutí o tom, jaký ze členů skupiny bude provozovat zpravodajskou činnost v jakém kraji. Rozhodili, že v Praze se činnosti bude věnovat Kleil a Houdek⁹⁶, v Liberci Kleil, v Ústí nad Labem Novotný a v Karlových Varech Kačer, přičemž hlavní sídlo mělo být v Lounech.⁹⁷ To, že se ve výpovědi objevila Broulova údajná rada, která směřovala ke změně činnosti zaměřené na zpravodajství, také nebude náhodou. Vyšetřovatelé dobře věděli, že touto, na první pohled markantní poznámkou, značně příhorší vyslychaným, protože v této době nikdo nemohl provést horší čin než ten, kterým je spojení se se západem a předávání informací právě tímto směrem. Dá se říci, že právě údajný kontakt se západem předem zpečetil osud obžalovaných.

Broul za hranicemi přišel do styku s vedoucím instituce, sídlící v Baden-Badenu, s dalším Petrem⁹⁸, tento Petr dostal označení Petr II. Petrova organizace byla nepolitická,

branné moci. Po osvobození mu komunisté zabránili činnosti ve vojenství (případ Ingr), proto byl Benešem jmenován nizozemským vyslancem ČSR. Po únorovém převratu na svůj post dobrovolně rezignoval a přestěhoval se do Paříže, kde se aktivně podílel na zahraničním odboji. Více viz: TOMEK, P.: *Na frontě studené války, Československo 1948 – 1956*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009.

⁹⁵ ŠEDIVÝ, Z. F.: *Velká operace, Pokus státní bezpečnosti o likvidaci třetího odboje*. Vimperk: Papyrus, 1996, s. 77.

⁹⁶ Jaroslav Houdek se pravým jménem jmenoval Jaroslav Aim. Narodil se 7. srpna 1927 v Kostelním Hlevně. Pracoval jako technický úředník.

⁹⁷ Každý z krajů měl mít ještě krycí název: Liberecký – Petrovský, Ústecký – Labe nebo Lobkowitz, Karlovy Vary – Karel IV., Praha – Prokop Veliký. Krycí jména byla vybrána i pro jednotlivé členy skupiny: Novotný – Čermáček, Kleil – Jiří Veeska, Broul – Brdiček, Andert – Ručička, Pacička, Prispolák, Hořejší – Černý, Frolík – Velký Pepa, Kačer – Granát, Blahout – Mašinka, Maxa – Dozorce.

⁹⁸ S největší pravděpodobností se jedná o agenta CIC, jenž vystupoval pod jménem Petr Rovný, narozeného 14. 5. 1910 v Plzni. Rovný byl zastřelen v Kolínci na Klatovsku 11. srpna 1949 agentem StB Karlem Kocinou.

ale na Broula příliš velký dojem neudělala. Organizace fungovala především díky příspěvkům, tak Petr požádal i Broula o nějaký obnos. Částku zřejmě očekával vysokou, protože mu Broul údajně řekl výmysl, že MAPÁŽ má kolem 40 000 členů.

Za hranice se chtěl údajně dostat i Emil Andert, a tak požádal o pomoc s přechodem Novotného, jenže se podle výpovědi před Hořejším a Novotným zmínil, kde se urývá dynamon, takže ho Hořejší ihned vyzval, aby s ním šel dynamon vyzvednout. Hořejší přechod Andertovi nakonec rozmluvil s tím, že takoví lidé, jako je Andrt, jsou potřeba v Československu a ne za jeho hranicemi.

3.3. Letáková činnost

U počátku letákové činnosti stál Emil Andert, který údajně Novotnému při jedné z jeho návštěv v řeznictví předložil ilegální leták. Po rozhovoru se dohodli, že Andert sežene cyklostyl a všichni, i s Josefem Hořejším, společnými silami leták rozmnoží. Při další návštěvě měl Andert přinést papír, rozmnožovací blány a rozmnožovací stroj. K psaní na blánu posloužil Novotného vlastní psací stroj. A mohlo se začít s výrobou. S letáky vypomáhal podle vyšetřovacích protokolů i bývalý příslušník lounské SNB Josef Frolík⁹⁹. Den poté sehnal Hořejší obálky, na které psal adresy lidí z celých Čech podle telefonního seznamu. Letáků mělo být sepsáno několik tisíc. Na letácích se nadále podle spisů podílel jistý zaměstnanec jatek Šaloun¹⁰⁰, Vladimír Kleil, Eduard Pohl¹⁰¹, „Honza s fouskama“¹⁰² a „partyzánka“ Marie¹⁰³. Marie měla na obálky koupit známky za peníze, jež jí dal Novotný. Jak se ale později dověděl, Marie si peníze zřejmě nechala a obálky neodeslala. V následujícím týdnu vyrobili dalších 1500 letáků a navíc letáků 1500 „s pro-

⁹⁹ Josef Frolík se narodil 22. listopadu 1911 v Malém Borku. U četnictva sloužil od roku 1935, v únoru 1948 byl zproštěn služby a začal pracovat jako měřický pomocník a potom jako mistr ve firmě STEPo.

¹⁰⁰ Václav Šaloun, narozený 29. dubna 1898 v Kroučové, byl řezníkem a hostinským.

¹⁰¹ Podle výpovědi Eduarda Pohla ho Novotný k nadepisování letáků spíše donutil, když si pouze přišel pro psací stroj, který potřeboval k práci. Z výpovědi to vyznělo tak, že mu stroj nedá dříve, než nějaké obálky nadepíše. Příště k němu ale již přišel dobrovolně.

¹⁰² Hořejší uvádí ve své výpovědi tohoto muže pod přezdívkou „Honza s fouskama“, Novotný k němu uvedl to, že byl dříve vězněn na Pankráci a současně době pracoval v knižní tiskárně a použil pro něj přezdívkou „Partyzán“. Jeho pravé jméno je Robert Kozderka.

¹⁰³ „Partyzánka“ Marie se ve skutečnosti jmenovala Marie Hausenblausová. Hausenblausová byla souzena společně s Vavřinem Sklenářem (viz dále) v procesu Anděl Lubomír a spol.

voláním o provedení nových voleb v ČSR, myslím, že s nadpisem *Občané všichni bez rozdílů*.¹⁰⁴ Na výrobě se podíleli ti samí lidé. V letáku *Občané všichni bez rozdílu* „jsou sneseny všechny známé fráze z geobelsovské propagandy, štve se v něm proti příslušníkům komunistické strany a nabádá se k rasové nesnášenlivosti.“¹⁰⁵

V červenci 1949 se dostavil k Novotnému Jaroslav Aim (Houdek) a společně s Hořejším a Novotným za spoluúčasti Miroslava Blahouta začali pracovat na výrobě dopisů členům KSČ. Nejdříve napsali dva dopisy, v jednom z nich vyzývali občany, aby se nestěhovali do bytů, které byly sebrány politicky postiženým jedincům. Iniciátorem pro napsání těchto dopisů byl údajně Josef Hořejší, který nemohl překousnout, že se do jeho domu, kde stále žila jeho manželka s rodinou, nastěhoval ještě jeden nájemník. Tento leták nesl název *Podzemní hnutí republiky Československé*. Druhý leták s názvem *Varujeme Vás* měl postrašit přední funkcionáře KSČ a „byl stylisován v tom smyslu, aby všichni funkcionáři KSČ se okamžitě zřekli svých funkcí a přestali pracovat pro nynější režim, neb proti nim bude ostře vystupováno.“¹⁰⁶ Dopis měl být zakončen poměrně provokativní poznámkou: „Nesmí nám býti námahou žádná těžká práce, odstraníme tyrany, ba i všechny zrádce.“¹⁰⁷ Dopisů bylo zhotoveno kolem 250. Do schránek je měl vhodit Jaroslav Aim „Houdek“ v Praze.

Po vzoru plakátu, jenž byl za války vydán nacistickými úřady a na němž byla znázorněna veliká ruka se srpem a kladivem vznášející se nad Pražským hradem a nápis: *Zachvátí-li Tě, zahyneš* (viz příloha), vytvořil nejprve Hořejší a poté Kleil ruku z plechu, kterou obtiskli na blíže neurčených místech v okolí Slaného, Zlonic, Teplic a Bíliny. Andert vytiskl ruku i na autobus v obci Kozly. V tomto smyslu vypovídal Hořejší. Novotný ale ve své výpovědi mluvil o tom, že „Hořejší vyrobil z plechu šablonu a vyhotovili jsme několik kusů těchto plagátů na potištěném papíře v úmyslu vylepiti je na sloupech nebo podobně.“¹⁰⁸ V postupu výroby se tedy výpovědi Hořejšího a Novotného lišily.

¹⁰⁴ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0088, MAPA, Výpověď Kamila Novotného.

¹⁰⁵ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-3-UL-0020, Zpráva o vyšetření.

¹⁰⁶ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0046, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

¹⁰⁷ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0046, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

¹⁰⁸ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0089, MAPA, Výpověď Kamila Novotného.

O něco později se v domě Novotného zastavil Kleil, který potřeboval rozmnožit *Rozkaz SNB č. 1*. pro všechny stanice SNB v Čechách, který by pomohl odvrátit pozornost od činnosti skupiny. Nikdo z vyslýchaných pořádně nevěděl, co v tomto rozkazu mělo stát, takže soudím, že byl zcela vymyšlen. Novotný dokonce tvrdil, že s nápadem ke zhotovení přišel Frolík, ne Kleil. Sám Novotný se prý výroby tohoto letáku neúčastnil, protože se mu to nelíbilo. Kleil si poté všechny obálky odvezl do Prahy.

Mezi další letáky, které měla skupina vytvářet, rozmnožovat a šířit, patří leták *Země s věčnými prapory* leták *Provolání české demokratické mládeže*, v němž je mládež „vyzývána k násilnostem proti pokrokové mládeži v ČSR“¹⁰⁹. V letácích se objevuje i téma smrti Jana Masaryka. Skupina měla šířit báseň „*Nebude návratu*“ o smrti Jana Masaryka a leták „*Mrtvý Jan Masaryk se ptá*“. Dalším politikem, který se objevil na těchto letácích, byl tehdejší předseda vlády Antonín Zápotocký¹¹⁰, proti němuž je namířena báseň šířená v podobě letáků „*Milý T. Z.*“.

¹⁰⁹ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-3-UL-0020, Zpráva o vyšetření.

¹¹⁰ Antonín Zápotocký byl předsedou vlády od června 1948 do března 1953, kdy se stal prezidentem republiky. Funkci prezidenta vykonával až do listopadu 1957, kdy zemřel. Více viz: PERNES, J.: *Takoví nám vládli: komunističtí prezidenti Československa a doba, v níž žili*. Praha: Brána, 2003.

3.4. Shromazďování zbraní a výbušnin

V březnu 1949 Hořejší společně s Novotným a Růžkem pomohl přes hranice Dr. Janu Sklenářovi¹¹¹, díky kterému se seznámili s jeho bratrem, Vavřínem Sklenářem¹¹². Vavřín Sklenář údajně při setkání s Hořejším a Novotným začal mluvit o zbraních a granátech a Novotný po něm hned nějaké zbraně požadoval. Sklenář mu pouze přislíbil, že za ním pošle někoho, kdo by mu zbraně mohl obstarat. Tato událost byla velkým zvratem v celé výpovědi Josefa Hořejšího. Doposud vypovídal o téměř nevinných přechodech přes hranice, kterými neohrožoval život běžných občanů, a z čista jasna se dostal k závažnějším činům v podobě výroby zbraní a atentátů na komunistické představitele, a to jen díky tomu, že se někdo zmínil o tom, že by mohl nějaké zbraně opatřit. Vavřín Sklenář měl být chemikem a Hořejší po něm údajně požadoval kromě zbraní i jed. Kdyby to bylo doopravdy takto, viníci by si zajisté osobu nabízející zbraně prověřili a dozajista by po ní hned nevyžadovali zbraně. Muselo by je napadnout, že by se mohlo jednat o osobu, která je chce pouze napálit a poté udat. Sklenář se sám k Hořejšímu dostavit nemohl, proto poslal do Loun místo sebe „partyzátku“ Marii s „Honzou s fouskama“, který mu předložil ampulku s jedem, písmenka do tiskárny, tiskařskou barvu a kousek fosforu. Nepřivezli ale zbraně, ty Marie přislíbila dodat později. To bylo poprvé, kdy se u Novotného Marie s „Honzou“ objevili.

Hořejšímu a Novotnému se další kontakt k obstarání zbraní podařilo sehnat od Jaroslava Aima, který jim předal dva papírky, na jednom z nich bylo napsáno Broulová – Liberský, druhý byl pouhým útržkem papíru. Nadále věděli jen to, že Broulová a Liberský pocházejí z obce Vinařice ležící kousek od Loun. A tak se Hořejší společně s Novotným vydali do Vinařic, kde se jim podařilo vyhledat Broulovou, ta však o ničem nevěděla, ale zavolala jim svého syna. Ten také nebyl s věcí obeznámen, proto mu vysvětlili, že hledají skladiště, kde se ukrývají zbraně, načež Broul přivolal Liberského¹¹³, který si nechal

¹¹¹ Jan Sklenář údajně uprchl z pracovního tábora v Kladně, a aby se ukryl před možným opětovným zadržením, potřeboval se dostat přes hranice. Sklenářův přechod přes hranice se měl uskutečnit v polovině března 1949. Když se Sklenář ještě před útekem z Československa ukýval u Novotného, vypracoval údajně ilegální leták s názvem *Národě český*, který měla skupina šířit.

¹¹² Vavřín Sklenář byl odsouzen k doživotí v procesu se skupinou Anděl Lubomír a spol.

¹¹³ Jan Liberský pracoval jako zemědělský dělník ve Vinařicích. Narodil se 21. června 1904 ve Slaném.

předložit Hořejšího a Novotného legitimace. Podle toho, co jim Liberský řekl, zbraní nebylo tolik, kolik si představovali, jednalo se pouze o nevelké množství rozdělené po různých lidech. Dostatek byl pouze ostrých 6 mm¹¹⁴ nábojů, z nichž Liberský a Broul část podle výpovědi doopravdy přivezli do Loun. Konkrétně se jednalo o 6 balíčků po 16 kusích. Broul se údajně znal s pyrotechnikem Františkem Hynkem¹¹⁵, který se později seznámil s Hořejším a naučil ho vyrábět dynamitové nálože. Hynek ale zase tvrdil, že Hořejší byl ve výrobě výbušnin o hodně zkušenější než on sám.

V ten samý den se u Novotného objevil Emil Andert, kterému se podařilo zjistit, kde je v Lounech ukryt dynamit, a požádal Hořejšího, aby ho společně s ním vyzvedl. Hořejší byl podle svých slov tímto překvapen, ale Novotný ho donutil s Andertem odejít. Dynamit byl uložen v boudě na staveništi, kam se bezproblémově dostali. Když se do boudy vloupali „já jsem mu svítil baterkou a on pomocí krumpáče otevřel asi 2 nebo 3 bedny ze kterých vzal 2 krabice dynamonu a 1 krabici rozbušek, což mi okamžitě odevzdával. Dále jsem opět já vzal šňůry – doutnáku/zápalnice/, kterou jsem vzal s sebou při naší zpáteční cestě.“¹¹⁶ Dynamit poté uložili u Novotného v jeho domě.

Petr III., o kterém byla řeč již dříve, Hořejšímu doporučil jistého muže v Nymburce, který by mohl skupině dát spoustu granátů a zbraní. Předání granátů a zbraní měl domluvit František Blahout, ten však byl ještě předtím zatknut. Nějaké zbraně Hořejšímu a Novotnému předal Otta Seidl, který byl příslušníkem Svazu Brannosti, díky čemuž se ke zbraním snadno dostal. Konkrétně se jednalo asi o 8 granátů a 10 – 15 rozbušek.

Nedlouho na to údajně přišel do domu Novotného Emil Heller, který mu nabídl vysílací stanici a sklepní prostory, ze kterých by se dalo vysílat, a ve kterých by mohly být uloženy zbraně.¹¹⁷ Z výsledku není známo, co a proč chtěli vysílat, Hořejšímu se ale tato věc příliš nezamlouvala, neviděl žádný důvod, proč by měli cokoli vysílat.

¹¹⁴ Později se ve výsledku ale objevují náboje 9 mm ráže.

¹¹⁵ Hynek ve skutečnosti pyrotechnikem nebyl a jak je uvedeno v jeho protokolární výpovědi, živil se tak, že vypomáhal svým rodičům s jejich zemědělstvím. Je známo pouze to, že na vojně složil u dělostřelctva.

¹¹⁶ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0026, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

¹¹⁷ Heller vypověděl, že za ním přišli Novotný s Hořejším a vyptávali se ho na pole, která spravoval. Řekl jí, že pod poli jsou sklepy a oni sami přišli s nápadem využít je k úkrytu zbraní. O vysílací stanici nic nevěděl. Vysílací stanici chtěli prý opatřit od Viléma Hellera, syna Emila Hellera.

Heller dal prý Hořejšímu a Novotnému kontakt na Josefa Polcara, který by jim mohl v případě potřeby zapůjčit auto nebo jim dělat řidiče. Ten jim k ilegální činnosti zase doporučil Bohumila Proška, který by podle něj mohl vypomoci, kdyby někdo potřeboval převést přes hranice. Bohumil Prošek se spoluprací souhlasil a zajistil, že jeho bratranec Václav Prošek převedl přes hranice dva muže, kteří se schovávali v domě Novotného. Václav Prošek byl užitečný i jinak. Jelikož pracoval v kamenolomu, podařilo se mu Hořejšímu a Novotnému sehnat 30 kg¹¹⁸ dynamonu, nástrčky na zapalování a škrtadla na šňůru.

3.5. Atentáty na představitele KSČ

V Lounech na přelomu dubna a května 1949 Hořejšího navštívil bývalý mělnický štábní strážmistr SNB František Hončík¹¹⁹, který po roce 1948 žil na Křivoklátsku. Jejich přátelská konverzace se podle výsledku proměnila v plán na atentát, protože „*při vzájemné debatě jsme obrátili svůj hovor na předsedu ONV na Mělníce Šťastného¹²⁰ a vzájemně jsme se shodli na tom, že všem přítomným nám uškodil, a na základě toho že by bylo nutno jej nějak odstranit.*“¹²¹ Hořejší byl pro, aby se to se Šťastným „vyřešilo“, ale sám s tím nechtěl mít nic společného, protože se bál, aby ho náhodou mělničtí občané nepoznali¹²². Hončík ale rozhodl, že se o Šťastného postará on sám se svými křivoklátskými přáteli, jejichž jména Novotnému ani Hořejšímu nechtěl prozradit¹²³. Novotný Šťastného sice neznal, ale s atentátem souhlasil. Při plánování atentátu údajně prohlásil: „... *hovořil jsem také o tom, že by se měl Šťastný přivést živý a přiznávám, že jsem nakonec diskuse připojil ještě poznámku, že když se přiveze živý, že ho nemusíme střílet ani pochovávat,*

¹¹⁸ O 30 kilogramech mluvil Hořejší. Novotný ve své protokolární výpovědi tvrdil, že sehnal 20 kg.

¹¹⁹ František Hončík se narodil 11. dubna 1911 v Trnčicích. V dubnu 1948 byl propuštěn z řad SNB jako politicky nespolehlivý, poté začal pracovat jako pomocný dělník.

¹²⁰ Jedná se o Bedřicha Šťastného. Bedřich Šťastný působil na ONV v Mělníce. Šťastný byl horlivým komunistou. Je dokázáno, že lidem ve svém okolí dokázal pořádně „zatopit pod kotlem“, když se nechovali podle jeho představ. Po válce se snažil co nejrychleji soudit a zavírat zrádce a kolaboranty tak horlivě, že budil rozpaky i u svých kolegů. Viz: ŠPORKOVÁ, A.: *Příběh opravdového předsedy, Bedřich Šťastný, komunistický vládce Mělníku (1945 – 1948)*. in: Dějiny a současnost, 2005/7. s. 14-17.

¹²¹ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0027, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

¹²² Podle výpovědi Františka Hončíka chtěl původně Hořejší nastražit Šťastnému na silnici drát, díky kterému se měl vybourat v autě. Auto, kterým Šťastný, jezdil, bylo prý zabaveno samotnému Josefu Hořejšímu.

¹²³ U atentátu byl přítomen František Červenka a Ladislav Houba.

že jej strčím do mašiny a rozemlu slepicím.“¹²⁴ Novotný představil i variantu atentátu, do které měl být zapojen i Hořejší, jenž by byl převlečen za ženu a předstíral milostnou schůzku s Hončíkem, a ve chvíli, kdy by se Šťastný objevil v jejich blízkosti, zastřelili by ho. Tuto možnost ale nakonec zavrhl. Spolu s Hončíkem a jeho přáteli se atentátu zúčastnil i Josef Frolík, který se podle výpovědi jakoby náhodou objevil u Novotného v ten den, kdy se domlouval atentát, a on sám začal taktéž nadávat na Šťastného. Atentát se skutečně odehrál, a když se jeho účastníci vrátili, tak podle Hořejšího výpovědi vypravovali, že Šťastný dostal přibližně 11 ran, a musel „to dostat“. Ve skutečnosti Šťastného pouze škrábla jedna vystřelená kulka.

O dalším atentátu hovořili za krátkou chvíli po prvním. Domluvili se, že se tentokrát pomstí úředníku ONV Mělník Pubalovi¹²⁵, a to z jednoho prostého důvodu. Frolík totiž věděl, kde Pubal bydlel. Tento atentát ale také nebyl proveden, protože Frolík nakonec pozapomněl, kde přesně Pubal bydlí. Když se tento atentát nepovedl, dohodli se, že další obětí bude MUDr. Vladimír Soukup. Atentát měl mít ale pouze jen zastrašující charakter a proveden měl být pomocí pum. Pumpy na práh Soukupova domu položil Andert. Nepochopitelné je, že atentátníci počítali s tím, že pumpy Soukupa zabijí, když je položí ke dveřím domu, a že nepočítali s tím, že by v domě mohl být někdo jiný než Soukup. Nebo snad očekávali, že následky nebudou tak drastické, a chtěli pouze vystrašit představitele KSČ? Až z výpovědi Josefa Polcara se dovídáme, že Soukup byl v době provedení atentátu na dovolené. Tento fakt musel být znám i všem členům skupiny, ale tato informace v jejich výslechových protokolech zázračným způsobem chybí. Absence těchto informací bude proto také dílem vyslychajících z řad StB. Jak se dalo očekávat, pumpy sice vybuchly, ale pouze vyrazily dveře a vysklily okna Soukupovy vily.

Nedlouho na to, co byl proveden atentát na předsedu ONV Soukupa, potkal Novotný Miroslava Blahouta, se kterým se dal do řeči. Blahout se svěřil s tím, že byl zavřený ve vězení za pokus o nelegální přechod hranic. Řekl i to, že byl ve vězení bit a přišel tak ke zranění nohy. Novotný mu přislíbil výpomoc s útekem za hranice a „od této doby nás

¹²⁴ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL1-0109, MAPA, Výpověď Kamila Novotného.

¹²⁵ Ve výsleších se objevuje i zkomolenina jeho jména - Boubal.

denně navštěvoval a podle mého názoru společně s Hořejším připravili atentát na Fantu bez.ref.ONV v Lounech. Hořejš tvrdilže na Fantu provede atentát sám, že ho rozhodně vypálí.“¹²⁶ Pro provedení atentátu měl být i Jaroslav Blábolil. Atentát měl provést Miroslav Blahout v noci ze 14. na 15. července 1949. Hořejší dostal údajně od Novotného za úkol, aby Blahoutovi s atentátem vypomohl, protože Blahout byl ještě hodně mladý a nezkušený. Blahout však výpomoc odmítl, což Novotného rozčílilo. Blahout položil pumy, které obdržel od Hořejšího na Fantův dům, a ty skutečně vybuchly. Když se však dal na útek, byl lehce postřelen do kotníku jemu neznámou osobou¹²⁷. Podle zápisu ústecké StB z 15. července 1945 ještě neznámý atentátník při útěku několikrát vystřelil na hlídkujícího člena StB Antonína Nováka. Blahout se bezprostředně po atentátu ukryl u Novotného, později ho schovali u souseda Václava Maxy a poté i u hostinského Šalouna v Kroučové, přičemž mu domlouvali přechod přes hranice, za které ho dostal Petr II., čili Petr Rovný. Škoda na Fantově domě se měla vyšplhat do hodnoty 65 000 Kčs. Fanta si po výbuchu paradoxně nestěžoval nejvíce na škody ani na to, že mohl přijít o život, nýbrž na to, že si po výbuchu nestačil nasadit kýlní pás, což mu způsobilo zdravotní újmu, důsledkem čehož musel podstoupit operaci.

Jelikož poslední pumy vypotřeboval Blahout, byla potřeba vyrobít nové. O to se údajně znovu postaral Hořejší za asistence Blahouta a Aima. Pumu si ponechal Aim, který se ji chystal použít v Praze na ostatním předem neznámém místě. V dodatkovém protokolu Hořejší uvedl, že pumu použil v Praze v Atlase, ale nezpůsobila téměř žádné škody.

Několik dní poté navštívil Josefa Hořejšího Evžen Seidl s žádostí o zapůjčení automobilu zaměstnanci ČSD Bohumilu Klemptovi. Druhý den Seidl Klempta doopravdy přivedl k Novotnému a Klempt začal podle výpovědi téměř okamžitě vyprávět o protistátní skupině, kterou má v Ústí nad Labem, přitom v rozsudku se mluví o Vinařicích,

¹²⁶ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0085, MAPA, Výpověď Kamila Novotného.

¹²⁷ Ve skutečnosti ho postřelil přímo Jindřich Fanta, který se kolem jedné hodiny v noci vrátil ze schůze OV a v době útoku ještě nespál. Proto se domnívám, že atentátníci vůbec nepočítali s tím, že se Fanta v domě ukáže, a chtěli ho pouze vystrašit.

a s ním se chystá přepadnout ústeckou věznicí a osvobodit dva vězně¹²⁸. Hořejší si ale nepřál, aby byl Klempt i v jiné skupině, chtěl ho přetáhnout do své skupiny. Hořejší si chtěl Klempta před přijetím do skupiny nejprve vyzkoušet. Požádal proto Františka Blahouta, otce Miroslava Blahouta, aby od Klempta sehnal seznam funkcionářů závodní milice a jejich členů z dílen ČSD v Lounech, který měl Klempt vypracovat. Nadále měl obstarat plánek domu Karla Strouhala¹²⁹ z Vršovic: „*O tomto Strouhalovi mně říkal Novotný, že jest u kriminální policie a chodí za československé státní hranice a udává naše lidi, které jako politicky persekované se uchylují do zahraničí.*“¹³⁰ Klempt měl atentát spáchat společně s Rudolfem Pihrtem. Hořejší jim údajně ukázal, jak se správně zapalují knoty, které vycházejí z plechovek, a jak se používají bomby. Když se chystali na věc, popřál jim prý Hořejší šťastnou cestu podle Blahoutovy výpovědi dosti nevybíravým způsobem: „*a ať tam tu kurvu vodděláte! Prostě v tomto okamžiku jsem nabyl vědomí, že jdu provést čistý teroristický čin a ve svém silně vyhraněném postoji proti KSČ¹³¹ a všem jejím představitelům jsem si ani neuvědomil, že třeba za půl hodiny se stanu troj- nebo čtyřnásobným vrahem.*“¹³² A tak se ve výpovědi z atentátu, jehož cílem bylo pouze Strouhala vystrašit, stal atentát, jehož cílem bylo usmrtit představitele KSČ. Věta, ve které přeje Hořejší šťastnou cestu a věta, v níž si přeje Strouhalovu smrt, následují hned za sebou. A můžeme se tedy jen domnívat, v jak dlouhém časovém rozsahu je po sobě Klempt řekl, a co při tom musel zakusit. Škoda na Strouhalově domě měla dosáhnout částky 40 000 Kčs.

Když příště přišel Klempt za Hořejším, žádal po něm jed¹³³, kterým by mohl otrávit nějakého dělníka ČSD, „*proto nabídl jsem mu prášky, které mám, abych jich použil.*“¹³⁴

¹²⁸ Jednalo se o Valentu a Hického.

¹²⁹ Karel Strouhal se narodil 18. června 1910 ve Skalici u České Lípy. Měl hodnost praporčíka SNB.

¹³⁰ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0049, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

¹³¹ Paradoxně byl Bohumil Klempt členem KSČ.

¹³² ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0203, MAPA, Výpověď Bohumila Klempta.

¹³³ František Balhout ve své výpovědi řekl, že jed, který dal Hořejší Klemptovi, vůbec nebyl jed, nýbrž projímadlo, které mu dal pro pobavení.

¹³⁴ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0049, MAPA, Výpověď Josefa Hořejšího.

Těsně po atentátu na Šťastného navštívili Novotný s Hořejším Františka Kačera v obci Tkalce – Skály, kde žil. Hořejší s Kačerem si tu údajně stěžovali na panující poměry a Kačer se svěčil, že ho sleduje předseda mělnického Místního akčního výboru Národní fronty Stehlík, a Hořejší mu prý doporučil zbavit se ho na věčné časy. Dokonce mu nabídl výpomoc formou odstranění Stehlíka. Kačer dal Hořejšímu k dispozici granát k provedení atentátu a ukázal mu, kde Stehlík bydlí. Krátce na to Novotný, Andert a Hořejší kreslili ruce na patníky a při této akci Hořejší rozhodl, že se zastaví v Telci – Skále a postará se o „*toho šupáka předsedu*“¹³⁵. Granát připevnili ke Stehlíkově domu Andert s Hořejším a nastavili ho tak, aby vybuchl po otevření dveří. Až o něco později Novotný vypověděl, že se na atentátu podílel i Jaroslav Aim, který měl původně vhodit granát Stehlíkovi do okna. Novotný prý ale Aima úmyslně zapřel kvůli jeho nízkému věku a kvůli tomu, že byl jen zlanářený Hořejším. S Houdkem (Aimem) se viděl naposledy, když se zastavil v Lounech u Hořejšího pro pumu, kterou se chystal použít v Praze na sekretariátu KSČ v Atlasu.

¹³⁵ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-1-0091, MAPA, Výpověď Kamila Novotného.

4. Zatýkání členů skupiny MAPÁŽ

K zatýkání členů skupiny docházelo postupně. Nelze přesně určit, kdy konkrétně byli členové skupiny zatčeni, protože u některých z nich v zápisu o zatčení úplně chybí údaje v jaký den, hodinu i na jakém místě byli zatčeni. U některých členů bylo u místa zatčení uvedeno Ústí nad Labem, ve kterém nežili a v době zatčení nebyli, ale kde byli vzati do vazby a vyslýcháni. Důkazem toho, že k zatčení doopravdy nedošlo v Ústí nad Labem, je výpověď agenta StB Františka Hamaly¹³⁶, který když byl vyslýchán v roce 1956 z důvodu přezkoumání metod používaných na vyslýcháných členech MAPÁŽe, jasně vypověděl, že Josef Hořejší byl ihned po svém zatčení v Lounech převezen na KV StB v Ústí nad Labem. V protokolu o zatčení však nejsou uvedeny Louny nýbrž Ústí nad Labem s datem 8. srpna 1950. Kamil Novotný byl prý také zatčen v Lounech. V zatýkacím protokolu ale má, stejně jako Josef Hořejší, uvedeno Ústí nad Labem s datem 9. srpna. Pozdější datum je dáno tím, že výslech Novotného započali vyšetřovatelé již v jeho domě a k zatčení došlo až těsně po půlnoci, což jen utvrzuje to, že hodina i místo zatčení jsou ve skutečnosti údaje příjmu zatčených na stanici StB. Tuto domněnku potvrzuje i hlášení strážmistra Zeleného z 10. srpna 1949, který tvrdil, že k zatčení Františka Kačera došlo 9. srpna ve 21:50 hodin. V zápisu o zatčení Františka Kačera je uvedeno, že byl zatčen ve 23 hodin v Lounech, ne v Ústí nad Labem. František Kačer ale nežil v Lounech, nýbrž v přilehlé obci Telce – Skály.

Jako první byl zatčen Emil Andert podle protokolu o zatčení 6. srpna ve 20 hodin a 20 minut v Ústí nad Labem. Jeho předběžný výslech měl být proveden v Lounech a poté byl převezen na stanici v Ústí nad Labem. Když byl Andert převezen před stanicí společně s dalšími zadrženými, pokusil se o útěk. Z výpovědi agenta StB Jiřího Holého¹³⁷ víme, že Anderta ihned začal pronásledovat řidič autokaru a „já utíkal za řidičem, kterého když jsem doběhl v příčné ulici, tak jsem viděl jak houf cikánů drží našeho řidiče a rovněž tak i Andrta.“¹³⁸ Agenti StB doposud neměli jasno v tom, kdo se podílel na atentátech, v souvislosti s nimiž byl Andert zatčen, ale pokusem o útěk bylo prozrazeno, že o něčem

¹³⁶ O Hamalovi viz dále.

¹³⁷ O němž viz dále.

¹³⁸ ABS, f. Ministerstva vnitra, 296, Ods. Kačer František – šetření, Výpověď Jiřího Holého.

ví, a při výslechu prý dokonce prozradil bez sebemenšího odporu všechny členy skupiny, čímž prozradil sebe i ostatní, a připravil je tak o možnost pobýt ještě chvílku na svobodě, i když by k zatčení přeci jen dřív nebo později stejně došlo i bez Andertova pokusu o útěk. Je ale otázkou, do jaké míry se dá tomuto věřit. Pravděpodobnější je, že agenti měli vše připravené již dopředu, na Anderta pouze vše svedli a své verze se drželi i téměř deset let po procesu s MAPÁŽÍ. Podle protokolů o zatčení všechna zatčení, ve kterých jsou informace vyplněny, probíhala od 6. srpna do 21. září 1949, kdy byl zatčen Josef Polcar. Téměř všichni zatčení mají v protokolech uvedeno jako místo zatčení Louny nebo Ústí nad Labem. Pouze Otakar Válek Teplice a Josef Plzák Roudnici nad Labem.

Josef Plzák způsobil při zatýkání příslušníkům SNB řadu problémů. Zadržení se vehementně bránil, a dokonce se mu podařilo na krátkou dobu uprchnout. Josefa Plzáka poprvé zadrželi členové SNB, kteří dostali za úkol pohlídat dům Novotného. Když agenti Plzáka kontrolovali ve chvíli, kdy byl na cestě k Novotnému, Plzák použil výmluvu, na níž byl dohodnut s Novotným již od jejich minulého setkání, a když ho příslušníci SNB oslovili, odvětil jim, že jde jakožto opravář zkontrolovat lednici. Poté mu pouze zběžně prohlédli aktovku, ve které měl všechny potřebné materiály, ale usoudili, že se v ní nenachází nic závažného. Přesto Plzáka nepustili a začali prověřovat jeho totožnost. Zeptali se ho, zda má u sebe zbraň, odpověděl negativně a agenti mu uvěřili, a ani ho neprohlédli. Zatímco prověřovali Plzákovu totožnost, čekal v kuchyni v domě Novotného. Z dokumentů není zřejmé, v kolik hodin byl Plzák zadržen, ale vypověděl, že až do jedenácté hodiny večerní hrál s příslušníky bezpečnosti karty. Půl hodiny na to ho jiní dva agenti převedli ke stanici. Když bylo jasné, že dojde k prozrazení Plzákovy¹³⁹ pravé totožnosti, vytáhl zbraň, již měl schovanou v kapse u kalhot, a vystřelil. Plzák pravděpodobně neměl v úmyslu vystřelit, chtěl pouze získat prostor k útěku, ale jeden z orgánů bezpečnosti po něm mrštil neznámým tupým předmětem, zasáhl ho do hlavy, a Plzák důsledkem rány a pádu na zem zmáčkl kohoutek pistole, kterou mířil na příslušníka SNB, a zasáhl ho. Jednalo se o inspektora Josefa Tomka, který na následky svého zranění zemřel. Toto byla verze zaznamenaná v protokolu V-3005-UL. Ve výpovědi v archu V-

¹³⁹ Svou legitimaci měl totiž vystavenou na jméno Jaroslav Hron.

4399 Plzeň je navíc zaznamenáno, že tupým předmětem, jímž Plzák dostal ránu, byla konzerva. V knize *Agenti – chodci na popravisti*¹⁴⁰ se můžeme dočíst, že k zastřelení agenta došlo před řeznictvím Novotného ve chvíli, kdy si příslušníci odemykali řeznictví. Proč by ale měli mít agenti StB klíče od řeznictví Novotného a sami si ho odemkat? Proto mi v tomto případě přijde rozumnější držet se Plzákových výpovědí a verze, že k zatření došlo před úřadovnou StB.

Po výstřelu údajně začal Josef Plzák prchat. Na útěku ještě slyšel několik výstřelů, které na něj směřovaly, ale měl štěstí. Ani jeden ho totiž nezasáhl. Po cestě se mu podařilo odhodit do křoví aktovku, ve které byly všechny dokumenty, které si přivezl z ciziny. Tady znovu stála štěstěna na jeho straně, protože odhozená aktovka se nikdy nenašla. Při útěku doběhl až k řece, ve které byla loďka. Vhodil do vody svou bundu zatěžkanou kameny¹⁴¹, nasedl do loďky, pádloval několik set metrů proti proudu, poté vystoupil a dál běžel zase po svých. Dostal se až do Chlumčan, ze kterých se přesunul do Prahy, kde se zdržel tři dny.

24. srpna odjel do Chebu, ve kterém se setkal s Karlem Herodesem¹⁴² v jeho bytě, a kde se dozvěděl, že byla zatčena Pavla Zámečnicková, která mu dříve pomáhala. A tak Herodes přivedl do bytu Jaroslavu Bauerovou, další Plzákovu pomocnici, i s jejím manželem, a ti mu slíbili, že mu pomůžou a následující den mu přinesou potraviny i další potřebné věci do hostince Václava Strnada. Plzák začal správně předvídat, že je sledován. Proto zašel do hostince dříve a nechal tam vzkaz s falešnou informací, že bude čekat v obci Tršnice. Plzák se schoval a z úkrytu pozoroval hlavní vchod hostince. Do hostince doopravdy dorazili dva muži, pro které vzápětí přijelo auto, které se rozjelo směrem k Tršnici. Hned na to se znovu vydal přes hranice, které úspěšně přešel a 28. srpna byl už zase v Amberku, kde sepisoval hlášení ze svého pobytu v Československu.

¹⁴⁰ PEJČOCH, I., TOMEK, P.: *Agenti – chodci na popravisti. Kurýři západních zpravodajských služeb popravení v letech 1949 – 1958*. Svět křidel, Cheb 2010. s. 255.

¹⁴¹ V protokolární výpovědi V-3005-UL je uvedeno, že v bundu vhodil do vody ještě předtím, než do loďky nasedl. Ve V-4399 Plzeň je pro změnu zaznamenáno, že ji vyhodil až při plavbě.

¹⁴² Karel Herodes má v Plzákově činnosti významnou úlohu. V ABS je uložena celá složka, která se mu věnuje.

Další den se setkal v kanceláři Nováka s Václavem Proškem, který byl shodou okolností v době, kdy Plzák zastřelil příslušníka StB, také v Lounech a vše se dozvěděl. Prošek mu vyprávěl, že byl v ten osudný den také zadržen členy SNB, ale podařilo se mu utéct. Prošek byl při svém útěku nucen použít zbraň a podařilo se mu jí zasáhnout dva příslušníky SNB. Strážmistra Josefa Mola trefil do břicha a praporčíku Janu Smrčkovi prostřelil nohu.

Druhé Plzákovo zatčení se odehrálo při jednom z jeho dalších přechodů do americké okupační zóny. Přes hranice se měl dostat s Ladislavem Chyským, který chtěl emigrovat do Ameriky za svou tetou. Plzák prosbu o pomoc při přechodu přijal a 29. září 1949 se společně dostali až do Žandova, ze kterého měli jít rovnou za hranice. Chyský šel ale nakupovat cigarety, zatímco Plzák na něj čekal v nádražním hostinci, a to pro něj mělo fatální následky. Zrovna se tu totiž zastavil člen SNB a provedl kontrolu legitimací. Plzák byl zadržen a odveden na žandovskou stanici SNB, ze které ho převezli do stanice Mariánských Lázní.

Zatýkáni a přijetí do vazby			
Zatčený	Datum zatčení uvedené v zápisu o zatčení	Místo zatčení uvedené v zápisu o zatčení	Ve vazbě KV StB Ústí nad Labem¹⁴³
Josef Hořejší	8. srpna 1949	Ústí nad Labem	8. srpna 1949
Kamil Novotný	9. srpna 1949	Ústí nad Labem	9. srpna 1949
Emil Andert	6. srpna 1949	Ústí nad Labem	6. srpna 1949
Josef Plzák	29. září 1949	Karlovy Vary	-
Josef Kotěborský	8. srpna 1949	Louny	8. srpna 1949
Bohumil Klempt	9. srpna 1949	Louny	9. srpna 1949
František Kačer	neuvedeno	Louny	9. (10.) srpna 1949
Rudolf Pihrt	10. srpna 1949	Louny	10. srpna 1949
Eduart Pohl	10. srpna 1949	Louny	10. srpna 1949
František Hynek	10. srpna 1949	Louny	10. srpna 1949
Evžen Seidl	13. srpna 1949	Ústí nad Labem	13. srpna 1949
Jaroslav Blábolil	14. září 1949	Eskortován z vojenské věznice v Praze	2. října 1949

¹⁴³ Údaje o přijetí do vazby jsou čerpány z trestního oznámení a rozsudku

Jaroslav Boušek	9. srpna 1949	Ústí nad Labem	9. srpna 1949
Josef Cimr	9. srpna 1949	Ústí nad Labem	9. srpna 1949
Bohumil Prošek	12. srpna 1949	Ústí nad Labem	12. srpna 1949
Josef Polcar	21. září 1949	Louny	22. září 1949
Adolf Hocký	10. srpna 1949	Louny	10. srpna 1949
František Blahout	8. – 9. září 1949	Louny	9. srpna 1949
Josef Valnoha	12. srpna 1949	Eskortován ke zdejší úř. KV StB ¹⁴⁴	12. srpna 1949
Otakar Procházka	-	-	17. srpna 1949
Otakar Válek	24. srpna 1949	Ústí nad Labem	23. srpna 1949
Emil Heller	nečitelné	Ústí nad Labem	12. srpna 1949

Tabulka č. 1: Zatýkání a přijetí do vazby

¹⁴⁴ Myšlena úřadovna KV-StB v Ústí nad Labem

5. Konstrukce prokuratury

Strůjci tohoto procesu šli na jisto. Dali dohromady všechny nejhorší činy, které se v době popřevratové daly spáchat, a jen po vynesení samotné obžaloby, ještě před započítím soudu samotného, bylo jasné, že obžalovaní nemají sebemenší šanci dostat se na svobodu a vyhnout se vězení. Prokuratura z nich udělala největší škůdce a pomahače „zlých imperialistických mocností“. Ostatně i ve spisech samých je vyzdvižováno, že skupina má všechny znaky typické pro ilegální uskupení: *„nutno zvláště zdůraznit, že tato organizace započala svoji činnost výrobou protistátních letáků a tiskovin, pokračovala pak v teroru a nakonec její činnost vyvrcholila vyzvědačstvím.“*¹⁴⁵

V dokumentaci agentů je uložen i výpis z přehledu zahraničního rozhlasu¹⁴⁶. Konkrétně se jedná o zprávu z Paříže, která byla odvysílána 13. listopadu 1949. Píše se zde, že prokuratura měla původně v plánu popravit alespoň čtrnáct lidí, přičemž Kamil Novotný měl být jako občan Loun a jeden z vedoucích členů skupiny popraven veřejně na lounském náměstí. Ostatní měli být popraveni v lounském lomu.

Tato konstrukce byla jakýmsi románem psaným na míru hlavním hrdinům, i když v tomto případě spíš padouchům, a to obžalovaným. Tento román je plný napětí, nebezpečí i vzpoury. Vypravěče zde ztvárňují vyšetřovatelé, kteří vkládají zatčeným do úst to, co se jim hodí, a zatčení říkají to, co vyšetřovatelé chtějí slyšet, tedy až na jednu výjimku v podobě Františka Kačera, který zde ztvárnil revoltující osobu, jež by v případě nesměla chybět. Slova vložená zatčeným do úst byla jasnou pozvánkou na popraviště nebo poukázkou k dlouhodobému pobytu v pracovním táboře. Takovýto román, kdyby doopravdy vyšel, by většina lidí označila za antiutopický, protože by nevěřila, že se něco takového doopravdy může stát, ale bohužel realita byla skutečně taková. Zápletky, které si vyšetřovatelé společně s prokuraturoou vymysleli, by zajisté obstály i v hollywoodském trháku.

¹⁴⁵ NA, f. Státní soud Praha, Or I., 1408/49 – nezpracováno. Posudek znalců z oboru vojenského a politického zpravodajství v trestní věci proti Josefu Hořejšímu a spol.

¹⁴⁶ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace.

Nespravedlnost se rozrůstala „a jako rakovina prorůstala společností, až se změnila v jakousi samozřejmost, v obvyklý jev každodenního života společnosti i občana.“¹⁴⁷

5.1. Vyšetřovatelé

Podstatnou roli v realizaci politických procesů sehrávali vyšetřovatelé, kteří byli přesně instruováni, jak mají v případě jednotlivých zatčení postupovat. Identifikace těchto osob je často velice obtížná, protože podpisy ve vyšetřovacích spisech jsou často nečitelné. V kauze MAPÁŽ se díky stížnosti Františka Kačera a Františka Blahouta z roku 1956 podařilo některé z nich identifikovat. Jejich životní osudy jsou v mnohém odlišné, mají ale i celou řadu společných znaků.

5.1.1. Josef Holeček

Holeček¹⁴⁸ se narodil 28. prosince 1912 nedaleko německého Dortmundu, kde pracoval jeho otec. Roku 1918 se z celou rodinou vrátil na území Čech a vychodil pět tříd obecné školy v Duchcově a tři třídy školy měšťanské, poté se vyučil truhlářem. Členem SNB byl od roku 1937, kdy nastoupil na Policejním ředitelství v Liberci jako neuniformovaný strážník. Na začátku roku 1938 byl přeražen k neuniformovanému policejnímu sboru Zemského úřadu v Praze a ještě téhož roku byl přeložen do Pardubic, kde fungoval jako výkonný orgán pro uprchlickou agendu. Roku 1939 byl na vlastní žádost přeložen do Roudnice nad Labem a roku 1943 do Loun. Roku 1945 přešel do teplické pobočky StB.

Jako dítě a dorostenec byl členem Federace proletářské tělovýchovy a vedoucím Spartakových skautů práce¹⁴⁹. Při květnovém osvobození se dobrovolně podílel na zajišťování Němců a kolaborantů, přičemž členem KSČ se stal až v únoru 1948.

Již v červnu 1950 požádal o uvolnění se služby, jak sám uvedl, kvůli přebudování státního aparátu. Jeho žádost byla vyslyšena, a v srpnu 1950 byl z řad StB propuštěn. Poté nastoupil v továrně na těžký průmysl.

¹⁴⁷ KAPLAN, K.: *Československo v letech 1948 – 1953, 2. část*. Praha: SNP, 1991. s. 75.

¹⁴⁸ ABS, f. Personální spisy, 189 – *Josef Holeček*.

¹⁴⁹ Toto levicové sdružení vzniklo v roce 1924 a zaniklo již roku 1938 chvíli po přijetí Mnichovské dohody jakožto levicové sdružení. Spartakovi skauti práce spadali pod Federaci proletářské tělovýchovy.

5.1.2. František Leták

František Leták¹⁵⁰ se narodil 10. dubna 1923 ve Slatiňanech, vychodil pět tříd obecné školy a tři třídy školy měšťanské, poté se v roce 1942 vyučil strojním modelářem. Od listopadu 1945 byl členem ROH a vstoupil i do řad Svazu československo-sovětského přátelství. Roku 1938 se stal členem Junáka, ve kterém setrval až do jeho rozpuštění.

Od června 1945 byl Leták členem KSČ a od července 1945 strážmistrem SNB, kde sloužil u pohotovostního pluku. Později byl přemístěn na KV StB Ústí nad Labem, kde byl roku 1951 jmenován zástupcem velitele 5. oddělení a dosáhl tu až do funkce velitele KV StB. Z tohoto místa byl ale odvolán, protože na svou práci prý nestačil. Následně se stal operativním orgánem ve věznici KV StB Ústí nad Labem a následně vězeňským referentem. Mezi lety 1959 – 1961 studoval a zdárně dokončil dvouletou školu MV. Poté nastoupil v Litoměřicích, kde se roku 1963 stal zástupcem náčelníka okresního oddělení Veřejné bezpečnosti a v roce 1970 se tu stal náčelníkem.

František Leták ve svém kariérním životě dosáhl až na hodnost podplukovníka a obdržel spoustu vyznamenání. Ze služby byl propuštěn do důchodu na konci dubna 1981 a jako penzista se od roku 1982 podílel na provozu terezínského památníku jako metodik pro kulturně výchovnou činnost.

5.1.3. Josef Lhoták

Josef Lhoták¹⁵¹ se narodil v Olešku 2. října 1922. Vychodil tři třídy měšťanské školy a vyučil se krejčím v Terezíně. Za 2. světové války se účastnil ilegální činnosti, za kterou byl přes rok dokonce vězněn a po propuštění pracoval jako pomocný dělník. Ještě před válkou byl dvakrát přijat do řad KSČ, ale pokaždé o své členství přišel. Poprvé, když neplnil svoje stranické povinnosti, a podruhé poté, co ztratil svou legitimaci, která mu již následně vystavena nebyla, přestože mu bylo přiznáno členství. Znovu se do KSČ oficiálně dostal až v únoru 1954.

¹⁵⁰ ABS, f. Personální spisy, 6191 – František Leták.

¹⁵¹ ABS, f. Personální spisy, 5419 – Josef Lhoták.

Od července 1945 sloužil na pražském zemském velitelství SNB a od ledna 1949 jako strážmistr na VI.¹⁵² oddělení KV StB v Ústí nad Labem. Od roku 1954 byl náčelníkem odboru vyšetřování KS MV v Ústí nad Labem a od roku 1957 tu řídil 3. oddělení 4. odboru, a to až do roku 1966, kdy se stal starším referentem na StB v Litoměřicích. Tady působil až do roku 1972, kdy byl přesunut do Ústí nad Labem jako starší referent 2. odboru 5. oddělení StB. Během své kariéry dostáhl až na hodnost majora.

5.1.4. Jiřina Mikovičová

Mikovičová¹⁵³ se narodila 1. července 1929 ve slovenské Dúbravce. Za svobodna se jmenovala Poláková. Vychodila tři roky školy měšťanské a dva roky obchodní školy, kterou zdárně dokončila v Teplicích. Mezitím, v době okupace, studovala jeden rok na rodinné škole a poté pracovala jako služebná u jistého gymnazijního profesora. Ještě před svým vstupem k SNB pracovala jako kancelářská pomoc v účtárně v teplickém závodě Dillmar – Alrbach. Do KSČ vstoupila v říjnu 1947.

Do řad StB, stejně jako do ROH, vstoupila v červnu 1949, když byla přiřazena ke KV StB v Ústí nad Labem, odkud byla v červnu 1950 na vlastní žádost přesunuta do Olomouce. Tady fungovala na telefonní ústředně. Mezi říjnem 1951 a únorem 1952 byla na mateřské dovolené, poté se vrátila do práce, kde byla přidělena ke 2. oddělení jako administrativní pracovnice v registračním oddělení. Ze služby byla propuštěna v říjnu 1957 na vlastní žádost.

5.1.5. František Hamala

František Hamala¹⁵⁴ se narodil 14. září 1910 v Bystřici pod Hostýnem. Od roku 1937 působil u strážního sboru v Brně, odkud byl později přesunut do Ústí nad Labem, kde fungoval u Stráže obrany státu. Na své působení u strážního sboru se připravoval

¹⁵² VI. oddělení byl samostatný sektor, který prováděl vyšetřování. Vznikl na jaře 1949.

¹⁵³ ABS, f. Personální spisy, 395/29 – *Mikovičová Jiřina*.

¹⁵⁴ ABS, f. Personální spisy, 268 – *František Hamala*.

ve cvičné škole u velitelství uniformované policie v Brně. U bezpečnostních složek působil i v době protektorátu. Po válce nastoupil do řad SNB, kde byl až do července roku 1950, kdy se stal církevním tajemníkem¹⁵⁵ v Oseku¹⁵⁶.

Do KSČ vstoupil Hamala ještě před únorovým převratem a členem byl údajně velice aktivním. V roce 1947 obdržel ocenění za zásluhy při budování státu v roce 1946.

5.1.6. Oldřich Mžourek

Oldřich Mžourek¹⁵⁷ se narodil 15. června 1924 ve Zlonicích. Vychodil pět tříd obecné a dvě třídy měšťanské školy a poté se roku 1942 vyučil holičem. Jako holič se ale živit nezačal, nýbrž nastoupil ve zlonickém hospodářském družstvu jako dělník, načež byl v září 1943 totálně nasazen v Čelakovicích v Avii, ze které byl přemístěn do Rychnova nad Kněžnou. Zde působil až do března 1945.

Poprvé se do řad SNB přidal již v červnu 1945, ale již v září z řad SNB dobrovolně odešel a v listopadu téhož roku začal pracovat v kanceláři na ONV-ref. NB v Ústí nad Labem, z kteréžto pobočky byl přesunut na KS MV taktéž v Ústí nad Labem. V Ústí zůstal i nadále a roku 1950 tu byl jmenován velitelem oddělení evidence a roku 1954 náčelníkem 1. zvláštního oddělení KS StB Ústí nad Labem. V září 1966 se stal starším referentem 2. skupiny evidenčního oddělení StB Ústí nad Labem.

Do KSČ vstoupil Mžourek v lednu 1948 a od roku 1949 byl členem SČSP i ROH. V dubnu 1978 byl Mžourek ze zdravotních důvodů uznán neschopným služby. Nejvyšší hodnost, které za svou pracovní kariéru dosáhl, byla kapitánská.

¹⁵⁵ Církevní tajemníci byli zaměstnanci NV. Měli za úkol kontrolu duchovních v okrese nebo v kraji, ve kterém působili. Církevní tajemníci mohli i povolovat a zakazovat duchovním jejich činnost a řídili vše, co se v diecézi odehrávalo.

¹⁵⁶ V Oseku se nachází významný cisterciácký klášter. Na počátku 50. let tu byl zřízen internační tábor pro mnichy a kněží a v roce 1954 byl za stěnami kláštera vybudován charitní dům pro řádové sestry. To, že církevní tajemník sídlil zrovna v Oseku, nebylo náhodou. Osecký klášter byl symbolem katolické církve a byl spjatý s její dlouholetou tradicí.

¹⁵⁷ ABS, f. Personální spisy, 5539 – *Oldřich Mžourek*.

5.1.7. Jiří Holý

Jiří Holý¹⁵⁸ se narodil 24. dubna 1911 ve Slaném jako syn strojníka. Holý se vyučil zámečníkem a poté pracoval v textilní továrně.

K četnictvu nastoupil již v srpnu 1936 v Liberci, kde byl až do srpna 1937, kdy ho přeložili do Mostu. V červnu 1938 byl z Mostu přesunut do Kladna a z Kladna d Prahy, kde byl až do roku 1945. Do KSČ vstoupil Holý 19. července 1945.

Na konci srpna byl přeložen na stanici SNB v Krásném Březně a od února roku 1948 přechodně sloužil na oblastní úřadovně StB Ústí nad Labem, přičemž k 1. červenci 1949 byl přidělen do kmenového stavu KV StB Ústí nad Labem.

Jiří Holý byl zproštěn služby 9. srpna 1950. Důvodem pro jeho vyhazov bylo jeho nevhodné chování v opilosti. Holý se totiž opil na taneční zábavě, a když „*hostinský neměl již alkoholických nápojů, vybral Holý od několika místních kulaků peníze a jedním z nich pak odjel do obce Lipové, kde se v prodejně „Jednota“ a v místním hostinci násilně domáhal prodeje lihovin tím, že cestou po obci střílel ze své služební pistole.*“¹⁵⁹

5.1.8. Bedřich Bloch

Bedřich Bloch¹⁶⁰ se narodil 3. prosince 1913 v Havlíčkově Brodě. V Havlíčkově Brodě nastoupil i na místní gymnázium, na kterém i úspěšně odmaturoval. Poté začal studovat na právnické fakultě v Karlových Varech, kde složil troje státnic. V průběhu svého studia se musel starat o domácnost, protože mu zemřela matka, a zároveň od února 1934 až do června 1935 pracoval jako zapisovatel u soudu v Havlíčkově Brodě.

Blochovi bylo v roce 1942 „*zásluhou Němců uděleno živnostenské oprávnění na výrobu štěrků a kamene.*“¹⁶¹ Dělníky, které zaměstnával, měl za války údajně poslat na Ukrajinu, kde následně opravovali komunikace pro německou armádu. Později prý

¹⁵⁸ ABS, f. Personální spisy, 356 – Jiří Holý.

¹⁵⁹ ABS, f. Personální spisy, 356 – Jiří Holý, kádrový posudek.

¹⁶⁰ ABS, f. Personální spisy, 221 – Bedřich Bloch.

¹⁶¹ ABS, f. Personální spisy, 221 – Bedřich Bloch, kádrový posudek na JUC. Bedřicha Blocha.

Němci dosadili Blocha do firmy Eckhard v Chotěbořicích. V této továrně prý jeho zásluhou stoupla výroba draselných patron určených německé armádě. Roku 1942 ale zřejmě vyšlo na povrch, že je židovského původu, a tak musel firmu opustit, a začal se živit jako hudebník v orchestru německého divadla.

Bloch se paradoxně účastnil revolučního dění v květnu 1945 „*se zbraní v ruce při zajišťování, odzbrojování a transportu okupantů do sběrných středisek a současně jsem za přítomnosti svého politického vedoucího až do srpna 1945 zatýkal a dával do vazby lidového soudu v Havlíčkově Brodě význačné nacisty a kolaboranty z celého okresu.*“¹⁶² Jak vidno, snažil se po válce očistit se všemi možnými prostředky. Údajně se mu podařilo dostat před soud přes 1200 osob.

Po revolučních událostech nastoupil na MNV Ústí nad Orlicí, kde byl ale jen dva měsíce, protože následně nastoupil na MNV v Roudnici nad Labem.

Od května 1945 byl členem KSČ, roku 1947 vstoupil do ROH a mimo jiné byl i členem Svazu přátel SSSR. V březnu 1949 absolvoval Bloch kurs StB na škole SNB v Novém městě nad Metují.

V říjnu 1952 bylo proti Blochovi vedeno trestní řízení. Údajně prý vybízel svou těhotnou milenku k přechodu přes hranice a nabádal svou známou k tomu, aby varovala jejich společného přítele před zatčením, které se chystalo.

5.2. Výsledky zatčených členů skupiny MAPÁŽ

Prvního, koho StB údajně zatkla, a spustila tak vlnu dalšího zatýkání, byl Emil Andert. Přestože byl zatčen již 6. srpna 1949, protokol s jeho výsledkem je datován až k 10. srpnu 1949. Právě Andert přivedl údajně vyšetřovatele na stopu, která je dovedla až k Josefu Hořejšímu a Kamilu Novotnému. Josef Hořejší byl podle dostupných dokumentů zatčen až 8. srpna a Kamil Novotný 9. srpna v jednu hodinu po půlnoci, což vypovídá o tom, že byl Andert vyslýchán ještě dříve než 10. srpna, jeho výpověď ale nebyla zaznamenána. Stejně datum výslechu, tedy 10. srpna, nesou i výslechové protokoly Josefa

¹⁶² ABS, f. Personální spisy, 221 – *Bedřich Bloch*, životopis.

Hořejšího a Kamila Novotného. Zatímco Andertův první protokol má pouze 18 stran, Hořejšího 48 a Novotného 49, tudíž si myslím, že není možné, aby vyšetřovatelé zvládli všechny tři výslechy provést v jeden jediný den, a to ani v případě, že by jednotlivé výslechy prováděli různí vyšetřovatelé. K tomu všemu je ještě nutno dodat, že výslech Novotného probíhal podle protokolu, který byl sepsán s Hořejším, což definitivně potvrzuje, že datace uvedená na výslechových protokolech není pravdivá. Teorii, že nebyly zaznamenány všechny výslechy, mi potvrdil František Kačer ve svém protokolu z roku 1956, kde žádal o prošetření případu. Vypověděl, že byl vyslýchán v Ústí nad Labem a poté byl převezen do vyšetřovací vazby v Litoměřicích, kde byl prý také vyslýchán, ale nikdo s ním protokoly nese-psal. Poslední, kdo byl podle protokolů vyslýchán, byl Josef Plzák na KV StB v ústí nad Labem, kde byl 13. října sepsán dodatek k jeho výslechům.

Výslechy prováděné StB se dělily na ranní, denní a noční. Agenti se z obžalovaných snažili dostat co nejvíce informací, ať už pravdivých či nepravdivých, pomocí nej-různějších praktik, a to jak fyzických, tak i psychických. Velký psychický nátlak je na vyslýchané bezpochyby kladen při nočních výsleších. Já ale nemůžu říci, jaký z těchto způsobů zvolili vyšetřovatelé v případě skupiny MAPÁŽ, protože u těchto výslechů nejsou uvedeny časy počátku ani ukončení výslechu a objevují se tu pouze velice sporadicky. Je ale jasné, že takovéto množství stran nemohlo být napsáno pouze při jednom výslechu bez přestávky.

Ve většině případů byli v každém protokolu o výslechu uvedeni pod textem dva vyšetřovatelé, jeden jako vyslýchající druhý jako svědek, takže si dovolím vyloučit možnost, že by výslechy byly prováděny nepřetržitě, a přikláním se k názoru, že do výslechů byly vkládány pauzy.

Pro vyšetřovatele, kteří se na výsleších podíleli krátce po převratu, „byly charakteristické dva rysy: většinou byli velice mladí, nelámali si hlavu se zákony a s jejich do-držováním, nebo je vůbec neznali,“¹⁶³ což ve většině případů přesně sedí i na vyšetřova-tele členů skupiny MAPÁŽ, kterým často bylo jen něco málo přes dvacet let, tudíž za svou

¹⁶³ KAPLAN, K.: *Nebezpečná bezpečnost*. Brno: Doplněk, 1999.

krátkou kariéru žádné velké zkušenosti získat nemohli. To ale neplatí o všech vyšetřovatelích. Někteří z nich u bezpečnostních složek pracovali již v předválečné době, tudíž stihli posbírat řadu zkušeností.

5.3. Praktiky vyšetřovatelů v procesu se skupinou MAPÁŽ

Vyšetřovatelé se členy skupiny v rukavičkách rozhodně nezacházeli. Dovídáme se tak ze stížností Františka Kačera a Františka Blahouta, které podali na své vyšetřovatele roku 1956 a zaslali je prezidentu republiky. Používání fyzických trestů bylo ve věznicích po roce 1948 zcela normálním jevem. Dalo by se říci, že se vyšetřovatelé předháněli v tom, kdo vymyslí účinnější vyšetřovací praktiku. A metody měli doopravdy vypracované a účinné. Nejznámějším místem, kde docházelo k takovýmto zverstvům, byl tzv. domeček, kterým prošla celá řada válečných hrdinů a bojovníků za svobodu, kteří byli režimu nepohodlní. Nejhorší na tom bylo, že se vyšetřovatelé pokoušeli ze zadržených dostat nepravdu. Nešlo jim o to, aby jejich oběti vypovídaly o skutečnosti a o jejich pravé ilegální činnosti, nýbrž o to, aby vypověděli to, co oni sami chtěli slyšet a co se jim hodilo pro to, aby se svých obětí mohli zbavit nebo je veřejně potrestat, demonstrovat tím svou moc a nahnat strach ostatním.

František Kačer si stěžoval, že „*byl více orgány fackován, bit obušky pře chodidla a přes zadní část těla takže jsem upadl do bezvědomí.*“¹⁶⁴ Po těchto výsleších, nebyl Kačer schopen podepsat ani protokoly, proto mu ruku musel vést vyšetřovatel, podle jeho slov se jednalo o Holečka¹⁶⁵. To ale nebylo to nejhorší, co Kačera při jeho výsleších potkalo. Jelikož byl Kačer zarputilý a nechtěl se za žádnou cenu přiznat k tomu, co údajně podle vyšetřovatelů spáchal, odvezli ho agenti StB údajně do lesa, kde ho nutili, aby napsal své manželce dopis, v němž by stálo, že odchází do zahraničí. Když odmítl, vyšetřovatelé ho prý přinutili vykopat si vlastní hrob, do kterého si měl lehnout, což ale pocho-pitelně odmítl, tak byl do hrobu vhozen. Ani kopání vlastního hrobu a následné vyhrožo-

¹⁶⁴ ABS, f. Ministerstva vnitra, 296, *Ods. Kačer František – šetření, Zápis o výpovědi se stěžovatelem Františkem Kačerem.*

¹⁶⁵ Nadále si Kačer vzpomněl na jména Jiřího Holého a Oldřicha Mžourka, kteří se také měli podílet na jeho týrání.

vání s pistolí u hlavy Kačera nepřimělo k přiznání. Tento čin nebyl nikdy žádnému vyšetřovateli přiznán pro nedostatek důkazů. Kačer byl navíc nařčen, že si tuto historku vymyslel. František Kačer tímto chováním prokázal opravdovou statečnost.

František Kačer se měl údajně ke své ilegální činnosti přiznat Jiřímu Holému poté, co ho prý vysvobodil ze spárů svých kolegů, kteří na Kačerovi právě intenzivně pracovali: „já jsem řekl počkejte soudruzi, nechte mě s ním o samotě, načež opustili kancelář, já si sedl s Kačerem na pohovku a začal jsem mu domlouvat proč neřekne pravdu, potom jsem hovořil o jeho rodině a tak jsem Kačera rozebral, že se mě přiznal, řekl mě, že uvedené osoby vozil na Šumavu.“¹⁶⁶ Holý měl být jedinou osobou, které Kačer svou ilegální činnost přiznal. Tato vyšetřovací strategie ze strany StB by se dala označit jako hodný versus zlý vyšetřovatel.

Podle Františka Hamaly nebyl Josef Hořejší při výsleších bit a údajně vypovídal dobrovolně, protože věděl, že je již vše prozrazeno. Z výpovědi Jiřiny Mikovičové je ale zřejmé, že i Josef Hořejší byl při výsleších fyzicky napadán. Kamil Novotný prý výslechům odolával lépe než Josef Hořejší, vypovídal sice o ostatních osobách, ale svou vlastní vinu přiznat nechtěl, a k výpovědi byl přinucen až po dlouhodobém nátlaku a fyzickém násilím. To, že byl Novotný při výsleších týrán, potvrdil i Josef Lhoták, který ho údajně viděl sedět v místnosti na židli s očima zavázanýma vlastní košilí s patrnými známkami po násilí. Lhoták nadále tvrdil, že Novotného výpověď byla souvislá a srozumitelná, což nemůžu potvrdit, protože jeho výpovědní protokol vypovídá pravý opak. Věty jsou často nesrozumitelné a slova ve větách zpřeházená. V protokolu jsou často komolena i jména jeho údajných spolupachatelů, je tedy možné, že se jména špatně naučil, že se vyšetřovatel přeslechl, nebo že Novotnému při výslechu nebylo vlivem násilí rozumět. Vyšetřovatelé přiznali pouze několik pohlavků, které Novotný při výsleších údajně obdržel, „*tyto však nedostal, aby byl donucen k nějaké další nám neznámé protistátní činnosti, ale ve spravedlivém rozrušení nad chladnokrevnou nelidskostí s kterou terorizování prováděl, jak občany postupně kompromitoval, aby je zainteresoval do této činnosti a hlavně za vědomost, že HOŘEJŠÍ má u sebe pistolí a této použije při vhodné příležitosti k postřelení*

¹⁶⁶ ABS, f. Ministerstva vnitra, 296, Ods. Kačer František – šetření, Výpověď Jiřího Holého.

příslušníků, kteří ho v místnosti KS-MV střežili. ¹⁶⁷ Bylo by přinejmenším hloupé, kdyby agenti Hořejšího při zatčení neprohlédli a nechali mu zbraň. Hořejší zaručeně musel projít prohlídkou, proto si troufnu tuto pasáž označit za absolutní nesmysl a pouhou ubohou snahu vyšetřovatele o očištění vlastního jména.

František Blahout stihl sice podat stížnost na praktiky vyšetřovatelů, ale už nebyl kvůli svému špatnému zdravotnímu stavu znovu vyslechnut. Jiřina Mikovičová, která v roce 1949 zapisovala jeho výpověď, přiznala, že byl Blahout během výslechu bit přes chodidla i přes obličej. Jména vyslychajících ale v roce 1956 neřekla, protože si je údajně nepamatovala. Na Blahoutovo jméno si ale vzpomněla, když viděla jeho fotografii. Jména svých tehdejších kolegů tedy podle mého znala, ale pouze je nechtěla prozradit. Ještě před tím, než se Blahoutův stav zhoršil, stihl vypovědět, že Kamil Novotný vypovídal smyšlené věci, protože mu vyšetřovatelé slíbili, že v případě když řekne, co chtějí, propustí z vazby jeho manželku i syna. Hořejší prý zase vypovídal lži, protože mu slibovali nižší trest.

Emil Andrt, jež byl zadržen jako první, prý nebyl ke své výpovědi nijak nucen, přestože údajně začal vypovídat až dva dny po svém zadržení ze strachu z výprasku. Andert dostal prý pouze jedinou ránu aktovkou poté, co byl zadržen po svém pokusu o útěk.

To, že byli Kačer s Blahoutem při svých výsleších fyzicky napadeni, potvrdil i další člen MAPÁŽe Jaroslav Boušek, který byl dodatečně vyslechnut v rámci Kačerovy a Blahoutovy stížnosti. Sám Boušek si ale nestěžoval na použití fyzických trestů vůči své osobě.

František Kačer dosáhl toho, že bylo přiznáno násilí na jeho osobě. Ale trest mu snížen nebyl. Jako důvod Stb uvedla, že se Kačer ke svým činům, za které byl souzen, nepřiznal ani v roce 1949 ani v roce 1956, tudíž byla jeho žádost o snížení trestu označena jako neopodstatněná.

¹⁶⁷ ABS, f. Ministerstva vnitra, 296, Ods. Kačer František – šetření, Výpověď Josefa Lhotáka.

5.4. Konečná obžaloba

Trestní oznámení bylo podáno 20. září 1949. Členové skupiny MAPÁŽ byli obžalováni z velezrady, sdružování proti státu, z pokusů o útoky na životy ústavních činitelů, nedovoleného ozbrojování, pokusů o vraždy, krádeží a vloupání.

Obžaloba státní prokuratury byla vynesena prokurátorem JUDr. Karlem Čížkem¹⁶⁸ 14. října 1949 celkem proti 24 osobám. Podle obžaloby se Hořejšímu a Novotnému podařilo ilegální činnost rozšířit po značné části severních Čech a dostat ji i do Prahy, přičemž mělo být do činnosti zapojeno alespoň sto lidí. Jako motiv a popud k činnosti obžaloba uvedla „*nenávisť ke všem kladným činitelům v tomto státě a k lidově demokratickému zřízení, které jim znemožnilo další vykořisťování třídy pracujících a bezpracné zisky, na které byli z doby první republiky zvyklí.*“¹⁶⁹ O čem se ale nikdo z vyslychaných nezmínil, jsou provedené atentáty na sekretariát KSČ v Praze a na auto americké značky taktéž v Praze¹⁷⁰, které měly odvést pozornost od atentátů v Lounech a Mělníku. O těchto atentátech mluví pouze obžaloba. Obžalobě vůči jednotlivým členům skupiny se budu věnovat v následujících podkapitolách.

Podle prokuratury se všichni členové, kromě Plzáka, Blábolila, Bouška, Valnohy a Procházky dopustili velezrady. Hořejší, Novotný, Andert, Kačer a Pihrt byli obžalováni ze spoluviny na nedokonané vraždě a Josef Plzák z vraždy prosté. Hořejší a Novotný byli nadále obžalováni ze spolčení k útokům na ústavní činitele, Pohl ze zneužití úřední moci a Novotný ze spoluviny na zneužití úřední moci.

5.4.1. Josef Hořejší

Obžaloba hned na počátku zmínila styk Hořejšího s CIC¹⁷¹, ilegální přechody do západního Německa, vypomáhání s přechodem přes hranice jinými osobám a zejména

¹⁶⁸ O Čížkovi viz dále.

¹⁶⁹ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-3-UL-0114, Obžaloba.

¹⁷⁰ Tento atentát měl provést Jaroslav Aim (Houdek) na pražském Petřském náměstí. Houdek si údajně myslel, že auto patří některému z vládních činitelů.

¹⁷¹ CIC (Counterintelligence Corps), tedy Kontrašpionážní blok, byla zpravodajská služba armády Spojených států. Za druhé světové války byla zaměřena proti Německu a po válce se zaměřila na země východního bloku.

byla vyzdvížena pomoc Jaroslavu Brožovi při jeho styku s „teroristou“ Miloslavem Chocem. Nadále mu bylo přičítáno falšování občanských legitimací, výroba a šíření protistátních letáků, jež měly rozvracet řád panující v republice, výroba plakátu hanobící komunismus, který vznikl po vzoru nacistického plakátu a deklaráce, jež měla být zaslána Radě svobodného Československa¹⁷².

Z atentátů v případě Hořejšího obžaloba jmenovala přípravu atentátu na předsedu MAV NF Stehlíka, přípravu neuskutečněného atentátu na delegaci KSČ na IX. sjezdu KSČ, na němž se domlouval s Vladislavem Kleilem, a plánování atentátu na Bedřicha Šťastného.

Obžalován byl nadále z krádeží dynamonu v lounském STEPu, shromažďování zbraní a z výroby pum určených k atentátům na MUDr. Vladimíra Soukupa, Jindřicha Fantu a Karla Strouhala. Bylo mu dokonce přičítáno, že v Československu rozprostřel síť agentů, kteří vyzvídali informace o důležitých vojenských a politických institucích a o významných hospodářských a průmyslových podnicích.

5.4.2. Kamil Novotný

Novotný byl obžalován ze spolupráce na Brožově odchodu přes hranice a jeho následného styku s Chocem, z toho že Brožovi vypomohl při jeho cestách finančně a z podílu na vině při dalších přechodech přes hranice. Do obžaloby mu obžaloba přičetla i ukrytí Josefa Hořejšího.

V obžalobě nechybělo ani vytváření a rozmnožování letáků, podíl na výrobě plakátu a šíření plakátu *Zachváti-li tě, zahyneš*. Nadále mu bylo přičítáno padělání občanských legitimací. Stejně jako Hořejší měl mít i Novotný značný podíl na budování protistátní sítě sahající do všech důležitých československých institucí a podniků a na spojení

¹⁷² Rada svobodného Československa zastupovala po únorovém převratu československý exil. Jejími členy byli českoslovenští nekomunističtí představitelé, kteří právě po únoru odešli z Československa. Oficiální vznik Rady svobodného Československa se datuje k únoru 1949. Prvním předsedou Rady byl Petr Zenkl. Více viz: RAŠKA, F., D.: *Opuštění bojovníci: historie Rady svobodného Československa, 1949 – 1961*. Praha: Academia, 2009.

s Radou svobodného Československa, která měla pomoci s bojem proti panujícímu režimu.

Vina na něj byla kladena za organizaci atentátu na Bedřicha Šťastného a za jeho údajné průpovídky týkající se Šťastného odchodu ze světa, nadále za organizování atentátu na Stehlíka, Soukupa i Fantu. Obžalován byl i z ukrývání zbraní a výbušnin ve svém domě a ze zkoušky funkčnosti výbušnin v kamenném lomu.

5.4.3. Emil Andert

Andert byl obviněn z pokusu o ilegální přechod hranic a zejména z výpomoci na letákových akcích skupiny. Nadále se jeho obvinění týkalo krádeže dynamonu v lounském podniku STEPO, plánování atentátu na Bedřicha Šťastného, účasti na neprovedeném atentátu na některého z mělnických funkcionářů a z příprav na atentátu na Stehlíka.

Podle obžaloby se Andert podílel na atentátu na MUDr. Soukupa, kterého údajně sám vybral jako oběť, a posléze mu nastražil pumy, přičemž měl na životě ohrozit domovníka s jeho rodinou, kteří právě v domě byli. Atentát na Strouhala také údajně vymyslel Andert¹⁷³.

Nadále se Andert měl aktivně podílet na vyzvědačské činnosti a zjišťovat informace o významných organizacích, stýkat se se zahraničními agenty i agenty působícími pouze na území Československa, jejichž síť podle obžaloby budoval společně s Josefem Hořejším a Kamilem Novotným. Byl obžalován i z opatření jedné zbraně a jednoho granátu, které měly být využity při protistátní činnosti. Obžaloba mu kladla za vinu i spolupráci na vytvoření deklarace určené Radě svobodného Československa.

5.4.4. Josef Plzák

Plzák byl obviněn z ilegálních přechodů přes hranice, ze spolupráce s agenty americké zpravodajské činnosti a z vyzrazení informací o střežení západních hranic, o hra-

¹⁷³ Josef Hořejší ale ve své výpovědi mluví o tom, že atentát na Strouhala byl nápad Františka Kačera.

ničních vojenských jednotkách, politickém smýšlení československých obyvatel a o zásobování a za to, že do americké zpravodajské služby vstoupil jako agent – vyzvědač a přenášel informace přes hranice.

Nadále byl obžalován ze zavraždění inspektora SNB Josefa Tomky, jehož zastřelil při útěku poté, co byl poprvé zatčen.

5.4.5. Josef Kotěborský

Josefa Kotěborského prokuratura obžalovala z podpory atentátů na komunistické představitele a z pokusu o jeden neprovedený atentát, jemuž mělo zabránit jen selhání vozidla, kterým by se společně s ostatními atentátníky na místo dostal. Nadále se měl podílet na atentátu na Soukupa tak, že na místo činu přinesl bombu a měl opatřit Hořejšímu adresu nejmenované osoby, jejíž jméno v obžalobě nezaznělo.

5.4.6. Bohumil Klempt

Klempt byl obviněn z činnosti, o kterou se měl pokoušet ještě před vstupem do skupiny MAPÁŽ. Měl usilovat o změny zřízení republiky, získat a nechat opravit krátkovlnnou vysílačku a pokusit se navázat styky se zahraničními organizacemi.

Později se seznámil s členy MAPÁŽe a započal s nimi spolupracovat v jejich organizaci. Klempt byl hlavním atentátníkem v případě Strouhala. Sám totiž upevnil bomby na okna Strouhalova bytu. Klempt podle obžaloby „*čin spáchal především proto, že chtěl Strouhala usmrtiti a to ze msty za to, že Strouhal konal platné služby republice.*“¹⁷⁴ Dalším bodem obžaloby byla výpomoc při shromažďování informací o závodní milici ČSD.

5.4.7. František Kačer

Františka Kačera obvinila prokuratura jako původce nápadu atentátu na Karla Strouhala a z kontaktu s agentem zahraniční služby Petrem Rovným, kterého měl přivést na schůzku s Novotným a Hořejším, které se měl dokonce účastnit a plánovat založení vyzvědačské organizace, přičemž měl stát v čele v jedné z jejích poboček.

¹⁷⁴ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-3-UL-0127, Obžaloba.

5.4.8. Rudolf Pihrt

Pihrt se měl společně s Bohumilem Klemptem podílet na atentátu na Karla Strouhala a pomoci mu donést bomby ke Strouhalovu domu. V obžalobě ani nebylo Strouhalovo jméno zmíněno, byl tu označen pouze jako orgán bezpečnostní služby.

5.4.9. Eduard Pohl

Eduard Pohl byl obviněn z potvrzení občanských legitimací, které byly určeny k ilegálnímu přechodu přes hranice. Nadále ze spolupráce na rozmnožování ilegálních letáků a nadepisování obálek, ve kterých byly letáky uloženy.

Byl obviněn i z toho, že obstaral plánek se seznamem obcí v lounském okrese. Přihoršila mu i skutečnost, že věděl o Vladimíru Broulovi, jeho přechodech přes hranice a spojení se zahraniční emigrací.

5.4.10. František Hynek

František Hynek byl obviněn ze spolupráce na výrobě šesti pum, o kterých údajně věděl, že budou použity k teroristické činnosti skupiny na veřejné představitel.

5.4.11. Evžen Seidl

Seidla prokuratura obvinila z obstarání šroubů, trubek a náplní určených k výrobě bomb z dynamonu, přičemž měl vědět, k čemu jsou bomby určeny. Hořejším byl pověřen, aby sehnal seznam členů závodní milice ČSD. V obžalobě je nadále obviněn z toho, že věděl o Hořejšího spojení s agenty zahraniční zpravodajské služby.

5.4.12. Jaroslav Blábolil

Blábolil byl obžalován z vyzrazení tajných informací svého úřadu. Nadále měl Kamilu Novotnému vyzradit informace týkající se vyšetřování atentátu na Jindřicha Fantu, kteréžto informace vyzradil jako jeden ze členů SNB pověřených vyšetřováním atentátu.

5.4.13. Jaroslav Boušek

Bouškovi prokuratura přičetla, že dal Andertovi služební pistoli. Nadále měl obstarat seznam stanic SNB a pořídit přesný nákres odznaku kriminální služby, které měl také předat Andertovi.

5.4.14. Josef Cimr

Cimr byl obžalován z toho, že věděl o výrobě a šíření protistátních letáků. Dalším bodem v Cimrově obžalobě bylo věnování pistole Emilu Andertovi přesto, že věděl o Andertových pohnutkách využít ji k teroristickým činům.

5.4.15. Bohumil Prošek a Josef Polcar

Prošek a Polcar byli obžalováni z toho, že umožnili setkání Novotného a Hořejšího s Václavem Proškem, který jim měl pomoci s ilegálním přechodem osob, jež ukrývali, přestože věděli o ilegální činnosti, i to že ti, kteří se chystali přejít hranice, budou v zahraničí pracovat na protistátní činnosti.

5.4.16. Adolf Hocký

Adolf Hocký byl obžalován, protože prý věděl o chystaných atentátech a sám navrhl místo, kde by se daly vyzkoušet trhavinu, a zkoušky se dokonce sám účastnil. Nadále u sebe měl ukrývat svršky nejmenované osoby, kterou měl převést o hranice, a vědět o ilegální činnosti skupiny.

5.4.17. František Blahout

Prokuratura Blahouta obžalovala ze shromažďování informací o dílnách ČSD, které měl následně předávat Kamilu Novotnému a Josefu Hořejšímu. Konkrétně jim měl předat seznam lokomotiv, oznámit informace o jejich výzbroji a prozradit jim počet čet jedné výtopyň ČSD.

Nadále se měl napojit na Klemповu ilegální skupinu, ukrývat a chránit svého syna, přestože věděl, že provedl atentát na Jindřicha Fantu. Podle obžaloby přišel prý i s nápadem využít zápalné destičky, které by sloužily k sabotážím na drahách ČSD.

5.4.18. Josef Valnoha

Valnoha se měl nejprve podílet na sběru informací pro zahraniční zpravodajské služby a předat je jistému teplickému ilegálnímu uskupení. Posléze měl být nápomocen Josefu Plzákovi, když ho vozil svým autem, a tak mu pomáhat s úkoly, které dostal od zahraniční zpravodajské služby a v Československu plnil.

5.4.19. Otakar Procházka

Procházka vyzradil Emilu Andertovi „početní stav mužstva důstojníků, stav výzbroje a výstroje jedné vojenské posádky,“¹⁷⁵, a tak vyzradil vojenské tajemství, přičemž mu údajně mělo být známo, že Andert tyto poznatky využije k ilegální činnosti.

5.4.20. Otakar Válek

Válek podle obžaloby přišel do styku s Hořejším a Novotným, od kterých získal pokyny pro zpravodajskou službu. Oba muži ho měli informovat o své ilegální činnosti a Válek jim přislíbil, že obstará podklady týkající se politického, hospodářského a vojenského rázu z rakovnického okresu.

5.4.21. Emil Heller

Poté, co se Heller dozvěděl o Novotného ilegální činnosti, nabídl mu sklepní prostory, které by pro tuto činnost mohl využívat. Nadále měl skupině poskytnout svého syna, který mohl sehnat vojenskou vysílací stanici za účelem využití pro ilegální činnost.

Tresty odsouzených členů skupiny MAPÁŽ					
Odsouzený	Odsouzen za	Odnětí svobody/trest smrti	Peněžní pokuta	Konfiskace celého jmění	Ztráta občanských práv
Josef Hořejší	velezradu, vyzvědačství, nedokonanou vraždu, spoluvinu na nedokonané vraždě, spolčení se k útokům na ústavní činitele, krádeže	trest smrti	-	ano	10 let
Kamil Novotný	velezradu, vyzvědačství, nedokonanou vraždu, spoluvinu na nedokonané vraždě spolčení se k útokům na ústavní činitele, spoluvinu na zneužití úřední moci	trest smrti	-	ano	10 let
Emil Andert	velezradu, vyzvědačství, spoluvinu na nedokonané vraždě, krádež	doživotí	-	ano	10 let
Josef Plzák	vyzvědačství, vražda	trest smrti	-	ano	10 let

¹⁷⁵ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-3-UL-0131, Obžaloba.

Josef Kotěborský	velezradu, nedokonanou vraždu	doživotí	-	ano	10 let
Bohumil Klempť	velezradu, vyzvědačství, nedokonanou vraždu	trest smrti	-	ano	10 let
František Kačer	velezradu, spoluvinu na nedokonané vraždě	doživotí	-	ano	10 let
Rudolf Pihrt	spoluvinu na nedokonané vraždě	12 let	-	ne	-
Eduart Pohl	velezradu, zneužití moci úřední	20 let	20 000 Kčs	ano	10 let
František Hynek	velezradu	20 let	20 000 Kčs	ano	10 let
Evžen Seidl	velezradu, vyzvědačství	20 let	20 000 Kčs	ano	10 let
Jaroslav Blábolil	vyzvědačství	20 let	20 000 Kčs	ano	10 let
Jaroslav Boušek	vyzvědačství	doživotí	-	ano	10 let
Josef Címr	velezradu	20 let	20 000 Kčs	ano	10 let
Bohumil Prošek	velezradu	15 let	20 000 Kčs	ano	10 let
Josef Polcar	velezradu	15 let	20 000 Kčs	ano	10 let
Adolf Hocký	velezradu	20 let	20 000 Kčs	ano	10 let
František Blahout	velezradu, vyzvědačství	25 let	20 000 Kčs	ano	10 let
Josef Valnoha	vyzvědačství	20 let	20 000 Kčs	ano	10 let
Otakar Procházka	vyzvědačství	25 let	20 000 Kčs	ano	10 let
Otakar Válek	neoznámení trestného činu	4 roky	-	ne	-
Emil Heller	velezradu	18 let	20 000 Kčs	ano	10 let

Tabulka č. 2: Tresty odsouzených členů skupiny MAPÁŽ

6. Soud a jeho konečné rozhodnutí

Analyzovaný proces se skupinou MAPÁŽ lze označit za klasický monstrproces podle sovětského vzoru. Tuto skutečnost jasně dokládá výběr obžalovaných, prokurátora, soudců i mediální kampaň, která se stala jeho nedílnou součástí. Obvinění byli postaveni před Státní soud Praha, který mohl zasedat po celé republice. V tomto případě se v soudní síň přeměnila budova lounské sokolovny, která poskytla dostatek prostoru pro pečlivě vybrané publikum. Nebylo ojedinělé, že „vstupenky“ na podobná soudní přelíčení získávali občané státu jako odměnu za vynikající pracovní výkony a politickou činnost. Naopak v řadě případů se jednání nemohli zúčastnit příbuzní obžalovaných. Jak tomu bylo přesně v případě mnou analyzovaného politického procesu se skupinou MAPÁŽ, není bohužel z dosavadních pramenů zřejmé.

Přenesení soudního přelíčení do Loun nebylo náhodné. Většina obžalovaných i jejich rodin z města a jeho okolí pocházeli. Některé z nich lze označit za místní elity. Odsouzení v místě jejich rodiště mělo vést k jasné diskreditaci nejen samotných obžalovaných, ale i jejich rodin a přátel. Jednalo se o klasický monstrproces, jehož cílem nebyla pouhá likvidace skutečných či potencionálních politických odpůrců. Kauza měla zároveň napomoci k legitimizaci stávajících politických poměrů v zemi a vyvolat atmosféru strachu mezi obyvatelstvem, poukázat na nebezpečí, které hrozí ze strany „nepřátelských“ občanů státu, a zároveň vyslat jasný varovný signál těm, kteří nebyli s režimem srozuměni. Nedílnou součástí monstrprocesů je i výchovná funkce, k jejíž aplikaci výrazným způsobem napomáhala média. O této kauze byli čtenáři informováni především na stránkách Rudého práva, které nenechalo nikoho na pochybách, kdo je či není viníkem. Presumpce nevinoty ctěna samozřejmě nebyla a o odsouzení obviněných bylo rozhodnuto již dávno před vynesením samotného rozsudku. Přelíčení mělo začít v lounské sokolovně 22. října 1949 ráno mezi 8. a 9. hodinou.

Nikdo z obžalovaných před vynesením obžaloby nepřiznal celkovou vinu. Částečnou vinu přiznal Hořejší, Andert, Plzák, Kotěborský, Klempt, Hynek, Blábolil, Boušek a Procházka, a žádnou vinu nepřiznali Kačer, Pihrt, Pohl, Seidl, Cimr, Prošek, Polcar, Hocký, Blahout, Valnoha, Válek ani Heller. Všichni kromě Otakara Procházky přednesli svou výpověď před soudem veřejně.

Každému z obžalovaných byl přidělen obhájce ex offio, tedy advokát ustanovený soudem z úřední povinnosti. Tito obhájci plně podléhali prokuratuře. Nesměli podávat otázky, které by mohly ohrozit žalobu, a museli se přesně držet scénáře procesu, který prokuratura vytvořila. Dokonce i svou závěrečnou řeč předkládali ještě před jejím přednesením schválení. Funkce obhájce tak byla více méně symbolická. Obhájci již neměli pravomoci, které ještě před únorem 1948 byly samozřejmostí. V případě skupiny MA-PÁŽ také každý z obžalovaných dostal svého obhájce. Většině obhájců byl přidělen větší počet obžalovaných. Josef Hořejší, Kamil Novotný, Josef Plzák a Bohumil Klempt dostali ale obhájce, který měl obhajovat pouze je. Už to bylo možnou předzvěstí trestu smrti.

OBHÁJCI OBŽALOVANÝCH ČLENŮ SKUPINY MAPÁŽ	
Obžalovaný	Obhájce
Josef Hořejší	JUDr. Arnošt Slánský
Kamil Novotný	JUDr. Vlad. ¹⁷⁶ Martin
Emil Andert	JUDr. Alois Jedlička
Josef Plzák	JUDr. Karel Kratochvíl
Josef Kotěborský	JUDr. Jindřich Konrád
Bohumil Klempt	JUDr. Ivan Matys
František Kačer	JUDr. Neumann ¹⁷⁷
Rudolf Pihrt	JUDr. Zdeněk Reichl
Eduard Pohl	JUDr. Zdeněk Reichl
František Hynek	JUDr. Břetislav Nohavec
Evžen Seidl	JUDr. Břetislav Nohavec
Jaroslav Blábolil	JUDr. Zdeněk Reichl
Jaroslav Boušek	JUDr. Bohumil Poslušný
Josef Cimr	JUDr. Bohumil Poslušný
Bohumil Prošek	JUDr. Neumann
Josef Polcar	JUDr. Bohumil Poslušný
Adolf Hocký	JUDr. Břetislav Nohavec
František Blahout	JUDr. Karel Kratochvíl
Josef Valnoha	JUDr. Neumann
Otakar Procházka	JUDr. Jindřich Konrád
Otakar Válka	JUDr. Zdeněk Reichl
Emil Heller	JUDr. Karel Kratochvíl

Tabulka č. 3: Obhájci obžalovaných

¹⁷⁶ Celé křestní jméno nezjištěno.

¹⁷⁷ Křestní jméno JUDr. Neumanna se mi zjistit nepodařilo

6.1. Zástupci justice

Předsedou soudu v procesu se skupinou MAPÁŽ byl JUDr. Jaroslav Novák¹⁷⁸ a vojenským soudcem pplk. just. JUDr. Jiří Štella¹⁷⁹. Oba dva tyto muži se podíleli i na procesu s Rudolfem Slánským¹⁸⁰.

U soudu nadále byli přítomni JUDr. Ludvík Engelsmann¹⁸¹ jako soudce z povolání, por. Václav Vošahlík a Anna Součková jako soudci z lidu. Zapisovateli byli Dr. Pořádný a Dr. Kaplanová, stenografkami K. Vítovcová a J. Hlásková. Funkci prokurátora pro tento proces převzal JUDr. Karel Čížek¹⁸², jehož jméno samotné bylo předzvěstí vysokých trestů.

6.1.1. Karel Čížek

Karel Čížek byl nechvalně proslulým prokurátorem, který se v popřevratové době aktivně podílel na politických procesech. Čížkovo jméno je spjato zejména s politickými procesy zaměřenými proti církevním představitelům, avšak nepracoval jen na nich. Čížek se řadil k těm prokurátorům, kteří skutečně vystudovali práva a neabsolvovali pouze právnickou školu pro pracující¹⁸³.

¹⁷⁸ Viz dále

¹⁷⁹ Viz dále

¹⁸⁰ Proces s protistátním spikleneckým centrem Rudolfa Slánského byl také jedním z vykonstruovaných procesů, který do sebe ale zatáhl jedny z nejvyšších komunistických představitelů států i s generálním tajemníkem Rudolfem Slánským. Procesy s vysokými představiteli komunistických států se ve východním bloku konaly již od roku 1949, kde se konal proces s Laszlo Rajkem, a byly uskutečňovány na nátlak Stalina. Soud se členy skupiny proběhl v listopadu 1952 a skončil jedenácti tresty smrti při počtu čtrnácti obžalovaných. Více viz: KAPLAN, K.: *Zpráva o zavraždění generálního tajemníka*. Praha: Mladá fronta, 1952. KOLEKTIV AUTORŮ: *Církevní procesy padesátých let: sborník příspěvků z konference pořádané Českomoravskou generální delegaturou Řádu karmelitánů, Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR ve spolupráci s Arcibiskupstvím pražským 21. - 22. 5. 2002 v Praze*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002.

¹⁸¹ Ludvík Engelsmann byl jedním ze soudců, kteří ani po převratu nezapomněli na svou lidskost a na svědomí, což bylo důsledkem toho, že byl společně s dalšími soudci nucen odejít z justice, protože odmítl spolupracovat na nespravedlnosti. Viz: VOREL, J., ŠIMÁNKOVÁ, A.: *Československá justice v letech 1948 – 1953 v dokumentech, Díl I*. Praha: SEŠITY Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinu komunismu č. 8. 2003.

¹⁸² Viz dále

¹⁸³ Právnické školy pro pracující měly za úkol formovat právníky, kteří odpovídali všem parametrům požadovaných komunistické moci. Po převratu řada právníků nesměla provozovat svou činnost a byly tvořeny seznamy povolených právníků, což vedlo k nedostatku kvalifikovaných osob a následně k vytváření právnických rychlokurzů, kterým tyto školy byly. Asi nejznámější absolventkou této školy byla Ludmila Brožová – Polednová, která se učila právě od JUDr. Karla Čížka, a jenž měl na její činnost značný vliv.

K nevýznamnějším církevním procesům¹⁸⁴, na kterých se Čížek podílel, patří proces Zela a spol., Machalka a spol.¹⁸⁵, a Vojtaššák a spol. Procesy proti církevním představitelům nebyly vedeny pouze proti mužům. Jako příklad bych ráda uvedla proces s Milosrdnými sestrami¹⁸⁶, na kterém se taktéž podílel Karel Čížek. K procesům, které nebyly zaměřeny proti církevním představitelům, stojí za zmínění proces Hošek a spol.¹⁸⁷ nebo proces s agentem – chodcem Oldřichem Fialou¹⁸⁸.

Významnou roli sehrál Čížek i v případě číhošťského zázraku a římskokatolického kněze Josefa Toufara¹⁸⁹. Čížek byl jedním z iniciátorů příprav filmu, který reagoval na zázrak, o němž se brzy mluvilo po celé republice. Tento film byl natočen pod názvem „*Běda tomu, skrze něhož přichází pohoršení*“¹⁹⁰. V tomto filmu si Čížek dokonce údajně i sám zahrál.

6.1.2. Jaroslav Novák

JUDr. Jaroslav Novák byl soudcem již za první republiky, tudíž patřil také k soudcům, kteří získali klasické právní vzdělání. Funkci soudce plnil i po zrušení Státního soudu, a to až do roku 1958, kdy ho ztráta zraku donutila odejít do invalidního důchodu. JUDr. Jaroslav Novák byl stejně jako JUDr. Čížek významnou osobností československého pounorového soudnictví a v jeho soupisu politických procesů taktéž nalezneme procesy, které měly celostátní význam.

¹⁸⁴ Více o politických procesech zaměřených proti církevním hodnostářům viz: KAPLAN, K.: *Stát a církev v Československu v letech 1948–1953*. ÚSD AV ČR, Doplněk, Praha – Brno, 1993. BULÍNOVÁ, M., JANIŠOVÁ, M., KAPLAN, K.: *Církevní komise ÚV KSČ 1949–1951*. ÚSD AV ČR, Doplněk, Praha – Brno, 1994. LETZ, R.: *Dokumenty k procesu s katolickými biskupmi Janom Vojtaššákom, Michalom Buzalkom a Pavlom Gojdičom*. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2007.

¹⁸⁵ Například v tomto procesu se sešel JUDr. Čížek se svojí „světenkyní“ JUDr. Ludmilou Brožovou. Oba tu zastupovali post veřejného žalobce.

¹⁸⁶ Více viz: DOLEŽALOVÁ, M.: *Milosrdná sestra Anežka Antonie Witková in: Pamět a dějiny*, 2013/04. s. 19 – 26.

¹⁸⁷ Viz: PEJČOCH, I., TOMEK, P.: *Agenti – chodci na popravišti. Kurýři západních zpravodajských služeb popravení v letech 1949 – 1958*. Svět křidel, Cheb 2010. s. 135 – 144.

¹⁸⁸ PEJČOCH, I., TOMEK, P.: *Agenti – chodci na popravišti, Kurýři západních zpravodajských služeb popravení v letech 1949 – 1958*. Cheb: Svět křidel, 2010. s. 76 – 80.

¹⁸⁹ Více viz: DOLEŽAL, M.: *Jako bychom dnes zemřít měli*. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, 2012. nebo: KALOUS, J.: *Instruktažní skupina StB v lednu a únoru 1950, Zákulisí případu Číhošť*. Praha: SEŠITY Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, č. 4., 2001.

¹⁹⁰ Tento dvanáctiminutový propagační film vznikl v roce 1950 pod taktovkou režiséra Přemysla Freimana.

K jeho nejvýznamnějším procesům patří proces Zela a spol., Machalka a spol., nadále proces se osobami odsouzenými v rámci akce Malíř (č. 1) a proces vedený pod názvem Vetejška Jaroslav a spol.¹⁹¹

6.1.3. Jiří Štella

Štella působil ve vojenské justici od roku 1945 jako soudce i prokurátor, mimo jiné byl i vyšetřovatelem Obranného zpravodajství¹⁹², „v předmnichovské době byl důstojníkem vojenské justice“¹⁹³. Od roku 1952 byl náčelníkem Nejvyššího vojenského soudu a poté se stal náčelníkem vojenského kolegia a soudcem Nejvyššího soudu. Největší a nejvýznamnější případ, na kterém se podílel, byl proces s Rudolfem Slánským a spol.

Jako předseda soudu se Štella podílel dále na procesu se členy Akce Anton a Akce Květa¹⁹⁴. Jako soudce z povolání se Štella účastnil procesu Anděl Lubomír a spol.¹⁹⁵, ve kterém byl odsouzen Vavřín Sklenář a Marie Hausenblasová, o kterých se zmiňují výše v rámci skupiny MAPÁŽ.

6.1.4. Anna Součková

Proces se skupinou MAPÁŽ není jediným ani nejvýznamnějším politickým procesem, na němž se soudkyně z lidu Anna Součková podílela. Nejznámější proces, do kterého byla zapojena, byl proces s Karlem Kutlvašem¹⁹⁶ a s Organizací Pravda z vítězí¹⁹⁷. S Karlem Čížkem se Součková sešla v již zmiňovaném procesu se členy skupiny Malíř

¹⁹¹ Více viz: PEJČOCH, I.: *Vojenské osoby popravené v období politických procesů v Československu v letech 1948–1955*. VHÚ, Praha 2009. s. 78 – 81.

¹⁹² OBZ vzniklo na konci 2. světové války z podnětu generála Ludvíka Svobody. V čele OBZ stál Bedřich Reicin a jeho zástupcem byl JUDr. Karel Vaš. Již roku 1946 se OBZ přetvořilo do tzv. 5. oddělení, v jehož čele stál nadále Bedřich Reicin. Bedřich Reicin a 5. oddělení patřili neodmyslitelně k sobě. Pouze vyslovení Reicinova jména ve spojení s 5. oddělení vyvolává dodnes hrůzu pro zvěrstva, která se pod jeho taktovkou odehrávala. Více viz: ŠEDIVÝ, Z. F.: *Domeček, mučírna na Hradčanech*. Brno: Moba, 2004.

¹⁹³ VOREL, J., ŠIMÁNKOVÁ, A., BABKA, L.: *Československá justice v letech 1948 – 1953 v dokumentech, díl II*. Praha: SEŠITY Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu č. 9, 2004. s. 147.

¹⁹⁴ Více viz: PEJČOCH, I.: *Puč Prokeš – Borkovec*, in: *Protikomunistické puče, historie pokusů o vojenského svržení komunistického režimu v Československu 1948 – 1958*. Cheb: Svět křídel, 2011. s. 70 – 89.

¹⁹⁵ Více viz: <http://www.ustrcr.cz/cs/andel-lubomir-a-spol> [24. 6. 2015]

¹⁹⁶ Více viz: VALIŠ, Z.: *Generál Karel Kutlvašr*. Praha: Naše vojsko, 1993.

¹⁹⁷ Více viz: PEJČOCH, I.: *Organizace Pravda z vítězí*, in: *Protikomunistické puče, historie pokusů o vojenského svržení komunistického režimu v Československu 1948 – 1958*. Cheb: Svět křídel, 2011. s. 19 – 32.

(č. 1), s Ladislavem Štellou v procesu Anděl Lubomír a spol. a s Jaroslavem Novákem v procesu Kala Jiří a spol.¹⁹⁸ a v procesu s Aloisem Lacinou¹⁹⁹.

6.2. Rozsudek

Jak už jsem uvedla, analyzovaný proces lze označit za klasický monstrproces, jehož nedílnou součástí se stala i propaganda vedená prostřednictvím médií. Rudé právo informovalo čtenáře o kauze pravidelně a již před zveřejněným rozsudku vyneslo řadu ostrých soudů nad obžalovanými. Konečný verdikt označilo za „*Spravedlivý rozsudek nad bandou teroristů v Lounech*“.²⁰⁰ Hlavní přelíčení se konalo ve dnech 22. – 24. října 1949 v sokolovně v Lounech a přelíčení tu „*ukázalo v pravém světle, jak obžalované, tak i pohnutky, které je vedly k jejich zločinům.*“²⁰¹

Rozsudek vynesl v lounské sokolovně soudce Státního soudu Praha JUDr. Jaroslav Novák 24. října 1949. Tresty vynesené nad obžalovanými rozhodně nebyly nízké. V procesu padly celkem čtyři tresty smrti a čtyři doživotní tresty. Zbývajících 14 odsouzených bylo dohromady posláno za mříže na 254 let, což je v průměru zhruba 18 let na jednu osobu.

Trest smrti dostali celkem čtyři ze členů skupiny. A to konkrétně Josef Hořejší, Kamil Novotný, Josef Plzák a Bohumil Klempt. Hořejší se podle soudu dopustil velezrady, vyzvědačství, nedokonané vraždy, spolčení se za účelem útoku na ústavního činitele a krádeží. Kamil Novotný byl shledán vinným z velezrady, vyzvědačství, nedokonané vraždy, ze spolčení se k útoku na ústavního činitele a ze spoluviny na zneužití úřední moci. Josef Plzák dostal trest smrti za vyzvědačství a vraždu. Poslední odsouzenec na smrt, Bohumil Klempt, svůj trest obdržel za velezradu, vyzvědačství a nedokonanou vraždu. Všichni z těchto mužů se proti trestu smrti odvolali. Žádnému z nich však nebylo vyhověno.

¹⁹⁸ Více viz: <http://www.ustrcr.cz/cs/kala-jiri-a-spol> [24. 6. 2015]

¹⁹⁹ Více viz: <http://www.ustrcr.cz/cs/aloes-lacina-1904-1951#p29> [24. 6. 2015]

²⁰⁰ *Spravedlivý rozsudek nad bandou teroristů v Lounech*, in: Rudé právo, 24. 10. 1949.

²⁰¹ *Spravedlivý rozsudek nad bandou teroristů v Lounech*, in: Rudé právo, 24. 10. 1949.

Trest na doživotí dostali také čtyři z obžalovaných mužů. Emil Andert byl odsouzen k doživotnímu vězení za velezradu, vyzvědačství a za spoluvinu na nedokonané vraždě. Josef Kotěborský a František Kačer dostali trest za velezradu a nedokonanou vraždu a Jaroslav Boušek za vyzvědačství.

K dvaceti pěti letům žaláře byl odsouzen František Blahout a Otakar Procházka. Trest odnětí svobody na dvacet let byl vynesena nad Eduardem Pohlem, Františkem Hynkem, Evženem Seidlem, Jaroslavem Blábolilem, Josefem Cimrem, Adolfem Hockým a Josefem Valnouhou. Trest dlouhý patnáct let dotal Bohumil Prošek a Josef Polcar. K osmnácti rokům žaláře byl odsouzen Emil Heller. Dvanáct let dostal Rudolf Pihrt a Otakaru Váلكovi byly uloženy roky čtyři. Jaroslav Boušek a Josef Cimr byli zbaveni svých hodností a Otakar Procházka byl zcela degradován.

Kromě trestu vězení byla Eduardu Pohlovi, Františku Hynkovi, Evženu Seidlovi, Jaroslavu Blábolilovi, Josefu Cimrovi, Bohumilu Proškovi, Josefu Polcarovi, Adolfu Hockému, Františku Blahoutovi, Josefu Valnohovi, Otakaru Procházkovi a Emilu Hellerovi vyměřena i finanční pokuta v hodnotě 20 000 Kčs. Celý majetek byl nadále zkonfiskován Josefu Hořejšímu, Kamilu Novotnému, Emilu Andertovi, Josefu Plzákovi, Josefu Kotěborském, Bohumilu Klemptovi, Františku Kačerovi, Eduardu Pohlovi, Františku Hynkovi, Františku Blahoutovi, Josefu Valnohovi, Otakaru Procházkovi a Emilu Hellerovi.

Některým ze členů skupiny byla odebrána čestná občanská práva²⁰² a to na dobu deseti let. Ztrátou práv byl postižen Josef Hořejší, Kamil Novotný, Emil Andert, Josef Plzák, Josef Kotěborský, Bohumil Klempt, František Kačer, Eduard Pohl, František Hynek, Evžen Seidl, Jaroslav Blábilil, Jaroslav Boušek, Josef Cimr, Bohumil Prošek, Josef Polcar, Adolf Hocký, František Blahout, Josef Valnoha, Otakar Procházka a Emil Heller.

František Blahout vypověděl, že jemu ani ostatním odsouzeným nebylo před odchodem členů Státního soudu k poradě o rozsudku dovoleno pronést závěrečné slovo. To je další důkaz toho, že o trestech bylo rozhodnuto už dlouho dopředu.

²⁰² Ke ztrátě občanských práv docházelo až po opuštění prostoru nápravných zařízení, což mělo vliv na život propuštěných vězňů i poté, co opustili nápravná zařízení. Propuštění tak ztratili možnost volit, nemohli být dosazeni do funkce soudce, ztratili umělecké i vědecké tituly a ztratili možnost nosit vyznamenání i čestná uznání.

Ve vyšetřovacích spisech se objevil i přepis hlášení Hlasu Ameriky, který lounský proces označil již 20. října 1949 za politickou vraždu. Hlas Ameriky ve své reportáži informoval, že k zatčení Novotného došlo za pomoci agentů SNB, kteří byli převlečeni za řeznické učně, čímž měli získat možnost snadné kontroly a mohli tak na Novotného připravit léčku.²⁰³

6.3. Odsouzení k smrti

Jak již bylo uvedeno výše, čtyři z obviněných odsoudil Státní soud k trestu smrti. Všichni si podali buď sami či prostřednictvím svých příbuzných žádost o milost. Prosbu rodin směřovaly přímo k prezidentovi republiky. Manželka Bohumila Klempta přiložila k dopisu i fotografii šestiletého syna, na jejímž rubu prosí o milost pro svého otce i on. Prokurátor Karel Čížek milost nedoporučil „z toho důvodu, poněvadž u Hořejšího a Novotného jde o vedoucí činitele ilegální organizace a iniciátory všech trestných činů, u Klempta o vedoucího menší ilegální skupiny, která se pak napojila na skupinu Hořejší – Novotný, u Plzáka o placeného agenta americké zpravodajské služby CIC.“²⁰⁴ A tak není asi překvapující, že Státní soud 6. ledna 1950 definitivně potvrdil rozsudek smrti z 15. prosince 1949.

Popravám nezabránil ani relativně vysoký počet žádostí o milost ze strany veřejnosti. Ty podávali především bývalí zaměstnanci Josefa Hořejšího. Jedná se o nepříliš typický projev doby. Žádosti o milost formulované ze strany občanů, kteří nebyli s odsouzením v příbuzenských vazbách lze označit spíše za ojedinělý jev. Naopak prohlášení požadující vysoké tresty a tresty nejvyšší nebyly výjimkou a setkáváme se s nimi i v této kauze.

Exekuce byly vykonány 7. ledna 1950 v pankrácké věznicí. Posledním přáním všech odsouzených bylo naposledy se setkat se svými nejbližšími, což jim také bylo splněno. Popravovalo se oběšením a i v případě odsouzených v kauze MAPÁŽ byla dodr-

²⁰³ Viz: ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005- dokumentace –UL-0076.

²⁰⁴ NA, f. Státní soud Praha, Or I., 1408/49 – nezpracováno. Poradní protokol u státního soudu v Praze XIV, senát I.

žena běžná praxe vykonání poprav v brzkých ranních hodinách. Jako první se octl na šibenici Bohumil Klempt v 6 hodin a 10 minut, po něm přišel na řadu Josef Plzák v 6:25, kolem krku Kamila Novotného se oprátka stáhla v 6:54 a Josef Hořejší, který šel jako hlava celé skupiny na řadu poslední, se podle písemného záznamu naposledy nadechl v 7 hodin a 11 minut. U všech popravených byla konstatována smrt zadušením přibližně patnáct minut od zahájení poprav. Exekuce prý měly probíhat v klidu, pouze Josef Plzák údajně zvolal²⁰⁵: „*Ať žije Masaryk, ať žije Mapaž!*“²⁰⁶

*Doposud není jasno, ke kolika popravám v rámci politických procesů došlo, protože je „poněkud obtížné oddělovat trestné činy kriminální a politické povahy, etický problém pak nastává se zařazením popravených komunistických funkcionářů, kteří – ač se nakonec sami stali obětí teroru – byli jeho aktivními spoluvůrci a nesou za smrt mnoha zavražděných přímou odpovědnost.“*²⁰⁷ Nejvíce politických poprav bylo provedeno již v první fázi komunistického režimu, tedy v době, kdy byl u moci první československý komunistický prezident Klement Gottwald.

Poprav Josefa Hořejšího, Kamila Novotného, Bohumila Klempta a Josefa Plzáka se zúčastnil Novák, Štella, Engelsmann i Čížek. Zapisovatelem byl Löffelmann, soudním lékařem MUDr. Alexanr Grünwald a přítomen byl i duchovní František Konáš.

Ani následný osud popravených se v ničem nevymyká tehdejší praxi. Státní soud Praha rozhodl, že ostatky popravených budou převezeny Pohřební službou hlavního města Prahy do ústavu pro soudní lékařství Univerzity Karlovy a poté zpopelněny.²⁰⁸ Z dosavadního výzkumu není zřejmé, kde ostatky popravených skončily. S jistotou mohou pouze konstatovat, že nebyly vydány pozůstalým, což vypovídá o brutalitě tehdejšího režimu.

²⁰⁵ O pravdivosti těchto slov by se dalo polemizovat. Je dost možné, že údajné věty, které vyřkli odsouzení na šibenici, jim byly vloženy do úst až posmrtně a prokuratura jimi chtěla ukázat pouze jejich urputnost a „zatvrzelý boj proti státu“ i ve chvíli, kdy stáli na popravišti.

²⁰⁶ NA, f. Státní soud Praha, Or I., 1408/49 – nezpracováno. Úřední záznam.

²⁰⁷ MALLOTA, P.: *Dokumentace popravených z politických důvodů 1948–1989*, [online], [cit. 21. 7. 2015], dostupné z: <http://www.ustrcr.cz/cs/dokumentace-popravenych-politicke-duvody-48-89>

²⁰⁸ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Kamil Novotný - nezpracováno.

7. Pobyt ve vězení a propouštění odsouzených

Situace ve vězeňských zařízeních²⁰⁹ po roce 1948 nebyla vůbec jednoduchá. Od roku 1948, kdy byl schválen zákon o zřizování táborů nucených prací, se vězni soustředovali právě sem. Jejich pracovní náplní tak byla práce v továrnách těžkého průmyslu i v uranových dolech. TNP u uranových dolů fungovaly konkrétně mezi lety 1949 – 1951. Do TNP mohli být zařazeni lidé „mezi 18. a 60. rokem života až na výjimky bez řádného soudu na dobu tří měsíců až do dvou let z rozhodnutí funkcionářů NV, členů KSCČ a KSS, kteří si vyrovnávali účty nejen se svými politickými odpůrci.“²¹⁰

Chovanci pracovních táborů dostávali za svou práci řádnou mzdu, přesto ale docházelo k případům, kdy trpěli hlady nebo jim bylo předkládáno téměř nepoživatelné jídlo, které si hradili ze své mzdy.

Národní archiv mi předložil osobní spisy pouze některých odsouzených. Dostala jsem se tak ke spisům Blábolila, Blahouta, Hellera, Hockého, Hynka, Kačera, Pohla, Polcara, Proška a Valnohy. U zbytku členů tedy bohužel neznám podrobnosti k jejich pobytu za mřížemi. 3. února 1967 byl VKR²¹¹ skartován pracovní svazek Evžena Seidla v kategorii agent, který byl veden pod krycím jménem „Petr“. Evženu Seidlovi byl na základě amnestie ze 4. května 1953 zkrácen trest na 19 let. V současné době je Evžen Seidl tajemníkem Konfederace politických vězňů na pobočce v Lounech²¹².

Odsouzeným byla doba, kterou měli strávit v nápravných zařízeních, zkrácena díky amnestii prezidenta Antonína Novotného. Amnestie Antonína Zápotockého se na členy odsouzené se skupinou MAPÁŽ nevztahovaly²¹³. Většinu členů MAPÁŽe dostala na svobodu až druhá amnestie prezidenta Novotného z 9. května 1960, která

²⁰⁹ Více viz: TOMEK, P.: *Dvě studie o československém vězeňství 1948–1989, Vývoj systému agenturní činnosti ve vězeňských zařízeních československého komunistického režimu 1948–1989, Budování a vývoj věznic StB v období 1948–1952*. Praha: SEŠITY Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu č. 3, 2000.

²¹⁰ BĀRTÍK, F.: *Tábor vojna ve světle vzpomínek bývalých vězňů*. Praha: Vyšehrad, 2008.

²¹¹ Vojenská kontrarozvědka fungovala v Československu jako odnož StB od roku 1952 až do roku 1990.

²¹² Viz: <http://www.kpv-cr.cz/pobocky/> Jako předseda lounské pobočky Konfederace politických vězňů je uveden Rudolf Pihrt. Evžen Seidl je ale již jediným žijícím členem MAPÁŽe.

²¹³ První amnestii vyhlásil Zápotocký již 4. května 1953. Amnestie se ale nevztahovala na ty, jež byli odsouzeni za protistátní činnost, tedy i za velezradu a vyzvědačství. To samé platilo i o amnestii z 9. května 1955.

je označována za nejrozsáhlejší poválečnou amnestii vyhlášenou komunistickým režimem a která promíjela trest právě i politickým vězňům²¹⁴. Odsouzení si prošli celou řadou táborů nucených prací. Stát totiž potřeboval „*zvýšenou potřebu pracovních sil pro budování těžkého průmyslu a hlavně těžbu a zpracování uranové rudy.*“²¹⁵

Kačer, Pihrt, Pohl, Hynek, Seidl, Blábolil, Cimr, Polcar, Hocký, Prošek, Blahout, Valnoha, Procházka, Válek a Heller byly 25. října 1945 dopraveni do věznice v Plzni-Borech²¹⁶, kde byli přijati krátce před osmou hodinou večerní.

Jaroslav Blábolil byl z Borů přesunut v roce 1951 do Ostrova, v roce 1956 do Příbrami a roku 1959 do pracovního tábora Vojna²¹⁷. Na základě amnestie z 1. prosince 1952 mu byl odpuštěn finanční trest, který byl součástí jeho trestu. Rozhodnutím prezidenta republiky ze dne 12. listopadu 1954 mu byl trest snížen o deset let. Propuštění na svobodu proběhlo 11. května 1960 na základě amnestie prezidenta republiky.

František Blahout podal v Leopoldově²¹⁸ žádost o obnovení jeho případu, která ale byla dne 21. května 1956 zamítnuta Krajským soudem v Litoměřicích. 6. listopadu 1956 bylo amnestií potvrzeno propuštění Františka Blahouta z vězení. Propuštěn byl z Leopoldova 10. listopadu 1956 kvůli svému špatnému zdravotnímu stavu²¹⁹. Před Leopoldovem prošel nápravnými zařízeními Plzeň – Bory a Ilava.

Emil Heller byl od 30. srpna 1951 umístěn v Ostrově²²⁰, odkud ho 30. června 1956 přemístili do Příbrami, a ze které 25. února 1958 putoval do Ilavy²²¹, kde byl ale jen do

²¹⁴ Podmínkou propuštění byla i desetiletá zkušební doba na svobodě, ve které museli propuštění ukázat, že jsou již napravení.

²¹⁵ BLÁŽEK L.: *Tábory nucené práce in: BABKA, L., VEBER V.: Za svobodu a demokracii III., Třetí (protikomunistický) odboj.* Hradec Králové: Miloš Vognar, 2002. s. 77.

²¹⁶ Více viz: ŠEDIVÝ, Z., F.: *Bory – Mírov.* Praha: Eva, 2010.

²¹⁷ Tábor Vojna ležící na Příbramsku sloužil mezi lety 1949 – 1951 jako TNP a následně, až ro roku 1961, jako vězeňské zařízení pro odpůrce režimu. V dnešní době je na místě tábora vybudován památník. Více viz: BĀRTÍK, F.: *Tábor vojna ve světle vzpomínek bývalých vězňů.* Praha: Vyšehrad, 2008.

²¹⁸ Slovenská věznice Leopoldov byla vybudována na místě bývalé pevnosti, kterou nechal postavit již císař Leopold I. Tato věznice právem označována za jednu s nejtvrďší režimem. Více viz: KÍČIN, D.: *Desať spovedí odsúdených na doživotie z Leopoldova.* Bratislava: Dixit, 2014.

²¹⁹ Blahout trpěl závažnou srdeční chorobou, měl tuberkulózu a ochrnula mu pravá polovina těla, proto byl trvale upoután na lůžko.

²²⁰ Více viz: http://www.totalita.cz/vez/vez_tnp_jachymov.php [24. 6. 2015]

²²¹ Více viz: http://www.totalita.cz/vez/vez_tnp_ilava.php [24. 6. 2015]

27. února 1958, protože byl přesunut zpět do Příbrami. Poslední věznice, ve které ho drželi, byla ta leopoldská, v níž byl umístěn od 21. ledna 1959. Amnestií z 2. dubna 1955 byl Hellerovi zkrácen trest o čtyři roky a zároveň i odpuštěna peněžité pokuta. 15. března 1960 došlo k odpuštění zbytku Hellerova trestu a zároveň se rozhodlo, že mu po propuštění nebudou vzata jeho občanská práva. Trest se mu tím snížil o tři roky a tři měsíce. Propuštěn byl 10. května 1960.

Amnestií z května 1960 byl odpuštěn zbytek trestu vězení i peněžní trest Adolfu Hockému. Propuštěn byl 10. května 1960 z Leopoldova, kam nastoupil 6. května 1954, před tím byl ještě vězněn v Ostrově a Borech. František Hynek byl do srpna 1951 vězněn v Plzni-Borech, od 30. června v Ostrově, odkud byl eskortován do Příbrami, a od září 1958 byl umístěn v Příbrami ve Vojně. 7. července 1959 byl propuštěn na svobodu.

František Kačer putoval 23. srpna 1953 z plzeňských Borů do Ostrova, ve kterém byl až do 30. června 1956. Od 1. července 1956 do 11. února 1958 pobýval v Příbrami, ze které byl přemístěn na pražský Pankrác, a poté, v dubnu 1958, zpět do NPT Bytíz²²². V lednu 1959 byl přemístěn do NPT Vojna. Díky amnestii ze 4. května 1953 mu byl trest snížen na 25 let. Propuštěn byl podmíněně 24. ledna 1964 z příbramské Vojny se sedmi-letou zkušební dobou.

Amnestií z května 1953 byl snížen trest Eduardu Pohlovi na 19 let, tedy o jeden jediný rok z původního trestu přesto, že bylo doporučováno mu za dobré chování a za dobře odváděnou práci doporučeno snížení trestu. Eduard Pohl započal svůj trest v Plzni-Borech. Prošel ale i TNO Ostrovem a svůj trest zakončil v TNP Vojna. Kromě okamžitého propuštění mu byl zrušen i trest ztráty občanských práv.

Bohumil Prošek byl od srpna 1951 v Ostrově a od 30. června byl v příbramské Vojně. Poté od 10. července 1959 na Mírově²²³, ze kterého byl 30. července přesunut zpět

²²² Více viz: <http://www.vscr.cz/veznice-pribram-91/zakladni-informace-1097/historie-veznice-pribram-bytiz-5988> [29. 6. 2015]

²²³ Více viz: ŠEDIVÝ, Z., F.: *Bory – Mírov*. Praha: Eva, 2010.

do Příbrami 15. července 1957. Z vězení ho propustili 11. května 1960 na základě amnestie prezidenta republiky. Trest mu byl amnestií snížen o 4 roky a 3 měsíce. Navíc mu byl zrušen trest v podobě ztráty čestných občanských práv i zrušena povinnost zaplatit peněžitý trest.

Josef Valnoha byl propuštěn z Ostrova²²⁴ 11. května 1960. Bylo mu odpuštěno devět let a tři měsíce z původního trestu. Po propuštění nepřišel ani o svá čestná občanská práva. 23. dubna 1954 nechal prezident republiky, z blíže nespecifikovaného důvodu, snížit trest Josefu Cimrovi a Otakaru Procházkovi na 7 let. V případě Josefa Cimra se ale soud unáhlil a dodatečně svůj verdikt opravil na 10 let. Rudolfu Pihrtovi²²⁵ byl na základě této amnestie prominut zbytek trestu k 24. dubnu 1954. Jaroslavu Blábolilovi snížil prezident trest o 10 let rozhodnutím ze dne 12. listopadu 1954 a díky amnestii z 9. května 1960 byl Blábolil propuštěn úplně a v roce 1965. Josef Cimr byl nejdříve vězněn v plzeňských Borech, od ledna 1951 v Ostrově a od května 1954 v Leopoldově.

Emil Andert údajně na jaře roku 1952 v Praze na Ruzyni založil společně s dalšími spolu vězně protistátní skupinu ZÁPAD²²⁶ složenou z bývalých národních socialistů. Organizace „*se zabývala soustředováním poznatků o příslušnících SNB, vyšetřovancích a potrestaných za tím účelem, aby v případě zvratu ČSR mohla uvedená protistátní organizace použití těchto materiálů proti výše uvedeným osobám jako dokladů o jejich činnosti.*“²²⁷ V rámci ilegální skupiny ZÁPAD byl Andert znovu souzen a 3. září 1955 dostal znovu doživotní trest. Nepodařilo se mi zjistit, kdy přesně byl propuštěn, ale mohu s jistotou tvrdit, že v roce 1967 byl již na svobodě, protože v ABS²²⁸ se dochovaly záznamy agenta JIRKY č. 8481, který na něj byl nasazen, když pobýval na svobodě.

Jaroslav Boušek byl od října 1949 vězněn v Plzni-Borech, od konce roku 1951 v Leopoldově, ze kterého byl v srpnu 1953 přemístěn do Ostrova. Od roku 1956 pobýval

²²⁴ Více viz: ŠEDIVÝ, F., Z.: *Uranový gulag: jáchymovské peklo*. Brno: MOBA, 2003.

²²⁵ Rudolf Pihrt byl nejdříve vězněn v Plzni - Borech, od srpna 1953 ve Vojně a od roku 1952 ve slovenském Leopoldově.

²²⁶ Více viz: ABS, V-2511-MV.

²²⁷ ABS, f. *Osobý spis štátnebezpečnostného vyšetrovania proti Emilu Andertovi*, V-2511-MV-osobní-spis-Andrt-0004, Návrh na zavedení vyšetřování odsouzeného.

²²⁸ Viz: ABS, OB-1734 MV.

v Příbrami. Přesné datum jeho propuštění se mi nepodařilo zjistit. Josef Kotěborský byl nejdříve vězněn v Plzni-Borech, ze kterých byl přesunut v prosinci 1951 do Leopoldova, kde byl vězněn až do srpna 1953, kdy byl přesunut do Ostrova. V dalším nápravném zařízení pobýval od roku 1954, nepodařilo se mi ale rozluštit název tohoto zařízení. V květnu 1951 byl znovu přesunut do Leopoldova a v červnu 1956 do Ostrova.

Na Blábolila, Bouška, Hellera, Hockého, Pohla, Proška, Seidla a Valnohu se vztahovala i amnestie prezidenta Novotného z 9. května 1965, která jim zkrátila zkušební dobu propuštění z 10 na 5 let. Uvalení zkušební doby bylo jakýmsi trikem komunistických představitelů. Když po propuštění bývalí vězni spáchají nějaký delikt „budou odsouzeni a zbytek trestu se jim ještě přičte.“²²⁹

I přesto, že byli tito lidé amnestováni a propuštěni na svobodu, jejich život už nikdy nebyl takový jako dříve. Nejen, že je musel ovlivnit pobyt v táborech, kde bylo těžké zůstat člověkem a zpětné začlenění do normálního života muselo být nesmírně těžké, ale odnesli si stigma kriminálního a měli záznam v trestním rejstříku, který ovlivňoval život nejen jim ale i jejich rodinám, „jejich návrat do rovnocenného společenského života byl obtížný nebo nemožný.“²³⁰ K úplné rehabilitaci došlo až po roce 1989.

Pobyt v nápravných zařízeních			
Odsouzený	Odnětí svobody	Nápravné zařízení	Propuštěn
Emil Andert	doživotí	Mírov, Ruzyně, Leopoldov, Opava	nezjištěno
Josef Kotěborský	doživotí	Bory, Leopoldov, Ostrov, Ostrov	nezjištěno
František Kačer	doživotí	Plzeň-Bory, Ostrov, Pankrác, Bytíz, Vojna	24. ledna 1964
Rudolf Pihrt	12 let	Plzeň-Bory, Ostrov, Leopoldov	24. duben 1954
Eduart Pohl	20 let	Plzeň-Bory, Ostrov, Vojna	10. květen 1960
František Hynek	20 let	Plzeň-Bory, Ostrov, Příbram, Vojna	7. červenec 1959
Evžen Seidl	20 let	Plzeň-Bory	nezjištěno

²²⁹ ČAPEK, M.: *Poražení vítězové*. Praha: Mladá fronta, 2003. s. 177.

²³⁰ KAPLAN, K., PALEČEK, P.: *Komunistický režim a politické procesy v Československu*. Brno: Barrister & Principal, 2001. s. 211.

Jaroslav Blábolil	20 let	Plzeň-Bory, Ostrov Příbram, Vojna	11. květen 1960
Jaroslav Boušek	doživotí	Plzeň – Bory, Leopoldov, Ostrov, Příbram	nezjištěno
Josef Cimr	20 let	Plzeň-Bory, Ostrov, Leopoldov	nezjištěno
Bohumil Prošek	15 let	Plzeň-Bory, Ostrov, Vojna, Mírov, Příbram	11. květen 1960
Josef Polcar	15 let	Plzeň-Bory, Ostrov, Příbram	nezjištěno
Adolf Hocký	20 let	Plzeň-Bory, Leopoldov	10. květen 1960
František Blahout	25 let	Plzeň-Bory, Ilava, Leopoldov	10. listopad 1956
Josef Valnoha	20 let	Plzeň-Bory, Ostrov	11. května 1960
Otakar Procházka	25 let	Plzeň-Bory	nezjištěno
Otakar Válek	4 roky	Plzeň-Bory, Kutná Hora, Praha, Ostrov	30. dubna 1952
Emil Heller	18 let	Plzeň-Bory, Ostrov, Příbram, Ilava, Leopoldov	10. květen 1960

Tabulka č. 4: Pobyt v nápravných zařízeních

8. Závěr

Kauza skupiny MAPÁŽ patří mezi řadu politických procesů, které se staly nedílnou součástí československé justice po únoru roku 1948. Dosavadní historiografií jí byla věnována minimální pozornost. V předloženém textu jsem se pokusila na základě obsáhlého studia pramenů a jejich komparací s poznatky získanými z odborné literatury tento deficit napravit.

Analyzovaný proces se skupinou MAPÁŽ lze označit za klasický monstrproces podle sovětského vzoru. Tuto skutečnost jasně dokládá výběr obžalovaných, prokurátora, soudců i mediální kampaň, která se stala jeho nedílnou součástí. Obvinění byli postaveni před Státní soud Praha, který mohl zasedat po celé republice. V tomto případě se v soudní síň přeměnila budova lounské sokolovny, která poskytla dostatek prostoru pro pečlivě vybrané publikum. Nebylo ojedinělé, že „vstupenky“ na podobná soudní přelíčení získávali občané státu jako odměnu za vynikající pracovní výkony a politickou činnost. Naopak v řadě případů se jednání nemohli zúčastnit příbuzní obžalovaných. Jak tomu bylo přesně v případě mnou analyzovaného politického procesu se skupinou MAPÁŽ, není, bohužel, z dosavadních pramenů zřejmé.

Přenesení soudního přelíčení do Loun nebylo náhodné. Obžalovaní i jejich rodiny z města a jeho okolí pocházeli. Některé z nich lze označit za místní elity (především Kamila Novotného). Odsouzení v místě jejich bydliště mělo vést k jasné diskreditaci nejen samotných obžalovaných, ale i jejich rodin a přátel. Jednalo se o klasický monstrproces, jehož cílem nebyla pouhá likvidace skutečných či potencionálních politických odpůrců. Kauza měla zároveň napomoci k legitimizaci stávajících politických poměrů v zemi a vyvolat atmosféru strachu mezi obyvatelstvem, poukázat na nebezpečí, které hrozí ze strany „nepřátelských“ občanů a států a zároveň vyslat jasný varovný signál těm, kteří nebyli s režimem srozuměni. Nedílnou součástí monstrprocesů je i výchovná funkce, k jejíž aplikaci výrazným způsobem napomáhala média. O této kauze byli čtenáři informováni především na stránkách Rudého práva, které nenechalo nikoho na pochybách, kdo je či není viníkem. Presumpce neviny ctěna samozřejmě nebyla a o odsouzení obviněných bylo rozhodnuto již dávno před vynesením samotného rozsudku.

Obžalobu zatupoval jeden z nejznámějších prokurátorů politických procesů Karel Čížek. V roli soudců vystupovali Jaroslav Novák a Jiří Štella, oba dva sehráli později

výraznou roli v kauze známé jako Rudolf Slánský a spol., která patří bezesporu mezi nejvýznamnější a nejnámější politické procesy poválečného Československa.

Z dvaceti čtyř obžalovaných si na konci roku 1949 dvacet dva vyslechlo odsuzující rozsudek. Čtyři z nich byli odsouzeni k trestu smrti, další čtyři na doživotí, zbývajících čtrnáct obviněných mělo ve vězení strávit celkem 254 let. Většina z nich se díky amnestiím (především tzv. velká amnestie prezidenta Antonína Novotného z roku 1960) dostala na svobodu do nesvobodného Československa již před vypršením celkového trestu. Jejich návrat do normálního života nebyl jednoduchý, provázela ho samozřejmě celá řada komplikací a problémů. Z dostupných pramenů je zřejmé, že Státní bezpečnost na ně nasazovala své agenty a sledovala jejich život i po propuštění.

Jak již bylo uvedeno výše, čtyři z obviněných odsoudil Státní soud k trestu smrti. Všichni si podali buď sami či prostřednictvím svých příbuzných žádost o milost. Popravám nezabránil ani relativně vysoký počet žádostí o milost ze strany veřejnosti. Ty podávali především bývalí zaměstnanci Josefa Hořejšího. Jedná se o nepříliš typický projev doby. Žádosti o milost formulované ze strany občanů, kteří nebyli s odsouzením v příbuzenských vazbách, lze označit spíše za ojedinělý jev. Naopak prohlášení požadující vysoké tresty a tresty nejvyšší nebyly výjimkou a setkáváme se s nimi i v této kauze. Exekuce byly vykonány 7. ledna 1950 v pankrácké věznici. Popravovalo se oběšením a i v případě odsouzených v kauze MAPÁŽ byla dodržena běžná praxe vykonání poprav v brzkých ranních hodinách.

Jednou ze stěžejních otázek, která můj výzkum od počátku provázela, bylo, zda odbojová činnost skupiny MAPÁŽ byla reálná či vykonstruována obžalobou. Odpověď není jednoznačná. Analýza pramenů prokázala, že někteří z obviněných podnikali aktivní kroky proti režimu, s politickým stavem země nesouhlasili a nehodlali se s ním smířit. Ke kauze byly ale zároveň přiřazeny osoby, které nelze označit za aktivní odpůrce režimu, na jejichž odsouzení měl ale režim zájem. Tento fakt dokládá i skutečnost, že ne všichni obvinění se mezi sebou znali.

Případ skupiny MAPÁŽ je klasickým příkladem poučkové československé justice, jejímž cílem nebylo odsouzení reálných trestných činů ale dosažení politických cílů. Zároveň lze tuto kauzu označit za jeden z prvních monstrprocesů, protože Státní soud

zasedal v Lounech již v prosinci roku 1949. Odsouzení v tomto procesu se plné rehabilitace dočkali až po roce 1989. V souvislosti s touto kauzou nebyl právně potrestán žádný z vyšetřovatelů, prokurátorů ani soudců.

Je mi jasné, že jsem téma zcela nevyčerpala. Stranou mého zájmu zůstala z velké míry otázka mimosoudní perzekuce. Bezsporně zajímavé by bylo sledovat osud osob, které byly s kauzou skupiny MAPÁŽ nějakým způsobem spojeny, souzeny byly ale v jiných procesech. Přínosné poznatky by mohla přinést i metoda orální historie.

9. Použité prameny a literatura

9.1. Prameny

- Archiv bezpečnostních složek
- Národní archiv
- Rudé právo: *Spravedlivý rozsudek nad bandou teroristů v Lounech*, 24. 10. 1949.

9.2. Literatura

- BÁRTÍK, F.: *Tábor vojna ve světle vzpomínek bývalých vězňů*. Praha: Vyšehrad, 2008.
- BLAŽEK L.: *Tábory nucené práce* in: BABKA, L., VEBER V.: *Za svobodu a demokracii III., Třetí (protikomunistický) odboj*. Hradec Králové: Miloš Vognar, 2002.
- BRET, J.: *22 oprátek*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 1999.
- BULÍNOVÁ, M., JANIŠOVÁ, M., KAPLAN, K.: *Církevní komise ÚV KSČ 1949–1951*. ÚSD AV ČR, Doplněk, Praha – Brno, 1994.
- ČAPEK, M.: *Poražení vítězové*. Praha: Mladá fronta, 2003.
- DOLEŽAL, M.: *Jako bychom dnes zemřít měli*. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, 2012.
- DOLEŽALOVÁ, M.: *Milosrdná sestra Anežka Antonie Witková* in: *Paměť a dějiny*, 2013/04. s. 19 – 26.
- JANDEČKOVÁ, V.: *Akce „Kámen“ – Všeruby 1948*. in: *Paměť a dějiny*, 2013/02. s. 75 – 89.
- JAKOUBEK, J.: *Podnikatel Josef Hořejší* (diplomová práce). Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, Filozofická fakulta, 2012.
- KALOUS, J.: *Instruktažní skupina StB v lednu a únoru 1950, Zákulisí případu Číhošť*. Praha: SEŠITY Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, č. 4., 2001.

- KALOUS, J.: *Ludvík Hlavačka* in: KOLEKTIV AUTORŮ: Biografický slovník představitelů ministerstva vnitra v letech 1948-1989: ministři a jejich náměstci. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009. s. 64 – 67.
- KAPLAN, K., PALEČEK, P.: *Komunistický režim a politické procesy v Československu*. Brno: Barrister & Principal, 2001. s. 211.
- KAPLAN, K.: *Československo v letech 1948 – 1953, 2. část*. Praha: SNP, 1991
- KAPLAN, K.: *Nebezpečná bezpečnost*. Brno: Doplněk, 1999.
- KAPLAN, K.: *Největší politický proces, M. Horáková a spol.* Brno: Doplněk, 1995
- KAPLAN, K.: *Nekrvavá revoluce*. Praha: Mladá fronta, 1993.
- KAPLAN, K.: *Poslední rok prezidenta: Edvard Beneš v roce 1948*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1993.
- KAPLAN, K.: *Sociální demokracie po únoru 1948*. Brno: Doplněk, 2011.
- KAPLAN, K.: *Stát a církev v Československu v letech 1948 – 1953*. Brno: Doplněk, 1993.
- KAPLAN, K.: *Útěky do emigrace 1948, Václav Majer*. in: *Historický obzor VII. – VIII, 2000*. s. 278 – 280..
- KAPLAN, K.: *Zpráva o zavraždění generálního tajemníka*. Praha: Mladá fronta, 1952.
- KIČIN, D.: *Desať spovedí odsúdených na doživotie z Leopoldova*. Bratislava: Dixit, 2014.
- KOCOUREK, L.: *Recepce norimberských zákonů v Říšské župě Sudety*. in: KOCOUREK, L.: *Židé v Čechách*. Praha: Židovské muzeum v Praze ve spolupráci se Severočeským muzeem v Liberci, 2007.
- KOKOŠKOVÁ, Z., PAŽOUT, J., SEDLÁKOVÁ, M., KOKOŠKA, S.: *Pracovali pro Třetí říši: nucené pracovní nasazení českého obyvatelstva Protektorátu Čechy a Morava pro válečné hospodářství Třetí říše (1939-1945)*. Praha: Scriptorium, 2011.

- KOLEKTIV AUTORŮ: *Církevní procesy padesátých let: sborník příspěvků z konference pořádané Českomoravskou generální delegaturou Řádu karmelitánů, Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR ve spolupráci s Arcibiskupstvím pražským 21. - 22. 5. 2002 v Praze.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002.
- LEDERER, J.: *Jan Palach: zpráva o životě, činu a smrti českého studenta.* Praha: Malý princ, 2014.
- LETZ, R.: *Dokumenty k procesu s katolickými biskupmi Jánom Vojtaššákom, Michalom Buzalkom a Pavlom Gojdičom.* Bratislava: Ústav pamäti národa, 2007.
- MAREK, J.: *Háchovi melody boys, Kronika českého vládního vojska v Itálii 1944 – 1945.* Cheb: Svět křídel, 2003.
- NOVOTNÝ, J.: *Sokol v životě národa.* Praha: Melantrich, 1990.
- PEJČOCH, I., TOMEK, P.: *Agenti – chodci na popravišti, Kurýři západních zpravodajských služeb popravení v letech 1949 – 1958.* Cheb: Svět křídel, 2010.
- PEJČOCH, I.: *Protikomunistické puče, historie pokusů o vojenské svržení komunistického režimu v Československu 1948 – 1958.* Cheb: Svět křídel, 2011.
- PEJČOCH, I.: *Přechody přes železnou oponu: příběhy odvážlivců, kteří se rozhodli riskovat a odejít přes důkladně zabezpečené a strážené hraniční pásmo.* Cheb: Svět křídel, 2011.
- PEJČOCH, I.: *Vojenské osoby popravené v období politických procesů v Československu v letech 1948–1955.* VHÚ, Praha 2009.
- PERNES, J.: *Takoví nám vládli: komunističtí prezidenti Československa a doba, v níž žili.* Praha: Brána, 2003.
- RADOSTA, P.: *Protikomunistický odboj, Historický nástin.* Praha: EGEM, 1993.
- RAŠKA, F., D.: *Opuštění bojovníci: historie Rady svobodného Československa, 1949 – 1961.* Praha: Academia, 2009.
- ROKOSOVÁ, Š.: *Případ Miloslav Choc a spol.* In: *Securitas Imperii 12, ÚDV,* Praha 2005. s. 53 – 107.

- STANĚK, T., ARBURG, A.: *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945-1951, díl II*. Středokluky: Zdeněk Susa, 2011.
- ŠEDIVÝ, F., Z.: *Uranový gulag: jáchymovské peklo*. Brno: MOBA, 2003.
- ŠEDIVÝ, Z. F.: *Domeček, mučírna na Hradčanech*. Brno: Moba, 2004.
- ŠEDIVÝ, Z. F.: *Velká operace, Pokus státní bezpečnosti o likvidaci třetího odboje*. Vimperk: Papyrus, 1996.
- ŠEDIVÝ, Z., F.: *Bory – Mírov*. Praha: Eva, 2010.
- ŠPORKOVÁ, A.: *Příběh opravdového předsedy, Bedřich Šťastný, komunistický vládce Mělníku (1945 – 1948)*. in: *Dějiny a současnost*, 2005/7. s. 14-17.
- TOMEK, P.: *Na frontě studené války, Československo 1948 – 1956*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009.
- TOMEK, P.: *Dvě studie o československém vězeňství 1948–1989, Vývoj systému agenturní činnosti ve vězeňských zařízeních československého komunistického režimu 1948–1989, Budování a vývoj věznic StB v období 1948–1952*. Praha: SEŠITY Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu č. 3, 2000.
- TOMEK, Prokop: *Svazek StB jako historický pramen*. in: *Soudobé dějiny*, 2005, č. 1. s. 208–214.
- VALIŠ, Z.: *Generál Karel Kutlvašr*. Praha: Naše vojsko, 1993.
- VĚJVODA, M.: *Cestou k osvobození. Partyzánská bojová skupina „Podlesí“ v Hřivicích*. Hřivice, 1970.
- VOREL, J., ŠIMÁNKOVÁ, A.: *Československá justice v letech 1948 – 1953 v dokumentech, Díl I*. Praha: SEŠITY Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu č. 8. 2003.

9.3. Online dokumenty

- Josef Hořejší [online], dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Horej%C5%99ej%C5%A1%C3%AD

- MALLOTA, P.: *Dokumentace popravených z politických důvodů 1948–1989* [online], [cit. 21. 7. 2015], dostupné z: <http://www.ustrcr.cz/cs/dokumentace-popravenych-politicke-duvody-48-89>
- Norimberské zákony, [online], dostupné z: http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=system/files/Norimberske_zakony.pdf
- Pobočky Konfederace politických vězňů, [online], dostupné z: <http://www.kpv-cr.cz/pobocky/>
- SIVOŠ, J.: *TNP Ilava*, [online], dostupné z: http://www.totalita.cz/vez/vez_tnp_ilava.php
- SIVOŠ, J.: *TNP Jáchymovsko - tábory a uranová ruda*, [online], dostupné z: http://www.totalita.cz/vez/vez_tnp_jachymov.php
- ÚSTR ČR, *Alois Lacina*, [online], dostupné z: <http://www.ustrcr.cz/cs/alois-lacina-1904-1951#p29>
- ÚSTR ČR, *Anděl Lubomír a spol.*, [online], dostupné z: <http://www.ustrcr.cz/cs/andel-lubomir-a-spol>
- ÚSTR ČR, *Kala Jiří a spol.*, [online], dostupné z: <http://www.ustrcr.cz/cs/kala-jiri-a-spol>
- Vězeňská služba České republiky, [online], *Věznice Příbram*, dostupné z: <http://www.vscr.cz/veznice-pribram-91/zakladni-informace-1097/historie-veznice-pribram-bytiz-5988>
- VLČEK, T.: *Josef Hořejší*, [online], dostupné z: http://www.totalita.cz/vysvetlivky/o_horejsij_01.php

10. Seznam příloh

Příloha 1: Fotografie Josefa Hořejšího²³¹

Příloha 2: Fotografie Kamila Novotného z jeho řidičského průkazu²³²

Příloha 3: Fotografie Josefa Plzáka²³³

Příloha 4: Fotografie Františka Kačera²³⁴

Příloha 5: Vězeňské fotografie – Josef Plzák²³⁵, Jaroslav Blábolil²³⁶, František Blahout²³⁷, Emil Heller²³⁸, Adolf Hocký²³⁹, František Hynek²⁴⁰, František Kačer²⁴¹, Eduard Pohl²⁴², Josef Polcar²⁴³, Bohumil Prošek²⁴⁴, Josef Valnoha²⁴⁵, Rudolf Pihrt²⁴⁶, Emil Andert²⁴⁷

Příloha 6: Občané všichni bez rozdílu²⁴⁸

Příloha 7: Zachvátí-li Tě, zahyneš²⁴⁹

Příloha 8: Deklarace pro Radu svobodného Československa²⁵⁰

Příloha 9: Národe český²⁵¹

²³¹ URL: http://i.lidovky.cz/06/111/Ingal/VVR16cce6_horejsi.jpg

²³² ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0020.

²³³ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-7301-MV-svazek zatčených osob-fotografie-007.

²³⁴ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Kačer, František - nezpracováno.

²³⁵ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-7301-MV-svazek zatčených osob-fotografie-002.

²³⁶ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Blábolil, Jaroslav - nezpracováno.

²³⁷ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Blahout, František - nezpracováno.

²³⁸ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Heller, Emil - nezpracováno.

²³⁹ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Hocký, Adolf - nezpracováno.

²⁴⁰ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Hynek, František - nezpracováno.

²⁴¹ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Kačer, František - nezpracováno.

²⁴² NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Pohl, Eduard - nezpracováno.

²⁴³ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Polcar, Josef - nezpracováno.

²⁴⁴ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Prošek, Bohumil - nezpracováno.

²⁴⁵ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Valnoha, Josef - nezpracováno.

²⁴⁶ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Pihrt, Rudolf - nezpracováno.

²⁴⁷ NA, f. Zpráva sboru nápravné výchovy, Andert, Emil - nezpracováno.

²⁴⁸ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0003.

²⁴⁹ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0003.

²⁵⁰ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0011.

²⁵¹ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0003.

Příloha 10: Poznatky o dílnách ČSD Louny, které měl údajně sepsat František Blahout.²⁵²

Příloha 11: Falešná občanská legitimace Josefa Hořejšího²⁵³

Příloha 12: Občanská legitimace agenta CIC Petra Rovného²⁵⁴

Příloha 13: Následky atentátů²⁵⁵

Příloha 14: Kůlna a dům Kamila Novotného²⁵⁶

Příloha 15: Plechová šablona Zachvátí-li Tě, zahyneš²⁵⁷

Příloha 16: Výbušniny a granáty údajně nalezené při domovních prohlídkách²⁵⁸

Příloha 17: Seznam věcí údajně používaných skupinou MAPÁŽ při protistátní činnosti²⁵⁹

Příloha 18: Fotografie vyšetřovatelů – František Leták²⁶⁰, František Hamala²⁶¹, Josef Lhoták²⁶², Jiřina Mikovičová²⁶³, Oldřich Mžourek²⁶⁴, Jiří Holý²⁶⁵

Příloha 19: Žádost o milost pro Bohumila Klempta²⁶⁶

Příloha 20: Pamětní deska na stěně lounské sokolovny²⁶⁷

²⁵² ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace--0014-0018.

²⁵³ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace--0022.

²⁵⁴ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0023.

²⁵⁵ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0033,0035.

²⁵⁶ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0036.

²⁵⁷ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0038.

²⁵⁸ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0038, 0041, 0042.

²⁵⁹ ABS, f. Vyšetřovací spisy, V-3005-UL-dokumentace-0049.

²⁶⁰ ABS, f. Personální spisy, 6191 – *František Leták*.

²⁶¹ ABS, f. Personální spisy, 268 – *František Hamala*.

²⁶² ABS, f. Personální spisy, 5419 – *Josef Lhoták*.

²⁶³ Personální spisy, 395/29 – *Jiřina Mikovičová*.

²⁶⁴ ABS, f. Personální spisy, 5539 – *Oldřich Mžourek*.

²⁶⁵ ABS, f. Personální spisy, 356 – *Jiří Holý*.

²⁶⁶ NA, f. Státní soud Praha, Or I., 1408/49 – nezpracováno.

²⁶⁷ BREJCHOVÁ, V.: *Pamětní deska na stěně lounské sokolovny*, Louny, 2015.

Příloha 1: Fotografie Josefa Hořejšího

Příloha 2: Fotografie Kamila Novotného z jeho řidičského průkazu

Příloha 3: Fotografie Josefa Plzáka

Příloha 4: Fotografie Františka Kačera

Příloha 5: Vězeňské fotografie

Josef Plzák

Jaroslav Blábolil

František Blahout

Emil Heller

Adolf Hocký

František Hynek

František Kačer

Eduard Pohl

Josef Polcar

Bohumil Prošek

Josef Valnoha

Rudolf Pihrt

Emil Andert

Příloha 6: Občané všichni bez rozdílu

O B Ě A N Ě R E P U B L I K Y Československé
Všichni bez rozdílu.

Chcete, aby nová válka se nevalila přes naši vlast?
Jistě ne!

Chcete lidovou demokracii? **Á N O**! Ne však diktaturu jedné strany!

Chcete socialismus? **Á N O**! Ne však sbídačení!

Chcete práci? **Á N O**! Ale také spravedlivé mzdy!

Jste pro východ? **Á N O**! Ale také pro západ!

Chcete volný trh? **Á N O**! Ale ne však vykořisťování!

O B Ě A N Ě !

...strana pořádá t.r. svůj sjezd. Ukážeme, panem...
...svět, že celý národ naší republiky...
...jedinou diktaturou.

...volby, svobodné a tajné, pod...
...spojeňích národů. Pošlete proto každý...
...oznámkovaný, adresovaný velvyslan...
...ve kterém napíšete toto:

...s nynější komunistickou diktaturou v re...
...Československé a žádám ihned o řízení nové, ale...
...tajné - pod patronací organizace spo...
...rodů, ..

...napíšete, protože to budou miliony dopisů, které...
...nejednou. Proto musí být stručné!

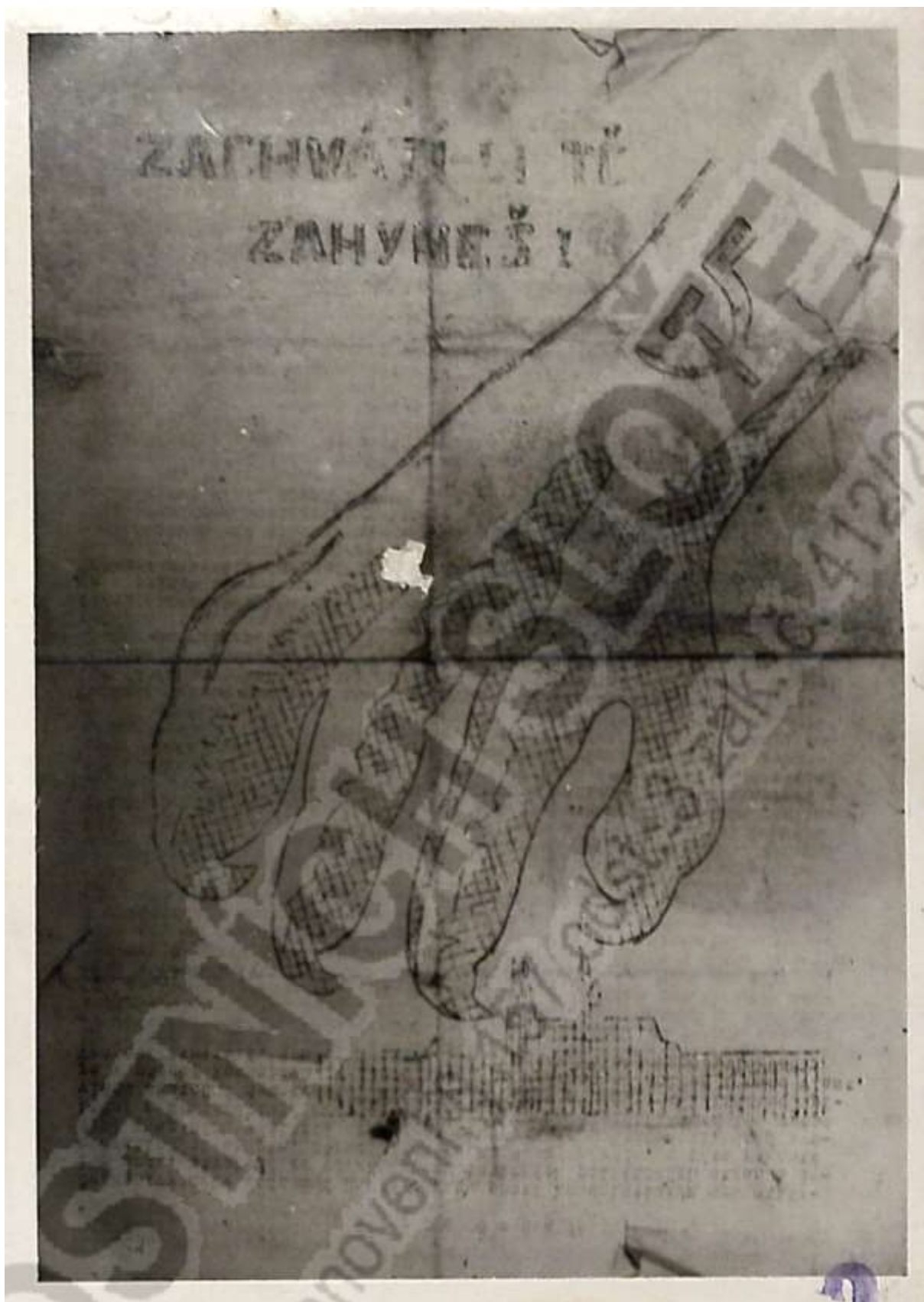
...Napište jen jedno odslání. Dopisy odešla...
...14. ún. 1949 dojdou ku dni 20. V. 1949, t. j. den narozenin...
...Eduarda BENEŠE.

O B Ě A N Ě !

Tento dopis nejméně 10 x opište na adresu svých nejlepších známých.

A J I J E D E M O K R A C I E A S V O B O D A !

Příloha 7: Zachvátí-li Tě, zahyneš

Příloha 8: Deklarace pro Radu svobodného Československa

25

...vážně organizací v boji proti komunismu se podařilo získati tajný roz-
kaz vlády pro české velitelství nřv. bezpečnosti, který jich informuje v plném znění, že
je rozkazem vlády odvolána SNB, která dle tohoto rozkazu provádějí významné osob., které
jsou také odvolány z SNB, člena.

...vážně organizací seznam /výbězek ze seznamu/, jak členové SNB posílají
v. nřv. odvolání.

...vážně organizací, by se nejrychleji podali jete om zprávu do zahraničí, aby
v zahraničí byla známa její skutečnost v zahraničních zprávách, aby český národ se
dověděl o pravdě o odvolání.

...vážně organizací:

...vážně organizací, přesně rovněž a podává zprávy do zahraničí, jakým
způsobem předala om, se postupuje vůči vojsku a četnictvu, jaká jsou činnost všeobecně
ní opatření, jakož i urč. incidenty, které v posledních dnech se staly. Z 15 na 16
a 17 hod. večer téhož ve všech částech byl odvolán se svých služeb po Němci
přehliše velitelů a deseterů Německé komunistické divy. Rovněž nastaly změny v
četnictvu, kde komunistické vojáci stáli, že vojsko a četnictvo skládalo,
takže vláda je odvolána pouze za milice.

...vážně organizací, v všech okresech úřadují představitelé jak skutečně zjištěno a půlka
konec pod svým stoly. Rovněž v mnohých dnech byly sesílány státní nřv. milice, takže
všdy ve večerních hodinách jsou hlídány v jehleňských skupinách nemdy, pošty, jakož i
mládež, jakže, sekretariáty kom. strany atd. Osmu opatření přispěla se po pokutu
nřv. 11100. slinky zavazují všude v území v Litoměřicích, v Terešíně, Roudnici n.L.
v Chebu a i na jiných místech.

...vážně organizací, cel. národ domní a všeobecně se porádá, že v blízkých dnech, dokonce
snad v době jednání zahraničních ministrů, do kterého cel. národ klade velké
naděje, již kníže komunistů padne a tak je očekáváno vytvoření svržení komunistické
diktatury.

Dr T.G. Masaryka

Dr. E. Beneše

Dr. J. Masaryka.

Zplnomocněnec illeg. org.

H A P A Ě

Jiří Veselý - Vůdce.

114

N A P A Ě,
Masaryk,
Palacký,
Sikks,
illegální organizace
v boji proti komunismu.

Titl.:
Slovník
Rada Svobodného Československa,
Washington,
Spojené Státy Severoamerické.

Vedoucí kmitelé všech složek zapojených do ilegální organizace N A P A Ě, přijali na svém sjednání konaném ku dni narození presidenta Dr. Eduarda Beneše, program který má usměrnit prosatím rozvíštěnou činnost. Při projednávání různých bodů programu bylo naraženo na otázky týkající se emigrace a speciálně potom Rady Svobodného Československa ku které činíme tento dotaz. Ve významech chceme Radu informovat o příjvém programu a rovněž položit několik otázek. Jejich zodpovězení je pro další postup a usměrnování prací velmi důležitý. Prosíme proto, aby obsah tohoto dopisu byl náležitě a urychleně Radou projednán a dané otázky zodpovězeny dle nejlepších poznatků.

Obsah otázek programu:

- 1./ Sjednotit pokud možno v nejkratší době největší počet zbývajících ilegálních složek a utvořit silnou masovou organizaci.
- 2./ Stvořit speciální generální štáb s úkolem vypracování plánu pro vstupu do Československa.
- 3./ Rozšíření zbrojní komise s úkolem zjištění možnosti opatření většího počtu zbraní připraveného pro případné počáteční stráty.
- 4./ Rozšíření spravodajské komise s úkoly zjištění přesných dat o úszadech podléhajících nutnému obezení v hodině útoku.
- 5./ Otázka politické emigrace a jejich účast na svržení kom.teroru.
- 6./ Otázka pomoci západních velmocí, nebo speciálně Rady při zásobování bojovým materiálem a proviantem.
- 7./ Otázka postoje západních velmocí ke vpádu sovětské ozbrojené moci do Československa.
- 8./ Nutnost dohody s Radou Svobodného Československa o shodném postupu.

Otázky vzniklé vymezení programu předkládáme Radě a věříme, že vše bude provedeno s dokonalou pečlivostí a přesností tak aby to pokud možno co nejlépe prospělo naší společné věci, t.j. svržení komunistické diktatury a nastolení demokracie. I zde vymezuje náš program lhůtu a sice očekává odpověď do dne 6.července 1949, po této lhůtě jsme odhodláni započít samostatně se svými skromnými prostředky otevřený boj proti komunistické tyranii neb životní podmínky, které tato skýtá jsou pro Československý lid již nesnesitelné a rozvrací rodinný život celého národa. Žádáme proto Radu aby ve vlastním zájmu byla nám podle svých sil nápomocna.

- ad 5./ Jak dalece je možno počítati s účastí politické emigrace na osvobodovací akci.
- ad 6./ Lzá je možno a za jakých podmínek dodání potřebných zbraní a potravin vhodných pro tento účel.
- ad 7./ V případě našeho útoku na nynější posílec komunistických přísluhovačů budou tito volat šalbětně o pomoc do Sovětského svazu a proto prosíme Radu, aby pomocí svých silných diplomatických styků vyšetřila jak by se zachovali západní mocnosti v případě pokusu o obsazení československé Rudou Armádou.
- ad 8./ Dohoda o vzájemné spolupráce je prosatím kladena do popředí, neboť styky, které Rada má mohou zahránit mnoha nepříjemnostem, které by čekaly naši samostatnou práci. Avšak i v tomto bodě je nutno jednati rychle, neboť jak již bylo uvedeno, nemáme Československo čekat dlouhou dobu na obnovení demokracie a osdružení národohospodářské politiky. Proto spoléháme na vlastenecké city členů Rady a věříme, že vše bude provedeno v době co možno nejkratší.

Písennou odpověď očekáváme jak již uvedeno v době co nejkratší cestou tohoto dopisu. Při možnosti osobního styku prosíme o vyslání nebo vyhledání poradce.

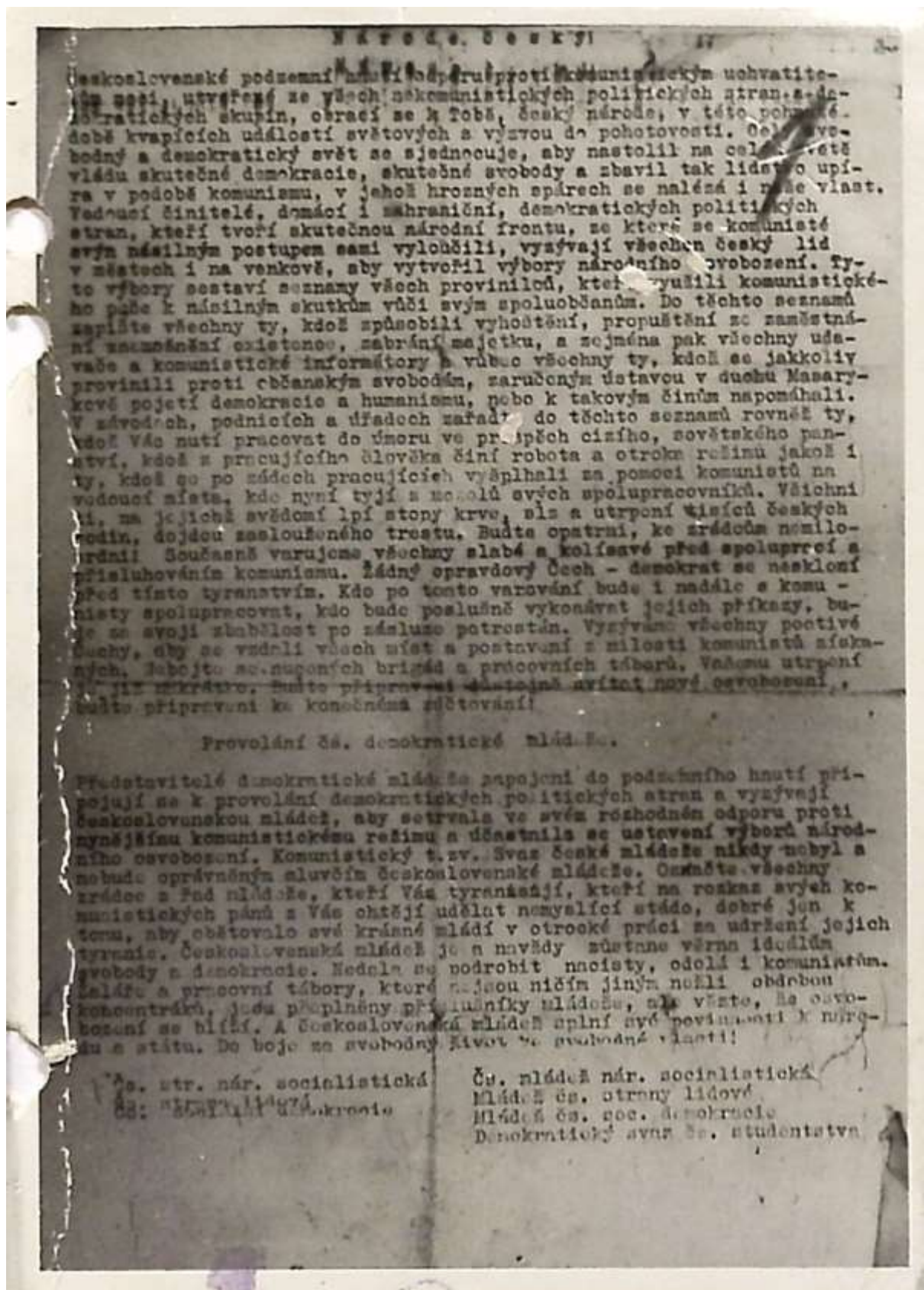
V Praze, dne 28. května 1949.

Zplnomocněnci illeg.org.

M A P A Ž

Jiří Veselka - Věrný .

Příloha 9: Národe český

Příloha 10: Poznatky o dílnách ČSD Louny, které měl údajně sepsat František Blahout.

73 1.

Při vjezdu do vytopny jsou násypky na uhlí. Je jich celkem 45, z toho 30 velkých a 15 malých. Do velké násypky přijde 60 q a do malé 15 q uhlí. Při navoršení jich se vejde asi o $\frac{1}{2}$ více uhlí než vaty. K násypkám lze přistavit 8 vagonů 80 t. neb 7 qq. na 25 t. Při průměrném provozu za jedno směnění 90-100 tun a v době kampaně se prožívá asi 120-140 t. za směnění. Uhlířů jsou čtyři včetně četě. Asi 20 m. za prosklenou násypkou ^{průhlednou} je ~~je~~ se dopravují do hlav. rezervárního pomocí, reduktoru a odtud se plní teplové stroje. V prac. dny jest tam 1 muž, který tam pracuje 8 hod. prac. směnění.

O. něco dále je pěstici jáma se dvěma jeřáby na rodu. Pracují zde vědy 2 popeláři ve 12 hod. směnění.

Stroj se upravuje do čisté jany vody
 je, do kterých se bude přímo čistit
 papír, odtud jirábem provede a vyprá
 přímo do vagonu. Plojová potrubie
 má 25 kolij. Na vymývání 6 kolij
 jsou sbírány její vody které se
 se strojů vrací k vymývání. Odtá
 se dále filtruje a sudto se dále v je
 předtřívá k plnění vymyčích strojů
 a net se své vymývání. Předtřívání
 vprávné je potrubí parního spurné jen
 se jímá pára se stojících strojů se
 vyloupení a používá se jí pro ohřívání
 vody k vymývání a plnění strojů.
 Potrubí je zde proslavená nová asi
 před 4 roky. Je to elektrická, dlouhá
 tedy upotřebitelná pro všechny běžné
 byjny stroje v nás používaných.

3
Proje jsou se ne malé vyjimky
v dobrém stavu a prac. Morálka
stejná. personál dle vyjádření
bř. ministra rovněž dobrá. Po úpravě
vinné role jest organizováno
- komunistické straně jisté 95%
části zaměstnanců. Li ještě osvě-
- tle. Do této doby tam měli po-
naměst. asi 60% žensk. a po dle
časného jejich náboru, který pro-
vedli asi tímto způsobem. "Bez se-
- nám, a musíme být se si volně
- nás podle abstrakce osvobodit a
my jsme straně dělníků." a ne dle
do feder. str. nám vstupit odpovědět
do det. str. Bude to nevěstí jak se
komu. je str. bude jmenovitě neb podivo-
- dí jim známých neodvázali se ji
jmenovitě. Dále tam tři lidé p. prosp.
str. Pověstí vidět je komu.

njsté mají obraceny skou všech
 mírala se pávodně radě.
 A jak dále si, kloujme provito o
 jení od dosavadní služby pro do
 tou službuí porlivost. Těch jsou
 většinou velké funkcionáři v kon
 stanci.

A po úmru se pískali pde ten
 100% se děloval jejich proum se
 drcímou ^{přímo} kvalitou. Dále prohlá
 se jako meluše a pomoci se
 odstavě od služby a propustě
 papuškito na věctny sbabete,
 jít doplnit jejich práci. Stejně bu
 li intovit pravdu, když prohlá
 se těch pro jednotlivců klou pinstat
 stranu spřítám na prostech stou p
 kon.

Ti se opatrně vyptávají o její
 novotku na nynější mentální poměry

zprávy
 kulturního dění, se nejednou nelze
 mít pole bláznů, ale se se k ně-
 mu protivou gvaru se vrátě dopracují
 Petřinon datsi se snadno přechází přika-
 zování a nedivěním se paralel, da-
 i vytyčenou odprovidi. Jen několik ne-
 stáží se panadové ovšem strana
 mezi čtyřma očima. To je pětina
 ukázková lidová demokracie, na její činy
 máme v párodě dělnickou milici,
 dělnickou fajnovu policii a mimo to
 také „pesto“. Kolo nejole, svámi je pro-
 vám

Pracovní moudrka páměnkem, inbedy
 nové takové jako starších a pro-
 opravy jsou hodnotně prováděny asi
 k 80 %. Dále je nedostatek barov. pro-
 vin, klar. šarichových kompozic.
 Při statím parparování se vrátě ko-
 ný spatují, kompozice stran ne.

[Faint, handwritten text in Cyrillic script, possibly a list or account. The text is largely illegible due to fading and low resolution.]

Повени § 157 odst. 3 zák. 437

2.

Antonín	Fiser	- Louňy
Václav	Polcar	- Louňy
Odrich	Jička	- Lohovice
Vlastimil	Himco	- Zeměchy
Václav	Korinek	- Citoliby
Václav	Václav	- Louňy
Rudolf	Václav	- Louňy
Václav	Hoeky	- Chlumčany
Jaroslav	Miltner	- Černčice
Karel	Šlach	- Černčice
Josef	Rusý	- Černčice
Josef	Rejšký	- Černčice
Josef	Straka	- Černčice
František	Kupr	- Černčice
Jaroslav	Vepráček	Stradonice u Zlone
František	Šabada	- Louňy
Zdeněk	Kratochvíl	Zbrdšín
Jan	Kohout	- Louňy
Václav	Pecina	- Louňy
Václav	Korán	- Vršovice
František	Rezič	- Louňy
Ladislav	Vanoura	- Vršovice
Václav	Pekelský	- Louňy
Václav	Holý	- Louňy
Ladislav	Čajgan	- Louňy
František	Šejnoha	- Louňy
Josef	Urban	- Jmčin

Karel m. k. u. s. d. l. w.

12

(Louňy)

1. step.	10. step.	
2. "	11. "	
3. "	12. "	
4. "	13. "	10000
5. "	14. "	
6. "	15. "	
7. "	16. "	
8. "	17. "	
9. "	18. "	
10. step.	19. step.	
11. "	20. "	
14. step. 10000		
20. step. 10000		
Pivot		
21. step.	22. step.	
23. "	24. "	
25. "	25. "	
26. "	26. "	
27. "	27. "	
Pivot		
nemanyete. 10000. 10000.		
10000. 10000. 10000.		

H				
1	10000	10000	10000	10000
2	10000	10000	10000	10000
3	10000	10000	10000	10000
4	10000	10000	10000	10000
5	10000	10000	10000	10000
6	10000	10000	10000	10000
7	10000	10000	10000	10000
8	10000	10000	10000	10000
9	10000	10000	10000	10000
10	10000	10000	10000	10000
11	10000	10000	10000	10000
12	10000	10000	10000	10000
13	10000	10000	10000	10000
14	10000	10000	10000	10000
15	10000	10000	10000	10000
16	10000	10000	10000	10000
17	10000	10000	10000	10000
18	10000	10000	10000	10000
19	10000	10000	10000	10000
20	10000	10000	10000	10000
21	10000	10000	10000	10000
22	10000	10000	10000	10000
23	10000	10000	10000	10000
24	10000	10000	10000	10000
25	10000	10000	10000	10000
26	10000	10000	10000	10000
27	10000	10000	10000	10000
28	10000	10000	10000	10000
29	10000	10000	10000	10000
30	10000	10000	10000	10000
31	10000	10000	10000	10000
32	10000	10000	10000	10000
33	10000	10000	10000	10000
34	10000	10000	10000	10000
35	10000	10000	10000	10000
36	10000	10000	10000	10000
37	10000	10000	10000	10000
38	10000	10000	10000	10000
39	10000	10000	10000	10000
40	10000	10000	10000	10000

5. srpna 1900

5. srpna 1900 Pátek 6. srpna ned.

30 band z Rak zwozy padost o

plny prasy stne kholky usitit + pro
odlebat straky

9 metr kholaj mist kholky

nebor pro Su b

Penkor kholak a pro kholky

Kuizne

Domin DNV, pelerent Technol, sacil K.
Rivacei Kuicere que cho vyh zekramiar
jelo, alce puvie plicera MNV Perne jaci
bydlici a Pralrai.

Perne - petioje i abt ptera oita sprave
zain ju Hrvica plicia m pice a Luvica
ditay helde plicia

Vrochmi aet SVD Perne bydlici ve Vellaci
quiti hucij m pulnde Hrvica adlijta
pura a puvie Hrvica adlijta

Technol pro zekramiar vytopna Gory
28.7 myner jine plicia mntur plicia
redoni mlti puvie adbrui tel ve mntur byt
zestoupeny adbrui stavajici organizace
v etne bespartajm dnu

9

skola 23/9 zadeseni soryjimi vybraveni legitiman
mi avial pri 3 x piskom iisat eljritena polychost
zadeseni 24/9 pout dojel se vymanviti go tel
piskom juty dostojim k avial odpoledne prijeli
pury pro tyto pteri avial jir byli vydanzy
romes sprava u kisknou ce molitissom
villasty 9

(5)

(2)

meiceny prouštenim a oddelenim se
jim sluzbenych rozpis (Hemě a oddelenich
KSC)

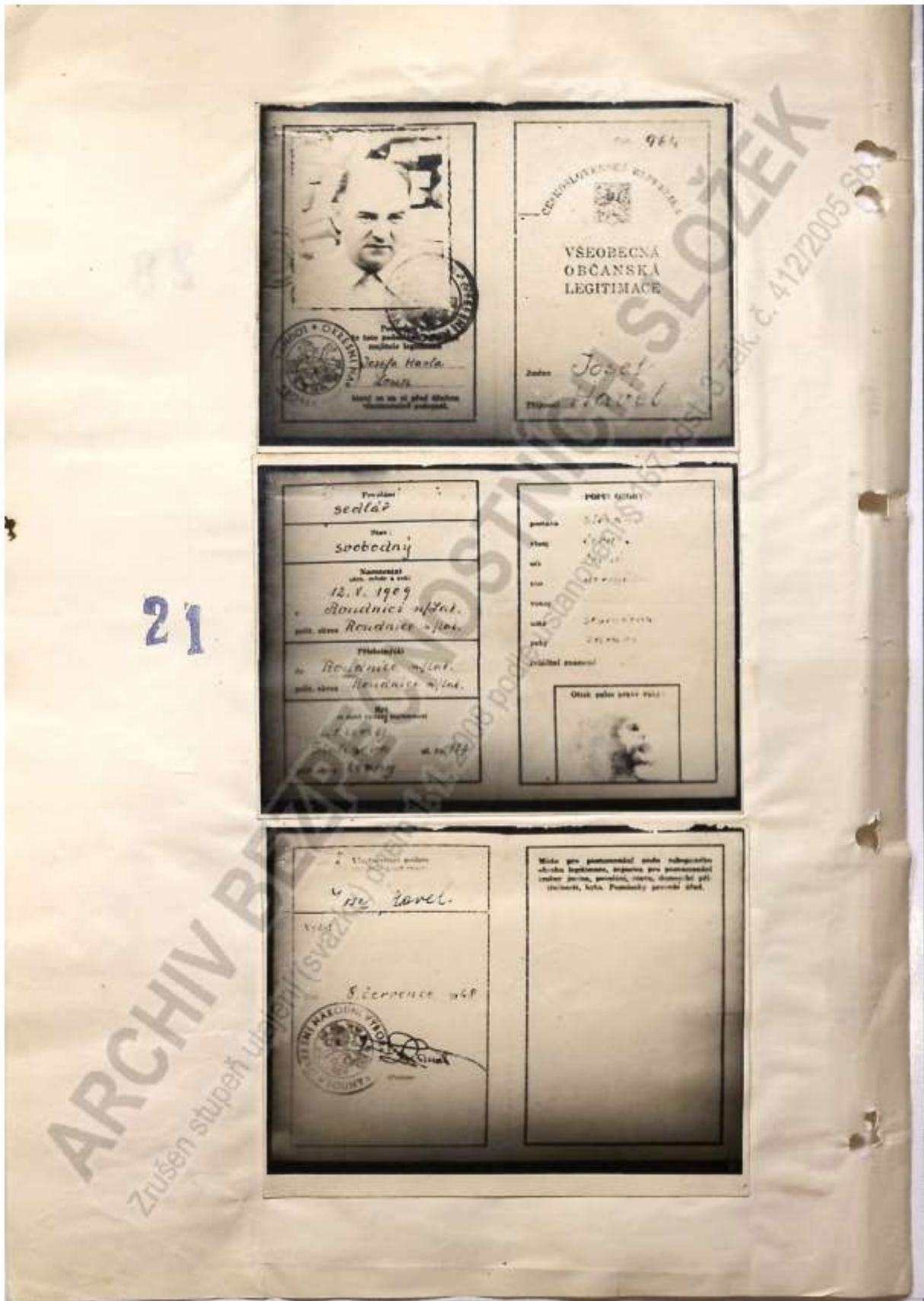
Dobate naborn SNB velami obirna opřevicai
- vedost proti členem a nicotě be- od obere
člene a púdas vřevodny obce in d'poutany
sylych proti proumich i sator a imich
Hidich.

Perme SNB prouštenim členem a 5 rove
na 15 - Amie bouda mēstovane
protaci poubi opřevicai púdlidny

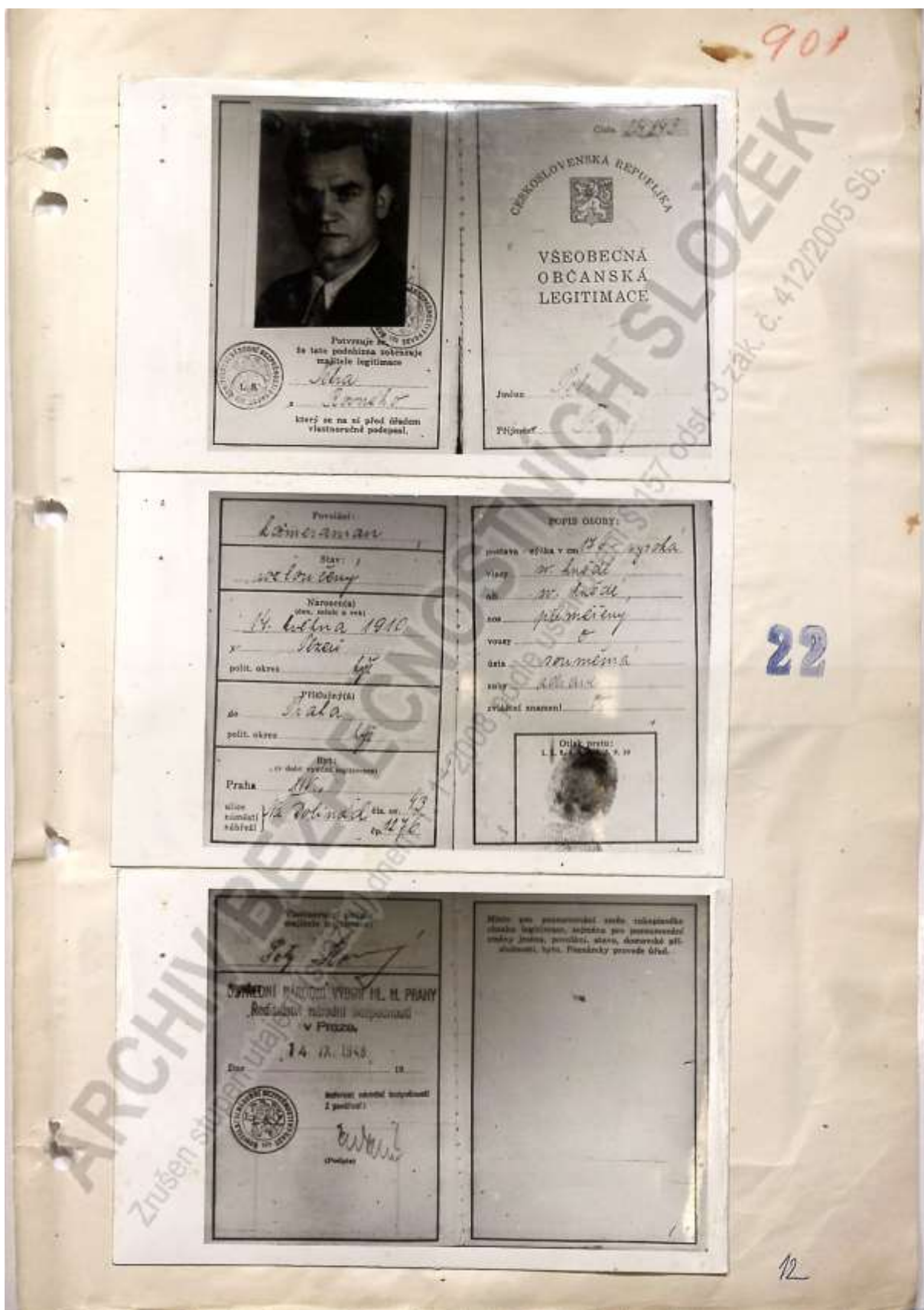
Helire Longy

30/7.

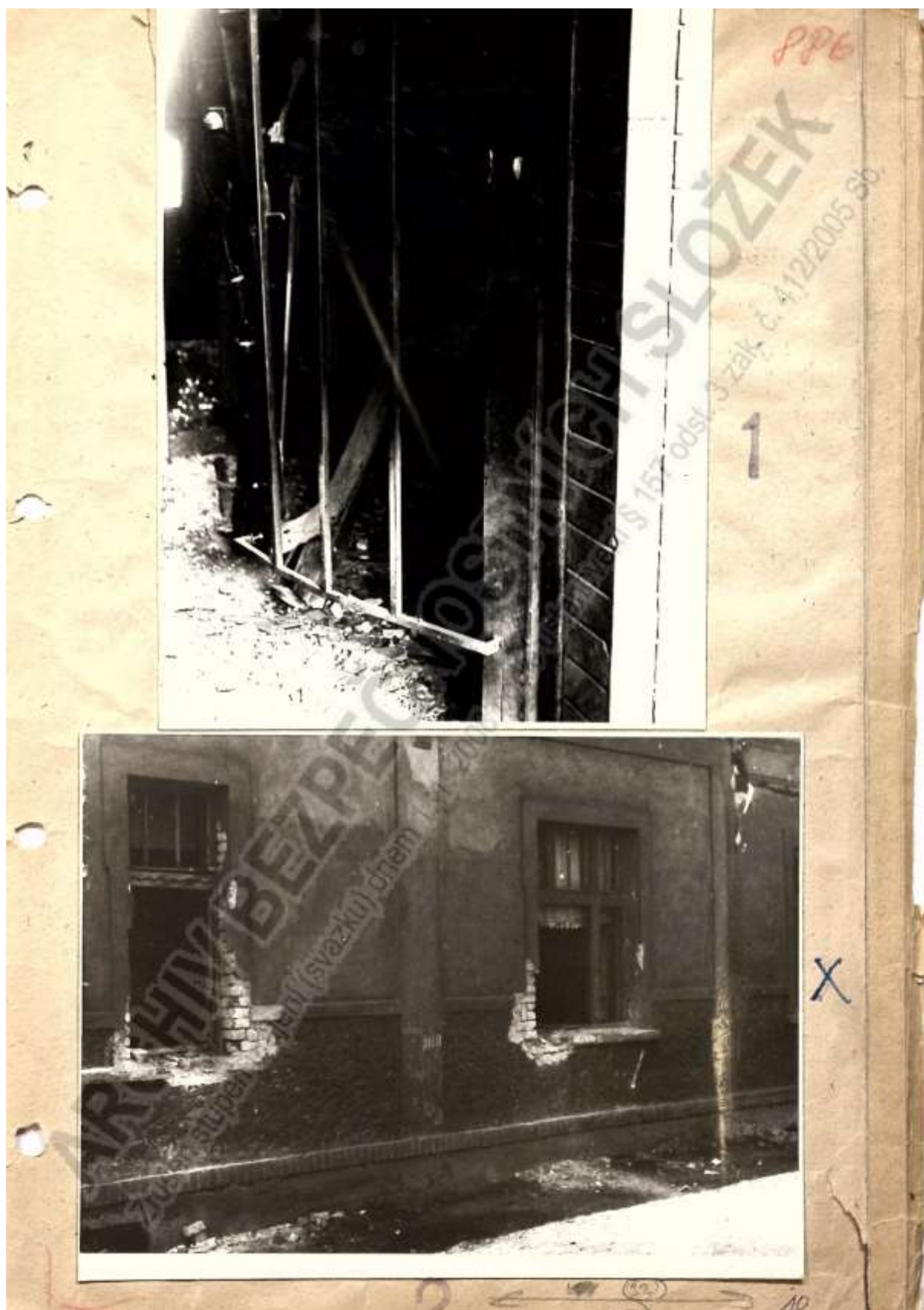
Příloha 11: Falešná občanská legitimace Josefa Hořejšího

Příloha 12: Občanská legitimace agenta CIC Petra Rovného

Příloha 13: Následky atentátů

Příloha 14: Kůlna a dům Kamila Novotného

Příloha 15: Plechová šablona Zachvátí-li Tě, zahyneš

Příloha 16: Výbušniny a granáty údajně nalezené při domovních prohlídkách

175 (F4) X ↑ 10

Příloha 17: Seznam věcí údajně používaných skupinou MAPÁŽ při protistátní činnosti

Krajské velitelství státní bezpečnosti
v Ústí nad Labem.

1141

Čís.jed.10914/62636-49.

Věc A Teroristická skupina v Lounech -
seznam věcí dolišných .

- 75/ 1 samopal, zn. SAUER a dva zásobníky - Gabriel ,
76/ 1 samopal, zn. MP 43, 3.4788 g / 44 - Kašer ,
77/ 1 pistole / belgická / , 8.62158, r. 7.65 mm,
78/ 1 pistole P 38, 8.8905 d, ráže 9 mm,
79/ 1 pistole - WALTER - 8.472876 , ráže 7.65 mm,
80/ 1 pistole - MAUSER - ráže 7.65 mm se zásobníkem, 8.10935,
81/ 1 pistole ČZ, 8.22424 a, ráže 7.65 mm v koženém pouzdře,
82/ 1 pistole SEM, 8.66913, ráže 6.35 mm v pouzdře,
83/ 1 pistole ráže 9 mm,
84/ 1 pistole v plátěném pouzdře 8.19417, ráže 6.35 mm,
85/ 1 pistole WARS se zásobníkem, 8.15331, ráže 6.35 mm,
86/ 1 zásobník do pistole -
87/ 1 zásobník s 10 náboji,
88/ 6 zásobníků do samopala vzor 26, v plechové krabici s náboji,
89/ 4 zásobníky do samopalu MP 40,
90/ 2 zásobníky MP 43 s náboji,
91/ 1 zásobník do pistole 8.6297 1, 9 mm,
92/ 13 balíčky s náboji ráže 9 mm, celkem 208 kusů,
93/ 3 balíčky s náboji ráže 9 mm, celkem 48 kusů,
94/ 3 krabice s náboji, ráže 9 mm, celkem 48 kusů,
95/ 76 kusů nábojů ráže 9 mm,
96/ 100 kusů nábojů ostrých,
97/ 6 kusů ostrých nábojů do pušky - Kašer ,
98/ 16 kusů ostrých nábojů do samopalu - Kašer ,
99/ 100 kusů ostrých nábojů / ruské / ,
100/ 81 kusů loveckých nábojů do pušky 16 mm ,
101/ 64 kusů nábojů do lovecké pušky 20 mm ,
102/ 1 nabíječka nábojů,
103/ 1 krabička nábojů do flobertky,
104/ 1 krabička nábojů do flobertky,
105/ 1/2 krabice broků do vzduchovky r. 35 mm,
106/ 1 krabice s diabolky,

- 107/ 1 krabička vystřílených nábojů do flobertky,
108/ 2 krabice rozbušek 8,8 AI po 100 kusech, zabaveny v bytě
Václava P r o š k a ve Zbečně ,
109/ 1 bodák / ordnerský / - H y n e k ,
110/ 1 kožené pouzdro se zásobníkem - 6,35 mm ,
111/ 1 schránka s podavačem a spušťadlem k pušce ,
112/ 1 plnička na náboje,
113/ 1 plnička na plnění zásobníků,
114/ 1 šablona " Zachvátí-li tě zahyneš " a 1 ústřížek šablony,
115/ 11 kusů železných rour k výrobě bomb,
116/ 1 plachovka se šrouby, 30 kusů - 12 mm ,
117/ 10 kusů rour 35 cm dlouhých o průměru 50 mm,
118/ 1 bedna asi 10 kg s materiálem k výrobě bomb,
119/ 1 bedna s různým materiálem,
120/ 1 olověná bedna,
121/ 1 krabice s modrou barvou, používána při malování hesel,
122/ 1 krabice s červenou barvou, používána při malování hesel,
123/ 1 ampérmetr,
124/ 4 kusy radiosoučástek,
125/ 1 cyklostyl zn. BABY MOD,
314 kusů vřezaných dopisů,
165 kusů obálek s napsanými adresami - zabaveno u Andřta.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍ SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2014 podle usnesení g. 100 odst. 1. 1. 2014, 412/2005 Sb.

Příloha 18: Fotografie vyšetřovatelů

František Leták

František Halama

Josef Lhoták

Jiřina Mikovičová

Oldřich Mžourek

Jiří Holý

Příloha 19: Žádost o milost pro Bohumila Klempta

218398/44
PANE PRESIDENTE
PROSIM ODPUSTĚ
MĚMU TATÍČKOVĚ
BOŽÍK žák 1. tř. ob. šk.

Příloha 20: Pamětní deska na stěně lounské sokolovny

